

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

УТВЪРЖДАВАМ,

28.2.2025 г.

X

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ
МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО
Signed by: Georgi Valentinov Georgiev

Д О К Л А Д
ЗА ДЕЙНОСТТА
НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ПРАВОСЪДИЕТО
ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

гр. София, 2025 г.

Съдържание:

I. ВЪВЕДЕНИЕ	3
i. ПРЕДМЕТ НА ДОКЛАДА.....	3
ii. СТРУКТУРА И СЪСТАВ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ПРАВОСЪДИЕТО.....	3
II. ДЕЙНОСТ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ СТРУКТУРИ НА ПРЯКО ПОДЧИНЕНИЕ НА МИНИСТЪРА ПРЕЗ 2024 г.	4
1. ДИРЕКЦИЯ "ВЪТРЕШЕН ОДИТ"	4
2. ИНСПЕКТОРАТ ПО ЧЛ. 46 ОТ ЗАКОНА ЗА АДМИНИСТРАЦИЯТА	6
3. ЗВЕНО „СИГУРНОСТ“	7
III. ДЕЙНОСТ НА ОБЩАТА АДМИНИСТРАЦИЯ ПРЕЗ 2024 г.	9
4. ДИРЕКЦИЯ „КАНЦЕЛАРИЯ“	9
5. ДИРЕКЦИЯ „ПРАВНИ ДЕЙНОСТИ“	12
6. ДИРЕКЦИЯ „ФИНАНСИ И БЮДЖЕТ“	14
7. ДИРЕКЦИЯ „УПРАВЛЕНИЕ НА СОБСТВЕНОСТТА“	17
Отдел „Обществени поръчки“	17
8. ДИРЕКЦИЯ „УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“	19
9. ДИРЕКЦИЯ „ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА И ПРОТОКОЛ“	22
10. ИНСПЕКТОРАТ НА МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО ПО ЗАКОНА ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ	23
11. ДИРЕКЦИЯ "СЪВЕТ ПО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО"	24
12. ДИРЕКЦИЯ "СТРАТЕГИЧЕСКО РАЗВИТИЕ И ПРОГРАМИ"	39
13. ДИРЕКЦИЯ "МЕЖДУНАРОДНО ПРАВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И ЕВРОПЕЙСКИ ВЪПРОСИ"	50
14. ДИРЕКЦИЯ "ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС СЪДЕБНАТА ВЛАСТ"	52
15. ДИРЕКЦИЯ "ПРОЦЕСУАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ПРЕД ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪД НА ПРАВАТА ПО ЧОВЕКА"	54
16. ДИРЕКЦИЯ "ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ И РЕГИСТРИ"	57
17. ДИРЕКЦИЯ "БЪЛГАРСКО ГРАЖДАНСТВО"	58
18. ДИРЕКЦИЯ "МЕЖДУНАРОДНА ПРАВНА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО И МЕЖДУНАРОДНИ ОСИНОВЯВАНИЯ"	61
V. ДЕЙНОСТ НА ВТОРОСТЕПЕННИ РАЗПОРЕДИТЕЛИ С БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ	63
19. АГЕНЦИЯ ПО ВПИСВАНИЯТА.....	63
20. НАЦИОНАЛНО БЮРО ЗА ПРАВНА ПОМОЩ	116
21. БЮРО ПО ЗАЩИТА НА ЗАСТРАШЕНИ ЛИЦА.....	119
22. ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ОХРАНА“	121
23. ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“.....	123

I. ВЪВЕДЕНИЕ

i. ПРЕДМЕТ НА ДОКЛАДА

Настоящият доклад е изготвен на основание чл.33а, чл.45, ал.5 и чл. 63 от Закона за администрацията (ЗА), в изпълнение на задължението на Министерството на правосъдието за отчитане изпълнението на поставените стратегически цели и приоритети от програмата на Министерския съвет.

Докладът съдържа информация за дейностите през 2024 г., представени във връзка с изпълнение на годишните цели на административни структури на Министерство на правосъдието.

В доклада се отчитат и ангажиментите по Националния план за възстановяване и устойчивост, Плана за действие за изпълнение на последващите ангажименти след присъединяването към ЕРМ II, Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 и други стратегически документи с национално значение.

ii. СТРУКТУРА И СЪСТАВ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Министерството на правосъдието поддържа актуална информация за административните структури и свързаните с тях юридически лица по чл. 19, ал. 8 ЗА, структурите по чл. 60, ал. 1 и съветите по чл. 21 ЗА в Административния регистър по чл. 61 от ЗА чрез вписване на съответните данни в Информационната система на държавната администрация.

Организацията, дейността, функциите и числеността на служителите на Министерството на правосъдието (МП) и на неговите организационни структури и административни звена се определят от Устройствения правилник на Министерството на правосъдието (УПМП), приет с Постановление на Министерския съвет № 38 от 23.02.2015 г. (обн., ДВ, бр.16 от 2015). Министърът на правосъдието е централен едноличен орган на изпълнителната власт, който ръководи, координира и контролира осъществяването на държавната политика в областта на правосъдието и изпълнява всички останали функции, възложени му с Конституцията на Република България, с международен договор или с акт на общностното право, със закон или с акт на Министерския съвет.

При осъществяване на своите правомощия министърът на правосъдието се подпомага от Министерството на правосъдието, което включва следните организационни структури и административни звена:

Администрация на пряко подчинение на министъра

1. Дирекция "Вътрешен одит"
2. Инспекторат по чл. 46 от Закона за администрацията
3. Звено "Сигурност"

Обща администрация

4. Дирекция "Канцелария"
5. Дирекция "Правни дейности"
6. Дирекция "Финанси и бюджет"
7. Дирекция "Управление на собствеността"
8. Дирекция "Управление на човешките ресурси"

9. Дирекция "Връзки с обществеността и протокол"

Специализирана администрация

10. Инспекторат на министъра на правосъдието по Закона за съдебната власт

11. Дирекция "Съвет по законодателство"

12. Дирекция "Стратегическо развитие и програми"

13. Дирекция "Международно правно сътрудничество и европейски въпроси"

14. Дирекция "Взаимодействие със съдебната власт"

15. Дирекция "Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека"

16. Дирекция "Електронно правосъдие и регистри"

17. Дирекция "Българско гражданство"

18. Дирекция "Международна правна закрила на детето и международни осиновявания"

На министъра на правосъдието са подчинени следните юридически лица, функциониращи като административни органи и второстепенни разпоредители с бюджет:

19. Агенция по вписванията

20. Национално бюро за правна помощ

21. Бюро за защита на застрашени лица

22. Главна дирекция "Охрана"

23. Главна дирекция "Изпълнение на наказанията"

Устройството и дейността на посочените юридически лица са уредени в съответни правилници, приети с Постановления на Министерския съвет.

II. ДЕЙНОСТ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ СТРУКТУРИ НА ПРЯКО ПОДЧИНЕНИЕ НА МИНИСТЪРА ПРЕЗ 2024 г.

1. ДИРЕКЦИЯ "ВЪТРЕШЕН ОДИТ"

Дирекция "Вътрешен одит" в МП осъществява вътрешен одит по Закона за вътрешния одит в публичния сектор на всички структури, програми, дейности и процеси в Министерство на правосъдието и на разпоредителите с бюджет от по-ниска степен към министъра (Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, Главна дирекция „Охрана“, Агенция по вписванията, Национално бюро за правна помощ и Бюро по защита на застрашени лица).

Дирекцията планира, извършва и докладва своята дейност в съответствие със Закона за вътрешния одит в публичния сектор, Международните стандарти за професионалната практика по вътрешен одит, Етичния кодекс на вътрешните одитори, Статута и вътрешните правила на дирекцията и утвърдената от министъра на финансите методология за вътрешен одит в публичния сектор.

През 2024 г. дирекция „Вътрешен одит“ е осъществила дейността по вътрешен одит в МП въз основа на Стратегически план за дейността по вътрешен одит за 2023 г. - 2025 г.

(актуализиран 2024 г.) и Годишен план за дейността на дирекцията за 2024 г., одобрени от Одитния комитет на МП и утвърдени от министъра на правосъдието.

За периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. в изпълнение на Стратегия за развитие на Министерството на правосъдието 2022-2024 г. и утвърдените от министъра на правосъдието Цели на администрацията на Министерство на правосъдието за 2024 г., от дирекция "Вътрешен одит" са изпълнени планираните дейности и индикатори, както следва:

По отношение на стратегическа цел „Укрепване на върховенството на правото, справедливо, прозрачно и достъпно правосъдие. Повишаване ефективността и ефикасността на МП“ и оперативна цел „Повишаване ефективността на вътрешния контрол - подпомагане ръководството на МП и на ВРБ чрез оценяване и подобряване на ефективността на процесите по управление на риска, контрол и управление“ и показатели за изпълнение: „Брой възложени и изпълнени одитни ангажименти за увереност и консултиране - 15 броя“ и „Брой предоставени препоръки в одитните доклади – 65 броя“, през 2024 г. от дирекция „Вътрешен одит“ са извършени 36 броя одитни ангажименти за увереност и консултиране и са предоставени на ръководствата на одитираните структури 80 броя препоръки. Изпълнените одитни ангажименти са с 21 броя в повече спрямо планираните, поради възложени от ръководството на МП допълнително официални и неофициални одитни ангажименти за консултиране.

Предоставените препоръки в одитните доклади за увереност и консултиране за 2024 г. са насочени към подобряване на ефективността на процесите по управление на риска, контрола и управлението в МП и във второстепенните разпоредители с бюджети към министъра на правосъдието в следните области: организацията и вътрешния контрол при осъществяване на дейността на Регистър БУЛСТАТ в Агенция по вписванията; водене, съхраняване и достъп до информационната система за единна входна точка за запорите на движими вещи, подлежащи на регистрация по силата на закон, и за организацията, правилата и дейността на онлайн платформата за електронни публични търгове от дирекция „Електронно правосъдие и регистри“ в Министерство на правосъдието; дейности по управление и контрол в Сектор „Социални дейности и възпитателна работа“ в Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“; осигуряване на мрежовата и информационна сигурност в Главна дирекция „Охрана; системите за финансово управление и контрол в Затвор Сливен; дейностите по удостоверяване на публични актове на съдилищата и нотариусите с Апостил, воденето на регистър „Апостил“ и заплащане на държавните такси при осъществяване на дейността по заверка с апостил; дейностите по управление и контрол в Сектор „Охрана на съдебни сгради и магистрати“ в Главна дирекция „Охрана“; системите за финансово управление и контрол в ОСИН Велико Търново; организация и контролни процедури в дирекция „Съвет по законодателство“ при извършване на дейностите по изготвяне и изпълнение на законодателната и оперативната програма на Министерския съвет в областите на компетентност на Министерство на правосъдието; изпълнение на сключени договори (заявки) от Агенция по вписванията по рамков договор № 93-00-97 от 03.07.2020 г. за системна интеграция с „Информационно обслужване АД“ за осигуряване на услуги по поддръжка на информационните системи на регистри на агенцията; формиране и отчитане на възнагражденията на служителите в Бюро по защита на застрашени лица; процедури за възлагане на обществени поръчки и сключени договори по Закона за обществените поръчки за доставка на природен газ и строителни материали за нуждите на териториалните служби на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“; участие на служители на дирекцията като консултанти в различни работни групи (за управление на риска в МП; за изготвяне на обобщен доклад и въпросник за състоянието на системите за финансово управление и контрол за 2024 г. в МП; за актуализация на Системата за финансово управление и контрол (вътрешен контрол)

в МП); предоставяне на консултантски становища от компетентността на дирекция „Вътрешен одит“ възложени от ръководството на МП и др.

През 2024 г. Дирекция „Вътрешен одит“ е осъществявала дейността си, съобразно утвърдената от министъра на правосъдието „Програма за осигуряване на качеството и за усъвършенстване на одитната дейност на дирекция „Вътрешен одит“ в Министерство на правосъдието“, чиято цел е постигане на съответствие на дейността със Закона за вътрешния одит в публичния сектор, Международните стандарти за професионалната практика по вътрешен одит, Етичния кодекс на вътрешните одитори и Статута на дирекция „Вътрешен одит“, както и осигуряване на изпълнението на одитната дейност по ефективен и ефикасен начин. През 2024 г. е осигурено изпълнение на програмата за качество на одитната дейност, чрез извършване на вътрешни оценки на изпълняваните одитни ангажменти от директора на дирекцията.

По отношение на стратегическа цел „Повишаване на ролята на вътрешния одит в публичния сектор“ и оперативна цел „Повишаване качеството на дейността по вътрешен одит чрез осигуряване на съответствие с Международните стандарти за професионалната практика по вътрешен одит“ и показател за изпълнение: „Поддържане на високо качество на вътрешния одит в публичния сектор чрез извършване на външни оценки на дейността по вътрешен одит“, през 2024 г. е възложено и е изпълнено извършването на външна оценка на качеството на дейността по вътрешен одит в МП. Изготвен е доклад № 93-00-41 от 22.08.2024г. от външния оценител, в който е поставена най-високата оценка "Работи в съответствие", която оценка съгласно чл.5, ал.2, т.1 от Наредба №1 от 30.03.2017 г. за условията, реда и начина за извършване на външни оценки за осигуряване на качеството на одитната дейност, означава, че дейността по вътрешен одит на Дирекция "Вътрешен одит" в МП отговаря на изискванията на Закона за вътрешния одит в публичния сектор, Етичния кодекс на вътрешните одитори и Международните стандарти за професионална практика по вътрешен одит.

През 2024 г. Дирекция „Вътрешен одит“ е участвала активно при осъществяване на дейността на Одитния комитет на Министерство на правосъдието, който е независим консултативен орган към министъра на правосъдието, осъществяващ наблюдение върху дейността на министерството по отношение на установените от ръководството системи за вътрешен контрол, включително и върху дейността на вътрешния одит. През 2024 г. директорът на дирекция „Вътрешен одит“ е взел участие във всички десет проведени заседания на комитета.

2. ИНСПЕКТОРАТ ПО ЧЛ. 46 ОТ ЗАКОНА ЗА АДМИНИСТРАЦИЯТА

Контролната дейност на инспектората по чл. 46 от Закона за администрацията и препоръките за коригиращи действия са насочени към предотвратяване и отстраняване на нарушения при функционирането на администрацията на министерството и второстепенните му разпоредители с бюджет, подобряване работата на администрацията на министерството и второстепенните му разпоредители с бюджет, осигуряване в максимална степен на прозрачност и отчетност във всички дейности на министерството и второстепенните му разпоредители с бюджет, утвърждаване на ценности като честност, почтеност и морал при осъществяване на дейностите от служителите в МП.

Инспекторатът осъществява своята контролна дейност чрез извършване на:

- комплексни /плани/ и/или тематични проверки в централната администрация на МП и второстепенните му разпоредители с бюджет за законосъобразност, качество и ефективност при изпълнение на специализираните дейности в министерството;
- извънплани проверки, възложени от министъра на правосъдието;

- проверки по постъпили сигнали на граждани и служители от администрацията на министерството;
- последващи проверки за изпълнението на дадени препоръки от предходни проверки.

2. Анализ на резултатите от извършените проверки и предлагане на мерки за предприемане на коригиращи действия за отстраняване на констатираните пропуски, несъответствия и нарушения при реализиране на поставените цели.

Дейността на инспектората по-конкретно може да се изрази чрез броя на извършените проверки и дадените препоръки за подобряване работата на администрацията във връзка с констатирани нарушения и допуснати слабости.

Извършени 20 бр. проверки в изпълнение на утвърден годишен план на обектите за проверка през 2024 г. С докладите са дадени 83 бр. препоръки, направени са 15 бр. предложения за търсене на дисциплинарна отговорност. Установени са 3 бр. несъвместимост и 35 служители са подали декларации по чл. 49, ал. 1 от ЗПК извън законоустановеният срок.

За периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. в инспектората са постъпили общо 173 бр. сигнали, като всички са постъпили в деловодството на министерството, а на обявения в МП горещ телефон за сигнали и жалби на граждани не са регистрирани обаждания. От постъпили в края на 2023 г. сигнали, през 2024 г. са извършени 35 проверки. От получените в края на 2024 г. 12 бр. сигнали остават за проверка през настоящата 2025 г. От всичко получените сигнали през 2024 г., 2 бр. са приключени по реда на чл. 124, ал. 1 от АПК.

Само при 6 от проверките твърденията са се доказали и същите са счетени за основателни. Във връзка с така направените уточнения, общо извършените през 2024 г. проверки по сигнали са 198 с докладите от които са дадени 19 препоръки и са направени 11 предложения за търсене на дисциплинарна отговорност.

По разпореждане на министъра на правосъдието са възложени 6 броя проверки. С докладите от проверките са дадени 41 бр. препоръки и са направени 4 предложения за търсене на дисциплинарна отговорност.

3. ЗВЕНО „СИГУРНОСТ“

Основната задача на звено „Сигурност“ е да подпомага осъществяването на целите на Министерство на правосъдието (МП), залегнали в актуализираната Стратегия за продължаване на реформата в съдебната система и в Стратегическия план и Оперативния план на Министерство на правосъдието 2022-2024 г. Звено „Сигурност“ осъществява дейността си в съответствие с изискванията на Закона за защита на класифицираната информация (ЗЗКИ), Правилника за прилагане на ЗЗКИ (ППЗЗКИ), Закона за електронно управление (ЗЕУ) и наредбите към него, Закона за киберсигурност, Закона за държавния служител, Закона за администрацията, Устройствения правилник на МП (УПМП) и други актове. Вътрешната организация на звено „Сигурност“ е регламентирана във „Вътрешни правила за организацията на дейността на звено „Сигурност“ в Министерство на правосъдието“, утвърдени със заповед № ЛС-04-71/08.03.2024 г. на министъра на правосъдието.

По ежегодните цели звено „Сигурност“ по дейностите свързани с класифицираната информация в МП за 2024 г.:

В изпълнение изискванията на ЗЗКИ и ППЗЗКИ в регистратурата на МП за национална класифицирана информация и регистратурата за класифицирана информация на НАТО и ЕС са въведени необходимите регистри за отчет на документите съдържащи КИ. Входящата и

изходяща кореспонденция на МП е заведена в съответните регистри, като всички заведени документи са налице, а за изпратените до други организационни единици материали има отчетни документи. За гарантиране недопускането на нерегламентиран достъп са извършвани ежемесечни проверки на основание чл. 132 от ППЗЗКИ за отразяване наличността на материалите, съдържащи класифицирана информация.

През 2024 г. броя на изпратените искания за издаване на разрешения за достъп до класифицирана информация до ДАНС са 32 (тридесет и две) бр.. В регистъра, съгласно Приложение № 1, към чл. 62, ал. 1, т. 3 от ППЗЗКИ са заведени 33 (тридесет и три) бр. разрешения за достъп до класифицирана информация.

Една от основните цели, които звеното изпълни, е съгласно съвместна заповед между Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС) (рег. № И-кр-358/15.05.2023 г.) и МП (рег. № ЛС-13-75/23.05.2023 г.) и през 2024 г. комуникационната и информационна система на Министерство на правосъдието (КИС „МП“) за работа с класифицирана информация, беше сертифицирано успешно от ДАНС, като издадени от тях 3 (три) броя сертификати: Сертификат с рег. № 920/11.11.2024 г., Сертификат с рег. № 921/11.11.2024 г. и Сертификат с рег. № 922/11.11.2024 г.

Другата основна цел, която звено „Сигурност“ е изпълнило е недопускане на нерегламентиран достъп до класифицирана информация в Министерство на правосъдието.

В допълнение, звено „Сигурност“ е осъществило дейности и по индустриална сигурност, като през 2024 г са сключени общо 2 (два) договора, по реда на чл. 95, ал. 1 от ЗЗКИ.

По ежегодните цели звено „Сигурност“ по мрежова и информационна сигурност за 2024 г.

В изпълнение на възложените му със Закона за киберсигурност (ЗКС) и Наредбата за минималните изисквания за мрежова и мрежова информационна сигурност (НМИМС) задачи, звено „Сигурност“ ръководи дейностите, свързани с постигане на мрежова и информационна сигурност на МП, в съответствие с нормативната уредба и политиките и целите за мрежова и информационна сигурност на МП. Звено „Сигурност“ изпълнява дейностите по мрежова и информационна сигурност във взаимодействие със дирекция „Електронно правосъдие и регистри“ (ЕПР), която отговаря за цялостната работоспособност на информационната инфраструктура на МП, предоставяните вътрешни и външни информационни услуги, надеждното и сигурно съхранение на данни.

За повишаване на информационната сигурност в МП през 2024 г. продължава осъществяването на контрол и приемане изпълнението на сключения договор рег. № 93-00-23/22.01.2021 г. АД. с предмет „Издаване и управление на квалифицирани удостоверения за електронен подпис/квалифицирани удостоверения за електронен печат/квалифицирани удостоверения за автентичност на уебсайт“ между Министерство на правосъдието и „Информационно обслужване“ АД. През 2024 г. са издадени/подновяване общо 138 (сто и шестдесет) бр., удостоверения за квалифицирани електронни подписи.

Основаната цел за 2024 г. на звено „Сигурност“ бе защита на международния сертификат по мрежова и информационна сигурност с рег. № 637/20 по ISO/IEC 27001:2022. В тази връзка в периода от 12.11.2024 г. до 13.11.2024 г. бе надзорен одит на Системата за управление сигурността на информацията (СУСИ) от външна организация, съгласно договор № 93-00-69/04.07.2023 г. С доклад № 23BG95MI са предоставени препоръки, които не е от задължителен характер и Министерство на правосъдието защити сертификата си.

Оказвано е съдействие на служителите на министерството по спазване на правилата за ползване на Web сайта на системата на Генералния секретариат на Съвета на Европейския съюз - EXTRANET и на новата система за обмен на документи „Портал на делегатите“;

Звено „Сигурност“ поддържа пълна и систематизирана информация в „Регистър на инцидентите“, свързани с информационната сигурност, като през 2024 г. има регистрирани общо 8 (осем) броя инцидента по отношение на мрежовата и информационната сигурност. Служителят по мрежова и информационна сигурност е запознал министъра на правосъдието по отношение на инцидентите, описани в доклад с рег. № 92-18-27/25.07.2024 г. и 92-18-27/16.12.2024 г.

Във връзка с чл. 17 от Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност и с чл. 44, ал.2 от Вътрешните правила за мрежова и информационна сигурност на МП, служителя по мрежова и информационна сигурност е извършил преглед на правата на системните администратори, администраторите на инфраструктурата на публичния ключ, администраторите на потребителски акаунти и администраторите на информационни системи, като са входирани два доклада с рег. № 92-18-5/10.04.2024 г. и № 92-18-5/11.12.2024 г.

По ежегодните цели звено „Сигурност“ по защитата при бедствия и отбранително-мобилизационната подготовка за 2024 г.

С писмо рег. № 812100-24241/31.12.2024 г. от министъра на вътрешните работи и председател на Съвета за намаляване на риска от бедствията, съгласува Плана за защита при бедствията на Министерство на правосъдието и в началото на 2025 г. министъра на правосъдието го утвърди.

Звеното организира денонощно оперативно дежурство за оповестяване при привеждане в различни степени на готовност при мобилизация, разсредоточаване и евакуация при видовете опасности, при стихийни бедствия и крупни производствени аварии и за поддържане на готовност за оповестяване при привеждане от мирно на военно положение.

През 2024 г. бяха извършвани и дейностите по поддръжката на учебната база на Министерство на правосъдието.

По ежегодните цели звено „Сигурност“ за подпомагане на министъра на правосъдието, във връзка с ръководенето на Съвета по защита на застрашени лица през 2024 г.

Съгласно чл. 5, ал. 8 от Правилата за работата на Съвета по защита на застрашени лица, звено „Сигурност“ организира технически провеждането на заседанията, като редовните заседания на Съвета за разглеждане на писмените отчети на министъра на правосъдието, относно изпълнението на Програмата за защита. През 2024 г. бяха проведени 2 (две) заседания на Съвета.

III. ДЕЙНОСТ НА ОБЩАТА АДМИНИСТРАЦИЯ ПРЕЗ 2024 г.

4. ДИРЕКЦИЯ „КАНЦЕЛАРИЯ“

Съгласно чл. 18, т. 1 от Устройствения правилник на МП, дирекция „Канцелария“ е звено от общата администрация и като такава на основание чл. 5, ал. 2 от Закона за

администрацията (ЗА) подпомага осъществяването на правомощията на органа на държавна власт като ръководител на съответната администрация, създава условия за осъществяване на дейността на специализираната администрация и извършва техническите дейности по административното обслужване. Функциите и задачите на дирекцията биха могли да се обединят в следните направления:

Административното обслужване

Административното обслужване в МП се осъществява при спазване на разпоредбите на Закона за защита на личните данни и на принципите, установени в ЗА и Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Дирекция „Канцелария“ не предоставя административни услуги, но е едно от структурните звена в МП, отговорни за обслужването на потребителите на административни услуги. В тази връзка, служителите от дирекцията стриктно изпълняват принципите, заложи в чл. 2, ал. 1 от Наредбата за административното обслужване (НАО), при задължително спазване на общите стандарти за качество на административното обслужване. За изпълнение на разпоредбите на НАО са разработени Вътрешните правила за организацията на административното обслужване в МП и Харта на клиента на МП. Правилата са утвърдени със Заповед № ЛС-04-90/19.03.2024 г., а хартата – Заповед № ЛС-04-157/27.04.2023 г., като документите своевременно са публикувани на интернет страницата на министерството. Ежедневно служителите от ЗАО „Канцелария“ осъществяват комуникация с потребителите на административни услуги, предоставяни от МП и извършват справки за движението на подадените заявления, молби, жалби и т.н.

Организирането на Приемна на МП за граждани също е задължение на дирекция „Канцелария“. В изпълнение на т. 1 от Заповед № ЛС-04-31759/13.09.2024 21.01.2025 г., постъпилите в МП сигнали, предложения, жалби и молби от граждани и представители на юридически лица, които са извън функционалната компетентност на министъра на правосъдието се разглеждат и обработват от дирекция „Канцелария“. В дирекцията се поддържа систематизирана информация за техния брой, съдържанието и предприетите действия, както и за конкретните казуси на гражданите, посетили приемната. В изпълнение на т. 2 от Заповед № ЛС-04-837/23.06.2015 г. и във връзка с чл. 19, т. 11 и т. 12 от УПМП, ежесечно се предоставят на главния секретар на МП и на ръководителя на Инспекторат по чл. 46 от ЗА доклади за постъпилите предложения, сигнали, жалби и молби в Приемна на МП. Приети и обслужени са 111 граждани, посетили Приемна на МП през 2024 г. Общият брой на разгледаните и обработени сигнали, предложения, жалби и молби от дирекция „Канцелария“ за 2024 г. е 9 954 (завишен в сравнение с 2023 г. – 7 584), в т.ч.:

от граждани и организации – 9 354 бр., като 1 493 бр. от тях са извън функционалната компетентност на министъра на правосъдието и са препратени на основание чл. 112 от АПК до други институции.

от лица, изтърпяващи наказание „лишаване от свобода“, „пробация“ или с наложена мярка за неотклонение, в които са изложени оплаквания, във връзка със съдебните производства, както и против актове на органите на съдебната власт – 600 бр.

Деловодна дейност и управление на документооборота

Деловодната дейност в МП се осъществява централизирано от дирекция „Канцелария“ и се извършва от служители на дирекцията, имащи компетенции и задължения, съгласно длъжностните си характеристики. Дейността включва приемане и извършване на проверка на пълнотата на документацията, техническа обработка по регистрация и насочване по компетентност, разпределение и предаване на регистрираните документи, и експедиране на изходящите документи на хартиен носител. Служители от дирекция „Канцелария“

регистрират в АИС за документооборота всички документи, постъпили в МП чрез Системата за електронен обмен на съобщения (СЕОС), Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ), Единия портал за достъп до електронни административни услуги, Портала за електронни административни услуги на МП, Интернет страница на МП, пощенски и куриерски служби, електронна поща, факс или по друг технически възможен начин, както и депозираните на място в ЗАО „Канцелария“.

Общият брой на обработените и регистрирани документи през 2024 г. е 113 727, от които:

60 169 бр. – входяща кореспонденция в МП.

19 553 бр. – вътрешни документи, в т.ч. 2 299 заповеди.

34 005 бр. – изходяща кореспонденция на МП.

Броят на обработените и регистрирани документи е завишен в сравнение с 2023 г. (103 631 бр.).

Част от деловодната дейност в МП е и експедирането на изходяща кореспонденция на хартиен носител (писма, колети и куриерски пратки). Пощенските и куриерски услуги за нуждите на МП се предоставят от външни изпълнители, за което са налични сключени договори по реда на Закона за обществените поръчки. В случаите когато изходящата кореспонденция е с указания за спешност, доставката до адресат на територията на гр. София – Център се извършва веднага, лично от външен куриер на МП, служител от дирекция „Канцелария“. През 2024 г. изпратените документи чрез пощенски и куриерски служби са 14 884 броя, а общият брой на експедираната изходяща кореспонденция от МП на хартиен носител възлиза на 23 993 броя.

За създаване на по-добра организация на работа са разработени Правила за вътрешния оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в МП. Правилата са утвърдени със Заповед № ЛС-04-182/18.04.2022 г. на министъра на правосъдието, изменени със Заповеди № ЛС-04-386/08.09.2023 г., № ЛС-04-485/28.12.2023 г., № ЛС-04-51/23.02.2024 г., № ЛС-04-252/30.05.2024 г. и № ЛС-04-316/11.09.2024 г.

Дирекция „Канцелария“ администрира внедрената АИС за документооборота, като създава нови потребители, актуализира организационната структура и оказва непрекъснато съдействие на служителите от министерството, както при изготвяне на електронни документи, така също и за работа със системата.

В изпълнение на т. 5.3 от Заповед № ЛС-04-43/15.02.2023 г., до 5-то число на всеки календарен месец, дирекция „Канцелария“ предоставя на звено „Сигурност“ информация за продължителността на командировките в страната или чужбина на служителите от МП през предходния месец.

В изпълнение на чл. 122 от Наредбата за обмена на документи в администрацията (НОДА), дирекция „Канцелария“ извършва анализ по изпълнението на пряко възложени задачи на ръководителите на структурни звена. Резултатите от анализа и справка за неизпълнените в срок задачи се предоставят при поискване на главния секретар на МП, съобразно чл. 19, т. 5 от УПМП.

Архивна дейност

Организацията на предаване, отчетност, съхранение и използване на документи на хартиен носител е регламентирана във Вътрешните правила за дейността на учрежденския архив (УА) на МП, утвърдени със Заповед № ЛС-04-264/24.06.2024 г. Съгласно изискванията на Закона за националния архивен фонд (ЗНАФ) и чл. 135 от НОДА, всички успешно сканирани документи на хартиен носител и разпечатаните копия на електронните изходящи документи и заповеди от дейността на МП се съхраняват в УА на МП за срок 20 години, с изключение на документите, които според вида им нямат архивна стойност и които се

съхраняват за време, определено в Номенклатурата на делата и сроковете за съхраняване на МП, внедрена със Заповед № ЛС-04-101/02.04.2024 г.

Ежегодно, подлежащите на запазване документи на хартиен носител, създадени от дейността на МП, с изтекъл срок на съхранение или тези, които нямат научно-историческо и практическо-справочно значение, се описват в Актове за унищожаване. През предходната година приетите за съхранение в УА на МП документи на хартиен носител са регистрирани с 31 приемателно-предавателни протоколи (общо 3 110 папки/дела) и електронно са архивирани 12 992 бр. документа. Извършена е полистна експертиза по ценността на документи с изтекъл срок на съхранение и през 2024 г. са съставени 5 (пет) Акта за унищожаване на неценни документи на хартиен носител за периода 2007 – 2023 г., с общо 4 145 папки/дела (6 тона и 880 кг.)

Ежедневно се осъществяват дейности по подреждане и систематизиране на документи на хартиен носител, както и тяхното класиране за дългосрочно съхранение, и се представят заверени копия на документи, съхранявани в УА, поискани от служители на МП или от граждани по реда на Закона за достъп до обществена информация, или свързани с молби по дела и преписки пред съдебни, арбитражни и административни органи.

Със Заповед № ЛС-13-2/09.01.2025 г. е назначена Постоянно-действащата експертна комисия (ПДЕК) на МП, в състава на която са включени служители от всички структурни звена на МП. Част от задачите на членовете на ПДЕК е да контролират предаването на документите от деловодството, структурните звена и АИС в УА на МП, да участват в експертизата по ценността на документите, да организират подготовката и предаването на ценните документи в ЦДА и да изготвят актове за унищожаване на документи с изтекъл срок на съхранение, и работни описи към тях на заделените ценни документи. Съхраняването и архивирането на документите е специфична дейност, за която се изисква време, квалификация и опит на лицата, която я извършват. Всички дейности по приемане, отчетност, съхранение и използване на документи на хартиен носител в УА на МП се извършват от един служител от дирекция „Канцелария“, притежаващ квалификация, познания и опит в областта на архивистиката, необходими за класификация на схемите за съхранение, определяне на архивната стойност на документите (конкретните срокове за съхранение) и на тяхната ценност. Въпреки създадената организация на работа в дирекцията, архивната дейност в МП не е обезпечена по отношение на компетентност и квалификация. В тази връзка, за подпомагане членовете на ПДЕК и за ефективното изпълнение на разпоредбите на ЗНАФ и Наредбата за реда за организирането, обработването, експертизата, съхранението и използването на документите в учрежденските архиви на държавните и общинските институции, са сключени граждански договори с рег. № 93-01-43/19.12.2024 г. и № 93-01-44/19.12.2024 г. Срокът на действие на гражданските договори е шест месечен.

5. ДИРЕКЦИЯ „ПРАВНИ ДЕЙНОСТИ“

Съобразно функционалната си компетентност, определена в Устройствения правилник на Министерството на правосъдието, през 2024 г. дирекция „Правни дейности“ беше ангажирана с дейности по следните ежегодни цели на Министерството на правосъдието:

- *„Подобряване на механизмите за комуникация и обратна връзка с граждани, заинтересовани страни и медии, повишаване доверието в дейността на МП“ и*
- *„Повишаване на ефективността на институционалните механизми“.*

По Оперативния план за изпълнение на целите от Стратегическия план на Министерството на правосъдието за периода 2022 – 2024 г.:

През 2024 г. дирекция „Правни дейности“ продължи активната си дейност за постигане на стратегическата цел „Укрепване на върховенството на правото, справедливо, прозрачно и достъпно правосъдие. Повишаване ефективността и ефикасността на МП“, като извърши следните дейности:

- Преглед на действащите в Министерството на правосъдието Правила за условията и реда за достъп до обществена информация в Министерство на правосъдието, утвърдени със заповед № ЛС-04-1341/05.08.2016 г. на министъра на правосъдието, изменена със заповед № ЛС-04-550/12.10.2018 г. и заповед № ЛС-04-159/29.03.2022 г. с оглед установяване необходимостта от актуализацията им. При извършения преглед през 2024 г. не се установи необходимост за актуализирането им.
- Дейности по увеличаване на използваните електронни документи в процеса на осъществяване на процесуално представителство по дела, като в резултат на тези дейности значително е увеличен обема от електронна кореспонденция със съдилищата чрез изпращане на становища, молби, жалби и т. н. по електронен път чрез ССЕВ.
- Извършени анализи на трайна съдебна практика във връзка с издавани от министъра на правосъдието, или от оправомощени/упълномощени от него служители, индивидуални административни актове при осъществяване на специалната му компетентност, с цел извършване на законодателни или вътрешно-организационни промени при необходимост.

Анализирана е трайната съдебна практика по дела срещу Министерството на правосъдието, образувани във връзка с изпълнение на служебните функции на съдиите по вписванията и държавните съдебни изпълнители, съдебната практика по дела, образувани по повод производства за придобиване на българско гражданство, както и съдебната практика по чл. 60а от Закона за съдебната власт, като съобразно необходимостта са направени съответните предложения.

По дейностите в изпълнение на законовите изисквания по конкретни нормативни актове, реализирани от дирекция „Правни дейности“:

1. В съответствие с Вътрешните правила за управление на цикъла на обществените поръчки от дирекция „Правни дейности“ са съгласувани 93 броя насочени от дирекция „Управление на собствеността“ проекти на договори за възлагане изпълнението на обществени поръчки, както и 93 окончателни договори, сключени между Министерството на правосъдието и избраните изпълнители;

2. В съответствие с Вътрешните правила за гражданските договори, свързани с дейността на МП, утвърдени със Заповед № ЛС-04-1272/12.09.2015 г. на министъра на правосъдието, от дирекция „Правни дейности“ са съгласувани 31 граждански договори, сключени между Министерството на правосъдието и експерти;

3. Оказано е правно съдействие на ръководството на МП и административните звена в МП, като са изготвени доклади, докладни записки, становища и пр., изготвени са и съгласувани индивидуални административни актове, касаещи дейността на МП. По данни от Автоматизираната информационна система към дирекция „Правни дейности“ са насочени 6414 заявки за действия.

4. Юрисконсултите са взели участие в 238 заседания пред съдебни и административни органи по дела и преписки, по които страна е МП, министърът или оправомощено от него лице;

5. Предприети са действия по събиране на вземанията на министерството, като са изпратени покани за доброволно изпълнение до длъжници на МП и са образувани изпълнителни дела;

6. Обработени са 140 броя преписки по постъпили в МП заявления за предоставяне на достъп до обществена информация;

7. Проверени са 313 броя документи за съответствието им с изискванията на Закона за държавния печат и националното знаме на Република България, в това число укази на Президента на Република България, акредитивни и отзователни писма, ратификационни документи, решения на Народното събрание;

8. Съгласувани са 171 заповеди за командироване на служители на МП и външни експерти в чужбина;

9. Оказано е правно съдействие на министъра при осъществяване на правомощията му във връзка с дейността на Държавно предприятие „Фонд затворно дело“;

10. Оказано е правно съдействие на министъра при осъществяване на правомощията му във връзка с дейността на ГДИН, ГДО, НБПП и БЗЗЛ;

11. Оказано е правно съдействие на Националния съвет за подпомагане и компенсация на пострадали от престъпления, подпомагащ министъра на правосъдието при упражняване на правомощията му по Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадалите от престъпления, като в съответствие с чл. 16 от него са изготвени 14 искиви молби – регресни искиве срещу извършители на престъпления за възстановяването на изплатената парична сума;

12. Оказано е правно съдействие на министъра при упражняване на правомощията му във връзка с разпределянето на субсидията за политическите партии и коалициите съгласно разпоредбите на Закона за политическите партии.

Изготвени са заповеди за определяне на документите, които политическите партии и коалициите в 49 – то, 50 – то и 51 – то Народно събрание представят за получаване на държавна субсидия, както и 3 броя придружителни писма за изпращане на цитираните заповеди.

За разпределяне на държавната субсидия за партиите и коалициите в 49 – то НС са изготвени 39 заповеди и 39 придружителни писма, за партиите и коалициите в 50 – то НС са изготвени съответно 41 заповеди и 41 придружителни писма, а за партиите и коалициите в 51 – то НС – 16 заповеди за изплащане на субсидията и 16 придружителни писма.

6. ДИРЕКЦИЯ „ФИНАНСИ И БЮДЖЕТ“

За периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. дирекция „Финанси и бюджет“ е изпълнявала определените ѝ с Устройствения правилник на Министерство на правосъдието функции във връзка с осигуряване на финансово-счетоводните и бюджетните дейности на Министерство на правосъдието при спазване на Закона за счетоводството, Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, Закона за публичните финанси, нормативните актове и указанията на Министерство на финансите, регламентиращи бюджетната политика на министерството като първостепенен разпоредител с бюджет и разпоредител със средства по международни програми.

Дирекция „Финанси и бюджет“ участва в процеса на управление на бюджетните средства на Министерството в съответствие с принципите за законосъобразност,

икономичност, ефективност, ефикасност и публичност, като следи за спазването на финансовата дисциплина, извършва правилно оформяне на първични и вторични счетоводни документи и ги отразява своевременно в счетоводните регистри, прилага системата за двоен подпис по отношение на поемането на задължения и извършването на разходи.

През отчетния период дирекцията е участвала в съгласуване на процедури за възлагане на обществени поръчки, на проекти на договори, в подписване на договори, в поемането на задължения за извършване на разходи над 1 000 лв. в одобряване поемането на задължения за разходи до 1 000 лв.

Изготвени са касови документи за подписване от упълномощените длъжностни лица. Изготвени и подписани са платежни нареждания за погасяване на задълженията на министерството, за възстановяване на суми, за изплащане на работни заплати и други.

През отчетния период дирекцията е осъществила необходимите дейности във връзка със счетоводното отчитане на приходите и разходите на централната администрация на министерството по пълна бюджетна класификация по счетоводни сметки от Сметкоплана на бюджетните организации и параграфите от Единната бюджетна класификация.

Ежемесечно са изготвяни отчети за касовото изпълнение на бюджета и своевременно са представяни в указаните срокове в Министерство на финансите.

През 2024 г. е изготвен и представен в МФ и Сметната палата годишния финансов отчет на Министерство на правосъдието, както и тримесечните отчети за касовото изпълнение на бюджета и сметките от ЕС.

Изготвени са тримесечните оборотни ведомости, консолидираните оборотни ведомости и баланс за министерството. Същите са представени в срок в Министерство на финансите и Сметната палата на Република България.

Оказано е съдействие на организации, извършващи одити и на дирекция „Вътрешен одит“ при извършването на техните проверки.

Дирекцията е извършила дейности, свързани със собствеността върху недвижимите имоти, предоставена на министерството, както следва: съставяне на фактури за приходите от отдадено под наем имущество; подаване на декларации по чл. 14 от Закона за местните данъци и такси за сградите, управляване от МП; заплащане на местни данъци и такси за имотите, управлявани от министерството.

Подадена е в срок годишната декларация по Закона за корпоративното подоходно облагане, както и всички изискани от Националния статистически институт данни.

Подавани са изискуемите от Националната агенция по приходите и Националния осигурителен институт данни.

Организирано е извършването на инвентаризация за 2024 г. на стоково-материални ценности, разчетните взаимоотношения, поетите ангажменти, касовите наличности и банковите сметки, наличното гориво в резервоарите на автомобилите и показанията на километражите на автомобилите на Министерство на правосъдието - Централна администрация. Извършено е счетоводно отразяване на резултатите от инвентаризацията.

В изпълнение на разпоредбите на Закона за политическите партии представители на дирекция „Финанси и бюджет“ са извършили необходимите изчисления на полагащата се държавна субсидия на политическите партии и коалиции, взели участие в изборите през 2024 г., както и са извършени преводи на държавните субсидии по посочените банкови сметки.

В изпълнение на функциите си по разработване и съставяне на бюджетите на Министерството и второстепенните разпоредители с бюджет, както и консолидирания бюджет на Министерството, дирекцията е осъществила следните дейности:

- разпределение на бюджета съгласно ЗДБРБ за 2024 г. – по политики, програми, параграфи от ЕБК и месечно разпределение;

- изготвяне на бюджетите на второстепенните разпоредители с бюджет и на МП-ЦА, съгласно ЗДБРБ за 2024 г.;
- изготвяне на проект на бюджет за 2025 г. и бюджетна прогноза на Министерство на правосъдието за 2026-2028 г.;
- извършване на промени по бюджета на МП за 2024 г., в т.ч. по програми, по функции и по ЕБК, и уведомяване на Министерство на финансите, съгласно Закона за публичните финанси;
- изготвяне на окончателния бюджет на Министерство на правосъдието за 2024 година след отразяване на получените от МФ корекции по бюджета на министерството;
- изготвяне на актуализирани бюджети за 2024 г. на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на правосъдието и МП - Централна администрация;
- изготвяне на окончателните бюджети за 2024 г. на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на правосъдието (ВРБ) и МП - Централна администрация;
- изготвяне на годишен отчет за изпълнение на програмния бюджет;
- изготвяне на годишен отчет за касово изпълнение на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства на Министерство на правосъдието.

През 2024 г. дирекция „Финанси и бюджет“ е извършила дейности по анализиране, разпределяне и утвърждаване чрез Системата за електронни бюджетни разплащания (СЕБРА) на лимита за разходите между разпоредителите с бюджет в системата на Министерството и одобряване на плащанията.

В изпълнение на разпоредбите на чл.182а-182г от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и Наредба № Н-6 от 26 април 2024 г. за условията и реда за разплащанията с публични средства, оправомощени служители от дирекция „Финанси и бюджет“ извършват проверка чрез Информационна система „Разплащания с публични средства“ на Министерство на финансите чрез отправяне на уведомления за предстоящо плащане по договор или първичен платежен документ на стойност не по-малка от 100 лв., когато представлява част от парична престация по договор или в случаите по чл.20, ал. 5 от Закона за обществените поръчки, чиято стойност е равна на или надвишава 10 000 лв.; за предстоящо плащане на предявен изпълнител лист на стойност не по-малка от 100 лв., когато е част от дължима сума по изпълнител лист на стойност, равна на или надвишаваща 1 000 лв.; за предстоящо плащане на суми на стойност над 100 лв., когато върху вземането на договора или по изпълнителния лист е наложен запор от страна на НАП или АМ и предстоящото плащане е след датата на налагане на запора.

През отчетния период дирекция „Финанси и бюджет“ е изготвила различни методически указания към второстепенните разпоредители с бюджет относно изготвяне на касовите, финансовите и програмните отчети и изпълнението на бюджета.

През 2024 г. дирекция „Финанси и бюджет“ е изготвила необходимите финансови обосновки по проекти на нормативни актове с вносител министърът на правосъдието. Изготвени са становища по проекти на актове, представени в съгласувателна процедура по Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

На интернет-сайта на Министерство на правосъдието е осигурено публикуване на следната информация: бюджета на МП за 2024 г., тримесечни финансови отчет за степента на изпълнение на програмите, съставлящи програмния формат на бюджета на министерството; ежедневно публикуване на информация за извършените разходи по вид плащане и по второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на правосъдието и на МП - Централна администрация; месечни отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средствата на ЕС и на сметките за чужди средства на МП за съответните месеци.

Дирекцията е осигурила участието на свои служители в работни комисии, създадени със заповеди на министъра на правосъдието.

Изготвени са становища, докладни записки, справки и писма във връзка с финансово-счетоводната дейност в Министерство на правосъдието.

7. ДИРЕКЦИЯ „УПРАВЛЕНИЕ НА СОБСТВЕНОСТТА“

Отдел „Обществени поръчки“

Отдел „Обществени поръчки“

В качеството си на Възложител по смисъла на чл. 5, ал. 2, т. 4 от Закона за обществените поръчки (ЗОП) и в изпълнение на разпоредбите на Вътрешните правила за управление на цикъла на обществените поръчки в Министерство на правосъдието, министърът на правосъдието приема График за възлагане на обществени поръчки в Министерство на правосъдието за 2024 г. Степента на съответствие между планираните обществени поръчки, техните прогнозни параметри и параметрите на действително проведените обществени поръчки е съществен показател за качеството на работата на възложителя. Отдел „Обществени поръчки“ подготвя, организира и провежда обществени поръчки, по които възложител е министърът на правосъдието с цел ефективност на разходването на публичните средства, средствата от европейските фондове и програми в процеса на възлагане на обществените поръчки.

През периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. са проведени обществени поръчки, както следва:

1. Открита процедура по реда на чл. 18, ал. 1, т. 1 от ЗОП – **4 броя**;
2. Публично състезание по реда на чл. 18, ал. 1, т. 12 от ЗОП – **7 броя**;
3. Пряко договаряне по реда на чл. 18, ал. 1, т. 13 от ЗОП – **1 брой**;
4. Вътрешен конкурентен избор за определяне на изпълнител въз основа на сключено рамково споразумение по реда на чл. 82 от ЗОП – **8 броя**;
5. Събиране на оферти с обява по реда на чл. 20, ал. 3 от ЗОП – **5 броя**;
6. Директно възлагане по реда на чл. 20, ал. 4 от ЗОП – **41 броя**;
7. В областите на отбрана и сигурност по чл. 20, ал. 6 от ЗОП (директно възлагане) – **1 брой**.

След проведени поръчки по реда на ЗОП, през отчетния период са сключени договори за възлагане на обществени поръчки, както следва:

1. Открита процедура по реда на чл. 18, ал. 1, т. 1 от ЗОП – **4 броя**;
2. Публично състезание по чл. 18, ал. 1, т. 12 от ЗОП – **15 броя**;
3. Пряко договаряне по чл. 18, ал. 1, т. 13 от ЗОП – **1 брой**;
4. Вътрешен конкурентен избор за определяне на изпълнител въз основа на сключено рамково споразумение по реда на чл. 82 от ЗОП – **8 броя**;
5. Събиране на оферти с обява по чл. 20, ал. 3 от ЗОП – **3 броя**;
6. Директно възлагане по реда на чл. 20, ал. 4 от ЗОП – **41 броя**;

В изпълнение на Заповед № ЛС-04-616/03.11.2021 г. на министъра на правосъдието през 2024 г. са изготвени становища върху документации за обществени поръчки на второстепенните разпоредители с бюджети към министъра на правосъдието – **55 броя**.

Дейност на отдел „Инвестиции и собственост“, дирекция „Управление на собствеността“:

Отдел „Инвестиции и собственост“ отговаря за управлението на движими вещи и недвижими имоти на Министерството на правосъдието, както и произтичащи от това инвестиционни капиталови разходи. Общо предоставените сгради и помещения в страната са близо 1000 броя, разпределени както следва:

- МП-Централна администрация – административни сгради;
- ГД „Изпълнение на наказанията“ - Затвори, Арести и Пробационни служби;
- ГД „Охрана“ – помещения за охрана и принудително доведени лица в съдебни сгради;
- Агенцията по вписванията –помещения за службите по вписвания в/извън съдебни сгради;
- Бюро за защита на застрашени свидетели – административна сграда;
- Национално бюро за правна помощ – административна сграда;
- Ведомствени жилища;
- Държавно предприятие „Фонд затворно дело“ – стопански сгради (работни цехове и земеделски стопанства в затворите), предоставени на ДПФЗД след създаването му в 2003 г.

Управлението на предоставените имоти включва текущ контрол за ползване на имоти без правно основание, както и оказване на методическо и оперативно съдействие на регионалните структури на ВРБ и ДПФЗД при необходимост от нови имоти или такива с отпаднала необходимост.

Дейностите, свързани с инвестиционната политиката включват изготвяне на тригодишните бюджетни прогнози относно капиталови разходи на МП и ВРБ, изготвяне на обобщени месечни и годишни разчети и отчети на капиталовите разходи.

През периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. преписките в отдела включват:

- Поддържане и актуализиране на Регистъра на имотите – **актуализиране на 3 месеца;**
- Преписка с искане за осигуряване на имоти за АВ в цялата страна – **1 брой;**
- Преписка относно забава при създаването на Имотен регистър;
- Преписка за предоставен нов имот на НБПП за архив – **1 брой;**
- Преписка за предоставени имоти на ГДИН, сектор „Пробация“ - **2 броя;**
- Проведено заседание на жилищната комисия-**1 брой;**
- Издадени настанителни заповеди и договори за наем-**2 броя;**
- Освободен апартамент от наемател, ползвал без правно основание- **1 брой;**
- Преписки за отпаднала необходимост на имоти – **3 броя жилища, 4 броя ареста, 2 броя на ДПФЗД;**
- Преписка за съставяне на АДС за сгради на МП- **2 броя;**
- Преписка за съставяне на АДС за арести – **5 броя;**
- Преписка за тръжни процедури за наем на имоти – **4 броя;**
- Преписки за тръжни процедури за продажба на имоти – **3 броя;**
- Регистрирани щети – **3 броя;**
- Извършване на проучване за потребности от капиталови разходи за ЦА и ВРБ, изготвяне на годишен план, месечни отчети и бюджетна прогноза;
- Изготвяне на Технически спецификации за провеждане на обществени поръчки за доставка на рекламни материали, застраховка на сгради, абонаментна поддръжка на асансьори-**3 броя**
- Ежеседмично изготвяне на становища по проекти на РМС по чл. 32 УПМСНА;
- Изготвяне на становища по проекти на Решения на УС на ДП „Фонд затворно дело“;

Дейност на отдел „Стопански дейности“, дирекция „Управление на собствеността“:

Във връзка с материално-техническото снабдяване и поддържане сградите на МП-ЦА са извършени следните дейности:

- Своевременно извършване на всички действия по текущата поддръжка на сградите на МП и наличното офис обзавеждане, в т.ч. периодична подмяна на дефектирали климатици, закупено ново офис обзавеждане, дератизация, абонаментна поддръжка на климатична техника, телефонни централи, пожароизвестителни и пожарогасителни инсталации, абонаментна поддръжка на дизел-генератор и други;
- Осигурено транспортното обслужване на политическият кабинет, на общата и специализирана администрация на министерството;
- Поддържане на СМПС на Министерство на правосъдието в изрядно състояние, за което има сключени договори за поддръжка и ремонт, комплексно почистване и доставка на смазочни материали;
- Подготвени технически спецификации за провеждане на обществени поръчки и сключване на 32 броя нови договори, съгласно ГПВОП през 2024 г., които са от компетентност на дирекцията;
- След проведена процедура за възлагане на обществена поръчка са придобити 3 /три/ броя леки автомобили и 1 /един/ брой електрически автомобил в комплект със зарядна станция и кабели за зареждане.
- Извършени дейности за осъществяване на задължително застраховане на сгради и моторни превозни средства.

В заключение, следва да се отбележи, че за периода от 01.01.2024 г. -31.12.2024 г. дирекция УС е постигнала съществени резултати, както по прилагането на нормативноустановените си задължения, организацията за изпълнение на всички основни функции като структурно звено в МП, така и при спазването на всички принципи на ЗОП и постигане на ефективност в разходването на публичните средства, средствата, предоставяни от европейски фондове и програми, управлението на имоти и цялостно осигуряване на материално-техническата база на министерството.

8. ДИРЕКЦИЯ „УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“

Управлението на човешките ресурси е непрекъснат и целенасочен процес за подбор на най-подходящите служители, тяхното обучение, мотивиране и кариерно развитие, с цел ефективно изпълнение на стратегическите и оперативните цели на Министерството на правосъдието (МП).

Основната цел на дирекция УЧР е създаване на законосъобразна организация и провеждане на дейности по набиране и подбор, администриране, оценка, обучение и кариерно развитие на служителите от администрацията на МП, за да разполага министерството с мотивирани служители с ясна визия за ролята и мястото си в екипа, в който работят, притежаващи подходящите знания и умения и прилагащи в максимална степен компетентностите си за реализиране на целите на организацията.

През 2024 г. при спазване на разпоредбите на ЗА, КТ, ЗДСл, Наредбата за провеждане на конкурсите и подбора при мобилност на държавни служители (НПКПМДС) и други приложими нормативни актове, дирекция УЧР е обявила, провела и администрирала – 14 броя конкурсни процедури за обявяване на вакантни длъжности в МП; 5 броя процедури по реда на чл. 81а от ЗДСл; 4 броя – процедури за вътрешен конкурентен подбор.

Въз основа на проведените процедури и при спазване изискванията на ЗДСл, КТ, Класификатор на длъжностите в администрацията, Наредба за заплатите на служителите в държавната администрация, Вътрешни правила за управление и развитие на човешките ресурси в МП, Вътрешните правила за заплатите на служителите в МП и други приложими нормативни актове, дирекция УЧР е изготвила и администрирала 23 броя заповеди за възникнали служебни и трудови правоотношения на служители в МП. Изготвени са 21 броя заповеди за прекратяване на служебни и трудови правоотношения на служители в МП; 24 броя заповеди за преназначаване на служители от МП на друга длъжност в същата администрация по реда на чл. 82 от ЗДСл; 244 броя извлечения от заповед за определяне на нови размери на индивидуални основни месечни заплати на служителите от МП, на основание ПМС № 79 от 03.04.2024 г. за преодоляване на диспропорции във възнагражденията на персонала в бюджетните организации; 209 броя извлечения от заповед за определяне на индивидуалните основни месечни заплати в зависимост от годишните оценки на изпълнението на длъжността за 2023 г.

Дирекция УЧР администрира и подпомага законосъобразната организация и провеждане на дейностите по оценяването на изпълнението на длъжността на служителите в МП и изготвянето и съгласуването на индивидуалните работни планове или обобщаването на преките задължения и/или възлагането на конкретни задачи, попълването и подписването на съответния раздел от формуляра за оценка се извършва в съответствие в разпоредбите на Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация. Въз основа на годишните оценки от оценяването на изпълнението на длъжността на служителите в МП са изготвени и връчени 83 броя заповеди за повишени в ранг държавни служители в МП.

През месец април 2024 г. дирекция УЧР организира тридневен семинар в к.к. Пампорово на тема „Стресът на работното място“, на който присъстваха 93 служители на МП.

За периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г. дирекция УЧР е изготвила 2283 броя заповеди за ползване на отпуск, организирана е изпращането на служители от МП на обучение, в т.ч. е изготвила проекти на съответните заповеди за ползване на служебен отпуск за 87 броя обучения.

В допълнение, Ви представяме следната информация по дейностите, включени в Ежегодните цели на МП, за които дирекция „УЧР“ е отговорна:

Ежегодна цел № 4 - *Повишаване ефективността на вътрешния контрол;*
Стратегическа цел - „Укрепване на върховенството на правото, справедливо, прозрачно и достъпно правосъдие. Повишаване ефективността и ефикасността на МП“; Наименование на показателя за изпълнение на ежегодната цел - брой обработени преписки и брой преписки, по които документите са проверени относно тяхната истинност и достоверност; Планирани дейности за постигане на ежегодната цел -увеличаване на щатната численост на дирекция "Българско гражданство“.

В изпълнение на договор с рег. № 93-00-90/18.09.2024 г., сключен по реда на Закона за обществените поръчки между Министерството на правосъдието и „Консенс“ ЕООД, с предмет: „Изготвяне на методология за анализ на натовареността и извършване на пилотен анализ на натовареността в четири дирекции на Министерството на правосъдието“, в дирекция „Българско гражданство“ беше извършен пилотен анализ на натовареността. Докладът с обобщение на резултатите от извършения анализ на натовареността е представен на министъра на правосъдието и на заместник-министрите на правосъдието с докладна записка с рег. № 91-00-374/19.12.2024 г.

С докладна записка рег. № 92-09-25/06.01.2025 г. до министъра на правосъдието и до ресорния заместник-министър са предложени възможните варианти за увеличаване на щатната численост на дирекция „Българско гражданство“.

С цел оптимизиране и по-добро обезпечаване на дейностите в дирекция „Българско гражданство“ през 2024 г. са издадени три броя заповеди за трансформация на различни длъжности.

Ежегодна цел № 15 - Изграждане на институция, базирана на знанието чрез предоставяне на ефективно обучение и възможности за кариерно развитие на служителите; Стратегическа цел - "Укрепване на върховенството на правото, справедливо, прозрачно и достъпно правосъдие. Повишаване ефективността и ефикасността на МП“; Наименование на показателя за изпълнение на ежегодната цел - включване на минимум 35 % от новоназначените служители през 2024 г. в менторска програма и извършване на анализ; Планирани дейности за постигане на ежегодната цел - разширяване обхвата на прилагане на менторската програма в МП.

В обхвата на новоназначените служители, за които би могло да се приложи въвеждащо обучение, използвайки въведения чрез Менторска програма в МП механизъм за неформално учене – менторството, попадат 16 новоназначени служители (трима от тях са назначени в дирекция „УЧР“). По отношение на 13 от тях от дирекция „УЧР“ са предприети действия, като с нарочни писма до преките им ръководители е обърнато специално внимание както на възможността за включване в менторската програма, така и на утвърдената оперативна цел № 9 в Оперативния план за изпълнение на целите от Стратегическия план и дейност № 9.1 с изрично посочване на индикатора за изпълнение. Към 31.12.2024 г. менторство е иницирано от ръководители на дирекции спрямо 4 новоназначени служители, което представлява 25%.

С докладна записка рег. № 92-34-59/21.03.2024 г. е предоставен на органа по назначаване, изготвеният от дирекция „УЧР“ Анализ на потребностите от обучение – 2024 г. При извършване на анализа са взети предвид различни източници: Информация, базираща се на формулярите за оценяване изпълнението на длъжността на служителите за 2023 г., и по-конкретно отразените мнения в раздел „Бъдещ потенциал за развитие на служителя“; Личните планове за обучение на служителите; Заявките за планираните обучения. В резултат на обобщените данни и установените няколко приоритетни области, по които е налице необходимост да бъдат планирани и организирани обучения на служителите в МП, е изготвен и годишен план за обучение на служителите в МП през 2024 г.

9. ДИРЕКЦИЯ „ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА И ПРОТОКОЛ“

В изпълнение на цялостната политика по непрекъснато открита комуникация с медиите експертите от дирекцията навременно и обхватно отразяваха значими събития, редовно информираха за дейността на създадените в министерството работни групи за изготвяне на нормативни решения по важни за гражданите и държавата проблеми, съдействаха на медиите за своевременното набавяне на информация по специфични теми, свързани с журналистически разследвания, разработки, анализи и репортажи.

Поддържаше се и директна комуникация с гражданите чрез страницата във Фейсбук на Министерството на правосъдието, където експертите от ВОП отговаряха на широк кръг питания, включително по подготовката и приемането на нормативни актове, придобиването на българско гражданство, водените от МП регистри и информацията, откриваема там. По част от въпросите, които са извън компетентността на министерството, хората бяха конкретно насочвани към съответните власти и институции.

Сред тематичните акценти през годината бе подготовката на измененията в Закона за съдебната власт (ЗСВ), изработени след приемането на промените в Конституцията и решението на Конституционния съд по тях от междуведомствена работна група с широко представителство на съдебната власт. Обществото и медиите редовно получаваха информация за хода на работата по ЗСВ, а след изготвянето на проекта и за основните предлагани изменения в закона: навременни конкурси за всички нива в съдебната власт, промени в атестирането, нов начин на номинации на членовете на Инспектората към Висшия съдебен съвет и главния инспектор от органите на съдебната власт и други.

Последователно бяха представяни етапите в работата по нов Закон за лобизма: концепция за закона, разгледана от МС и одобрена със заповед на министъра на правосъдието; проведени срещи; стартът на работната група, по изготвяне на закона. Реализирани бяха интервюта на зам.-министър Михаела Мечкунова в няколко национални медии.

Интерес предизвика и изготвеният нов Закон за несъстоятелност на физическите лица, като публични разяснения в медиите по него дадоха зам.-министър Мечкунова и държавният експерт от Дирекция „Съвет по законодателството“ Светла Стойкова. През годината бяха одобрени от МС и важни изменения в Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, с които нормативно се утвърждава създаването на преходни отделения за лишените от свобода. Интервю по темата бе реализирано в БТА на Главния директор на ГДИН - гл. комисар Ивайло Йорданов.

Дирекция ВОП редовно информира за активизирането на дейността на Съвета за криминологични изследвания (СКИ) през изминалата година и приключването на първото от трите одобрени от СКИ изследвания – „Тенденции и превенция на престъпленията по автомобилния транспорт (чл. 343-343г НК)“. По темата бяха реализирани няколко интервюта с председателя на работната група Екатерина Салкова и национални медии.

В края на годината бяха готови и изследванията „Тенденция и превенция на трафика на хора“ и „Тенденции и превенция на престъпленията по чл. 279, 280, 281 НК (незаконното преминаване и превеждане през границата, както и незаконното подпомагане на чужденци да пребивават и преминават в страната в нарушение на закона)“.

В прессъобщения и на Фейсбук страницата на МП се даваше информация за събития като решението на Комитета на министрите на СЕ за отпадане на засиления мониторинг върху България по отношение условията в местата за задържане и лишаване от свобода; решението на Европейския съд по правата на човека (ЕКПЧ) за първи път да преразгледа свое осъдително

решение срещу България; започналата процедура за подбор на кандидати за Комитета против изтезанията и нечовешкото или унижително отнасяне или наказание.

Редовно се публикуваха информации за дейността на междуведомствените работни групи в министерството - за изменения в наредбата за правната помощ и наредбата за вещите лица; по противодействие на т.нар. „дела шамари“ (SLAPP делата); за обсъждане на нормативни промени в изпълнение на европейски директиви и на постановени решения на ЕКПЧ, правото на информация на заподозрените или обвиняемите лица в наказателното производство и т.н.

2. Дейност 7.10.: Популяризиране на дейността на МП чрез целенасочени информационни кампании.

Организиран бе „Ден на отворените врати“, в който над 240 студенти по право от СУ „Св. Климент Охридски“ проследиха работата на различни дирекции в министерството и научиха интересни исторически факти за работата и ръководството на министерството на правосъдието.

На посещение в МП бяха ученици от Втора английска гимназия, спечелили европейско състезание по право.

Експертите от дирекцията подготвиха и реализираха съвместно с Държавна агенция „Архиви“ изложба в откритото пространство пред Народния театър за 145-тата годишнина на Министерството на правосъдието. Кулминацията на честването бе отбелязано с публично награждаване на изтъкнати юристи, студенти по право с отличия в международни състезания и медии.

Особен акцент бе проведената медийна кампания по изграждането на новия затворнически комплекс в с. Самораново, който включва пилотен затвор без решетки по норвежки образец, преходни отделения, център за обучение на затворническите служители и др. Публичното му представяне в края на април 2024 г. бе съпътствано през годината от множество репортажи в национални телевизии, сайтове и вестници. Изготвен бе късометражен филм и трейлър към него, които се разпространяват в медии и социални мрежи.

Проведена бе медийна кампания по презентиране на мобилното приложение в помощ на пострадали от домашно насилие - „Помогни ми“. Изготвени и разпространени в медии и социални платформи бяха кратки видеа за функционалността му и за дейността на Националното бюро за правна помощ (НБПП). В тази връзка са осъществени и няколко интервюта на председателя на НБПП – Наталия Илиева.

IV. ДЕЙНОСТ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ ПРЕЗ 2024г.

10. ИНСПЕКТОРАТ НА МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО ПО ЗАКОНА ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Дейността на Инспектората на министъра на правосъдието се осъществява на основание Закона за съдебната власт, Закона за частните съдебни изпълнители, Закона за нотариусите и нотариалната дейност, Търговски закон, Закона за търговския регистър, Закона за международния търговски арбитраж, Правилника за вписванията, Устройствения правилник на министерство на правосъдието, а така също и от други нормативни актове и заповеди на министъра на правосъдието и е насочена към подпомагане на министъра на правосъдието при изпълнение на възложените му правомощия.

Инспекторатът на министъра на правосъдието по Закона за съдебната власт, в изпълнение на ежегодната цел за 2024г. „Повишаване ефективността на вътрешния контрол“ във връзка със „Стратегия за развитие на министерство на правосъдието 2022-2024“ и стратегическа цел „Укрепване на върховенството на правото, справедливо, прозрачно и достъпно правосъдие. повишаване ефективността и ефикасността на МП“ изготви до министъра на правосъдието доклад с приложен анализ от Камарата на частните съдебни изпълнители за необходимостта от изготвяне на промени в действащата нормативно уредба, свързана с дейността на частните съдебни изпълнители. Със заповед на министъра на правосъдието има сформирана работна група с представители на различни институции и организации за изготвяне на проекти за изменение и допълнение на нормативни актове, свързани с дейността на частните съдебни изпълнители.

11. ДИРЕКЦИЯ "СЪВЕТ ПО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО"

I. По ежегодните цели на администрацията за 2024 г.:

В ежегодните цели на Министерството на правосъдието за 2024 г. са включени следните ангажименти:

1. Постигане на баланс между ефективността в борбата с престъпността и запазването на основните права на гражданите с показател за изпълнение - изготвен проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за отнемане на незаконно придобитото имущество.

Статус: Във връзка с необходимостта от транспониране на публикуваната на 2 май 2024 г. в Официалния вестник на Европейския съюз Директива (ЕС) 2024/1260 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 година относно възстановяването и конфискацията на активи, която изисква реорганизация на сега действащите механизми в областта на отнемането и конфискацията на престъпни активи, е сформирана работна група, която провежда заседания.

2. Противодействие на корупцията и повишаване на прозрачността и отчетността в дейността на държавните органи и органите на местното самоуправление при осъществяване на правомощията им с показател за изпълнение – изготвен проект на Закон за регулиране на лобистките дейности

Статус: В изпълнение на поетия ангажимент в процеса по присъединяване към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за осигуряване на съответствие на националното законодателство с Препоръка на Съвета относно принципите за прозрачност и почтеност в лобирането (OECD/LEGAL/0379) и в изпълнение на мярка „Влизане в сила на законодателни мерки за регулиране на лобистки дейности“ (Q4/2023) от Националния план за възстановяване и устойчивост, проектът на Концепция за регулиране на лобистките дейности в Република България е утвърден от министъра на правосъдието през м. юли 2024 г. Със заповед на министъра на правосъдието, съставът на работната група е актуализиран и е проведено първо заседание. На работната група е предложен работен вариант на съдържание на бъдещия законопроект. Дейността на работната група продължава.

II. По Оперативния план за изпълнение на целите от Стратегическия план на Министерството на правосъдието за периода 2022 – 2024 г.:

Дирекция „Съвет по законодателство“ продължи активната си дейност в следните насоки:

- Изготвяне на предложения за актуализиране на нормативни актове;
- Участие в изготвянето на законопроекти за въвеждането в националното законодателство на изискванията на актовете на ЕС и международните договори;

- Изследване на съотношението между поставените цели и постигнатите резултати при прилагането на нормативния акт, обобщено в доклад, който се публикува на официалната интернет страница на МП и на Портала за обществени консултации.

III. Законодателство:

За периода от 01.01.2024 г. до 31.12..2024 г. са изготвени следните законопроекти и проекти на подзаконови нормативни актове, които осигуряват нормативната основа за функциониране на съдебната власт, включително свързани с въвеждането, изпълнението и прилагането на актовете на ЕС в областите от компетентност на МП:

- Постановление № 243 на Министерския съвет от 2024 г за изменение на Постановление № 167 на Министерския съвет от 2024 г. за допълнение на Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията, приета с Постановление № 243 на Министерския съвет от 2005 г.

Предлага се удължаване на срока за влизането в сила на държавните такси за осъществяване на услугата по вписване на дружествата с променлив капитал, приети с ПМС № 167 от 2024 г., до 31 март 2025 г. Предвидено е постановлението да влезе в сила от 30 юни 2024 г. Промяната се налага от факта, че към настоящия момент не е налице осигурена техническа възможност за прилагането на последните изменения и допълнения на Търговския закон, обн. в ДВ, бр. 66 от 2023 г., с които се създава нов вид дружества - дружества с променлив капитал.

С предложената нормативна промяна се цели осигуряването на практическото приложение на създадената правна уредба относно възможността за вписване в търговския регистър на новия вид търговско дружество – дружество с променлив капитал.

Постановлението е обнародвано в ДВ, бр. 58 от 2024 г.

- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2007 г. за воденето, съхраняването и достъпа до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (обн., ДВ, бр. 18 от 2007 г.)

С предложената нормативна промяна се цели осигуряването на практическото приложение на създадената правна уредба относно възможността за вписване в търговския регистър на нов вид търговско дружество – дружество с променлив капитал, както и обявяването на новите актове в производствата по несъстоятелност и стабилизация.

Във връзка с това е предвидено удължаване на срока, в който Агенцията по вписванията следва да осигури техническа възможност за прилагането на новата уредба, което налага срокът на влизането в сила на разпоредбите, посочени в § 46, ал. 2 от заключителната разпоредба на Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2007 г. за воденето, съхраняването и достъпа до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (обн., ДВ, бр. 25 от 2024 г.) да бъде отложен и същите да влязат в сила от 31 март 2025 г.

На основание 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове проектът на Наредба за изменение на Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2007 г. за воденето, съхраняването и достъпа до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел е публикуван на 10.06.2024 г. на интернет страницата на Министерството на правосъдието и на Портала за обществени консултации, като на заинтересованите лица се предостави 14-дневен срок за предложения и становища.

Наредбата е издадена от министъра на правосъдието и е обнародвана в ДВ, бр. 57 от 2024 г.

- Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Министерството на правосъдието.

Изменението е предложено, за да се отговори на критика на Европейската комисия по процедура за нарушение за невъвеждане в срок на Директива (ЕС)2016/800 относно процесуалните гаранции за децата, които са заподозрени или обвиняеми в рамките на наказателното производство. В писмото ЕК констатира, че България не е изпълнила изискването на член 24, параграф 1, втора алинея от Директивата относно „клаузата за взаимовръзка“.

Европейската комисия тълкува разпоредбата в светлината на практиката на Съда на ЕС (СЕС) и посочва, че принципът на правна сигурност изисква подходяща публичност на националните мерки за транспониране на актовете на ЕС. Според СЕС такава публичност би трябвало „да позволи на заинтересованите лица да се запознаят с обхвата на техните права и задължения в конкретната област, уредена от правото на Съюза“. От принципа на правна сигурност следва, че всички граждани, за които се отнасят разпоредбите на дадена директива, трябва да могат да свържат националните мерки за транспониране със самата директива, т.е. да бъдат в състояние да разберат как е транспонирана директивата и къде да намерят съответното национално законодателство. Според тълкуването на СЕС „клаузата за взаимовръзка“ изисква от държавите членки, когато приемат национални разпоредби за въвеждане на изискванията на дадена директива, да включват в тях позоваване на тази директива, или да направят взаимовръзка с нея при официалното публикуване на националните разпоредби.

Целта на предложения проект е да се изпълни в спешен порядък изискването на ЕС гражданите да бъдат информирани и да намират лесно и бързо нормативните актове, които защитават техните права в съответствие с директивата. При неизпълнение на това изискване е налице вероятност от налагане на имуществена санкция на България от Съда на ЕС.

Проектът е публикуван за обществени консултации от 14.05.2024 г. до 13.06.2024 г. На 19.06.2024 г. е изпратен за разглеждане от Министерския съвет, но все още не е одобрен.

Получено е писмо от администрацията на Министерския съвет, с което ни уведомяват за бележка от ЕК, с която информират членовете на Мрежата по право на ЕС, че на основа на изложени от държавите членки аргументи и опасения ЕК е преразгледала подхода си относно правните задължения, произтичащи от клауза за взаимовръзка. Тя предлага едногодишен пробен период, по време на който официалното публикуване на националните мерки за транспониране, изисквано от клаузата за взаимовръзка, ще се осъществява чрез портала EUR-Lex. Необходимостта от предложените промени в Устройствения правилник на Министерството на правосъдието, осигуряващи публикуване в неофициалния раздел на „Държавен вестник“ на списъци от действащи актове от компетентността на министъра на правосъдието, би отпаднала при публикуване чрез портала EUR-Lex. Предложеното от ЕК решение осигурява, макар и в рамките на едногодишен пробен период, общ за българската администрация подход прилагането на клаузата за взаимовръзка.

- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2005 г. за воденето и съхраняването на имотния регистър (обн., ДВ. 39, бр. 2005 г.).

Необходимостта от предлаганите изменения и допълнения на Наредба № 2 от 2005 г. за воденето и съхраняването на имотния регистър (Наредба № 2 от 2005 г.) са извършените нормативни промени със Закона за изменение и допълнение на Закона за кадастъра и имотния регистър (обн., ДВ, бр. 8 от 2023 г.) (ЗИД на ЗКИР), с които се регламентира дигитализацията на всички актове на хартиен носител, съхранявани в службите по вписванията към Агенцията

по вписванията, създаването на електронни партидни дела на всички вписани актове в имотния регистър, както и обезпечаването на дейността на Агенцията по вписванията по водене на имотния регистър в електронна форма.

С приетите промени в ЗИД на ЗКИР (обн., ДВ, бр. 8 от 2023 г.) се прецизират основни понятия, необходими в процеса на изграждане на имотен регистър и нормативно се урежда имотният регистър като обща електронна база данни, съдържаща електронните партии на недвижимите имоти и електронните партидни дела с вписаните актове и приложените към тях документи. Регламентира се идентичността между съдържанието на партидата на хартия и партидата в електронна форма, съответно съдържанието на партидното дело на хартия и в електронна форма. Законодателно се дефинира правомощието на службите по вписванията да въвеждат информация в електронните партии на недвижими имоти и електронните партидни дела на вписаните актове с приложените към тях документи.

В § 9 от заключителните разпоредби на ЗИД на ЗКИР е предвидено министърът на правосъдието да приведе наредбата по чл. 5, ал. 3 (Наредба № 2 от 2005 г.) в съответствие с този закон в 6-месечен срок от влизането му в сила.

На основание 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2005 г. за воденето и съхраняването на имотния регистър е публикуван на 10.05.2024 г. интернет страницата на Министерството на правосъдието и на Портала за обществени консултации, като на заинтересованите лица се предостави 30-дневен срок за предложения и становища.

Наредбата е издадена от министъра на правосъдието и е обнародвана в ДВ, бр. 56 от 2024 г.

- Наредба за изменение на Наредба № РД-02-20-6 от 24 април 2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението.

Наредба № РД-02-20-6 от 24 април 2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението е издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на правосъдието.

Съгласно § 39 от Заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за електронното управление (обн. ДВ, бр. 80 от 2023 г., в сила от 19.09.2023 г.), в 6-месечен срок от влизането му в сила административните органи привеждат образците на исканията за административни услуги в съответствие с чл. 29, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс Изготвеният проект на Наредба за изменение на Наредба № РД-02-20-6 от 24 април 2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението цели привеждане на наредбата в съответствие с настъпилите законодателни промени.

Проектът е публикуван за обществени консултации от 08.04.2024 г. до 08.05.2024 г.

- Проект на Закон за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс.

Предлаганите изменения обхващат два различни по естеството си въпроса. На първо място, проектът на Закон за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс (ЗИД АПК) цели съобразяване с произнасянето на Съда на Европейския съюз от 24 ноември 2022г. по дело C-289/21, IG. Диспозитивът гласи, че принципът на ефективност, закрепен в член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска процесуално правило на държава членка, съгласно което - когато национална правна разпоредба, оспорена с жалба за отмяна по съдебен ред, тъй като противоречи на правото на Съюза, бъде отменена с последваща норма и поради това престане да поражда последици занапред - се приема, че е отпаднал предметът на оспорване и

следователно липсва основание за произнасяне, без преди това страните да са имали възможност да изтъкнат евентуалния си интерес от продължаване на производството и без такъв интерес да е бил взет предвид. На второ място, цели се създаването на уредба, която да предпостави оптимизиране на работата и ефективността на административните органи и съдебната система в процеса на въвеждане на дигитализацията в правосъдието

Проектът е публикуван за обществени консултации от 05.04.2024 г. до 07.05.2024 г.

- Постановление № 167 на Министерския съвет от 16.05.2024 г. за допълнение на Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията, приета с Постановление № 243 на Министерския съвет от 2005 г.

С Постановлението за допълнение на Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията, се създава нормативно основание за вписване в търговския регистър на обстоятелствата относно дружествата с променлив капитал и се определят държавните такси за осъществяване на услугата по вписване на тези обстоятелства.

Промяната се налага от факта, че действащата в момента тарифа не съдържа размер на дължимата държавна такса за разглеждане на заявление за вписване на обстоятелства за дружествата с променлив капитал, тъй като този вид дружества бяха създадени със Закона за изменение и допълнение на Търговския закон, приет през месец юли 2023 г. и обн., ДВ, бр. 66 от 2023 г. Новите разпоредби в Търговския закон предвиждат вписване на обстоятелства и обявяване на актове в търговския регистър за дружествата с променлив капитал, което налага допълване на подзаконовата рамка.

Съгласно § 107 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Търговския закон (обн., ДВ, бр. 66 от 2023 г.), Агенцията по вписванията е задължена да осигури техническа възможност за прилагането на закона в срок до 30 юни 2024 г.

С постановлението се приема, че таксата за заявление на хартиен носител ще бъде в размер на 110 лв., каквито са и таксите по заявленията за вписване на обстоятелства относно дружествата с ограничена отговорност и едноличните дружества с ограничена отговорност, тъй като се предвижда аналогичен ред и начин за разглеждането им и съответно и идентични разходи. Прието е таксата за заявления за вписване на обстоятелства относно дружествата с променлив капитал, подадени по електронен път да бъде 55 лв., в съответствие с принципа, че размерът на таксите не може да надвишава 50 на сто от съответната такса, предвидена за подаване на заявления на хартиен носител, съгласно чл. 12, ал. 2 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

Очакваните резултати от приетия акт са: синхронизация на подзаконовия нормативен акт с въведените нови разпоредби в Търговския закон и осигуряване на възможността за вписване в търговския регистър на обстоятелства относно нов вид търговско дружество – дружество с променлив капитал.

Постановлението е обнародвано в ДВ, бр. 44 от 2024 г.

- Проект на Закон за изменение на Закона за признаване, изпълнение и изпращане на актове за конфискация или отнемане и решения за налагане на финансови санкции (ЗПИИАКОРНФС).

Причините, които налагат приемането на проекта на акт, са свързани с необходимостта от промяна в състава на съда на окръжните съдилища, които съгласно разпоредбата на чл. 6 ЗПИИАКОРНФС са компетентният орган в Република България за признаване и постановяване изпълнението на решение за конфискация или отнемане, на решение за налагане на финансови санкции, издадени в друга държава членка на Европейския съюз и на

актове за конфискация съгласно Регламент (ЕС) 2018/1805, както и отстраняване на допусната редакционна неточност в § 2а от допълнителните разпоредби на ЗПИИАКОРНФС.

Проектът е публикуван за обществени консултации от 02.04.2024 г. до 02.05.2024 г.

Част от разпоредбите бяха внесени в 50-ото Народно събрание от народни представители със Закона за адвокатурата, обсъден в пленарна зала на 11 септември 2024 г. Законопроектът е приет. Наложено е вето от президента на Република България.

- Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 240 на Министерския съвет от 2019 г. за създаване на Национален координационен механизъм за върховенство на правото и на Съвет за неговото прилагане.

Проектът на постановление има за цел да подобри функционирането на Националния координационен механизъм за върховенство на правото и на Съвета за неговото прилагане. Като резултати от приемането му се очакват по-ефективно наблюдение на национално ниво и докладване пред обществеността по областите, включени в чл. 2 от ПМС № 240 от 2019 г., и съответно в Годишния доклад на Европейската комисия относно върховенството на закона в Република България.

След проведено междуведомствено съгласуване по чл. 32 УПМСНА, проектът на нормативен акт е подготвен за внасяне и приемане от настоящия МС.

Постановление № 245 от 5 юли 2024 г. за изменение и допълнение на Постановление № 240 на Министерския съвет от 2019 г. за създаване на Национален координационен механизъм за върховенство на правото и на Съвет за неговото прилагане, е обнародвано в ДВ, бр. 58 от 2024 г.

- Проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс.

Предложените изменения и допълнения на Наказателния кодекс (НК) имат за цел да осигурят хармонизацията му с Римския статут, вкл. след ратификацията на измененията на статута, като следва традиционно установените най-добри национални практики на законотворчество и политиките, заложили в Концепцията за наказателна политика. Допълнителните цели на проекта са да:

1. разшири наказателната защита, осигурявана от българските закони на българските граждани, включително намиращите се в зони на конфликт в чужбина;
2. разшири и подобри възможностите на българската държава да участва пълноценно в отношенията на международно правно сътрудничество по наказателни дела;
3. подобри способността на държавата да ползва пълноценно възможностите, които международните договори ѝ предоставят за защита в случай на война на нейна територия;
4. подобри международния авторитет на българската държава като автентична правова държава, солидарна с международните ценности и цели на ООН, на демокрацията, на свободното и мирно сътрудничество между нациите и държавите и правата на човека.

Проектът е публикуван за обществени консултации от 28.03.2024 г. до 29.04.2024 г.

- Проект на Закон за съдебната власт.

1. Причини, които налагат приемането на нов закон са:
 - съществени конституционни промени от 2023 г.;
 - многобройни законодателни изменения и допълнения, които следва да намерят подконституционна уредба;

- необходимост от приемането на изцяло нов съдоустройствен закон, отразяващ новото разбиране на законодателя за уредба, която да отразява специалните функции и правомощия на органите в подсистемите в съдебната власт.

Проектът е публикуван за обществени консултации от 25.03.2024 г. до 07.05.2024 г.

Във връзка с Решение № 13 на Конституционния съд от 26 юли 2024 г. по конституционно дело № 1/2024 г. са предприети действия по изготвяне на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, а не на изцяло нов устройствен закон.

- Проект на Закон за изменение и допълнение на Търговския закон.

С предложените изменения и допълнения на Търговския закон се цели:

1. Усъвършенстване на правната уредба относно преобразуването чрез сливане и вливане на търговски дружества с участие на дружества от други държави членки в съответствие с приложимите хармонизирани правила и процедури в правото на Европейския съюз;

2. Създаване на правна уредба, която да позволи преобразуването на капиталовите търговски дружества със седалище в Република България в други дружества с участието на дружества от държави членки - чрез разделяне и отделяне, както и чрез преобразуване в дружество от друга държава членка.

След проведено междуетоводно съгласуване по чл. 32 УПМСНА, законопроектът е одобрен с Решение на Министерския съвет № 461 от 02.07.2024 г. и внесен в Народното събрание със сигнатура № 50-402-01-11 от 04.07.2024 г.

Законът е обнародван в ДВ, бр. 82 от 2024 г.

- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2008 г. за функциите и организацията на дейността на бюрата за съдимост.

Промените в Наредба № 8 от 2008 г. за функциите и организацията на дейността на бюрата за съдимост (обн., ДВ, бр. 24 от 2008 г.) се налагат с оглед необходимостта от създаване на нормативно основание за реализиране на интеграция на Централизираната информационна система „Съдебен статус“ (ЦАИС „Съдебен статус“) с Единната информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП), както и поради необходимостта от оптимизация в максимална степен на работните процеси в бюрата за съдимост.

Очакваните резултати от прилагането на измененията и допълненията на Наредба № 8 от 2008 г. са:

- детайлизиране на уредбата относно влезлите в сила съдебни актове, постановени извън територията на Република България;

- разширяване на обхвата и създаване на правна и технологична възможност за заявяване и издаване на справки за съдимост от всяко бюро за съдимост при районен съд и от ЦБС при МП без ограничение спрямо месторождението, с което се повишава качеството, бързината и ефективността на производствата по издаване на документа;

- прецизиране на задължителните реквизити на бюлетина за съдимост и бюлетина за наложено административно наказание по чл. 78а от НК като се допълва съдържанието им;

- създаване на нормативна уредба за реализиране на интеграция между системите ЦАИС „Съдебен статус“ и Единната информационна система за противодействие на престъпността, която очертава обмена на информация;

- предоставяне на достъп на бюрата за съдимост към районните съдилища до присъдите, постановени в рамките на ЕС, спрямо български граждани;

- детайлизиране на уредбата относно вписване на допълнителните сведения в хартиените и електронните бюлетини – кой е компетентният съд и процедура при несъответствие;

- изпълнение на разпоредби на ЗЕУ във връзка с въвеждане на фигурата на посредник при електронни административни услуги;

- въвеждане на нов образец, касаещ освобождаването на наказателна отговорност с налагане на административно наказание по чл. 78а от НК;

- създаване на нова услуга – „Справка за наличие/липса на бюлетини за съдимост и бюлетини за наложено административно наказание по чл. 78а НК“ за органите извън тези по чл.35б от Наредбата, които имат законово основание да установяват служебно съдебният статус на българските граждани;

- унифициране на постъпващите към бюрата за съдимост искания за издаване на справка за съдимост от правоимащите органи;

- предоставяне на правна и техническа възможност правоимащите органи да генерират чрез ЕИСПП електронна справка за съдимост;

- детайлизиране на уредбата относно съдържанието на свидетелството за съдимост;

- очертаване на информацията, която ще се включва в справката за съдимост като в нея ще се включват и данни за чужди присъди;

- прецизиране на разпоредбите за обмен на данни с държавите членки на ЕС относно български присъди, постановени спрямо граждани на трети държави, с което ще се допринесе за коректното изпълнение на задълженията произтичащи от Регламент (ЕС) 2019/816.

Наредбата е обнародвана в ДВ, бр. 43 от 2024 г.

- Проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс.

Предложените изменения и допълнения на Наказателния кодекс имат за цел да изпълнят отпразнените към Република България препоръки, съдържащи се в Доклада от Петия оценителен кръг на MONEYVAL от 18 май 2022 г. Допълнителните цели на проекта са да осигури:

1. пълноценна съгласуваност на измененията с действащите наказателни режими, като следва традиционно установените най-добри национални практики на законотворчество и избягва излишна или нерационална криминализация, случайна декриминализация, колизия на състави, неяснота на криминализираните явления, неоправдано прекомерна репресивна тежест върху явления с ниска обществена опасност и др.

2. разбираемост на измененията за правоприлагащите органи чрез подробно обяснително мотивиране на новите разпоредби и предварителни консултации

3. цялостно усъвършенстване на наказателния закон в резултат на промените с оглед подобрена защита на българското общество и икономика срещу престъпността

4. прилагане на политиките, заложили от българския законодател в действащата Концепция за наказателна политика и свързаните с нея стратегически документи за противодействие на престъпността, по-конкретно на тероризма, организираната престъпност и изпирането на пари.

Проектът е публикуван за обществени консултации от 31.01.2024 г. до 14.02.2024 г. и е проведена съгласувателна процедура по реда на чл. 32 УПМСНА.

- Проект на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието.

Причините, които налагат предлаганите нормативни промени, се отнасят до новите електронни административни услуги, които ще се предоставят от Министерството на правосъдието в изпълнение на разпоредбата на чл. 9б от Закона за мерките срещу изпирането на пари. С поредица от изменения в Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП) обн., ДВ, бр. 60 и 84 от 2023 г., бяха предвидени законодателни промени, насочени към създаване на ефективни механизми за идентифициране на лицата, които предоставят услуги по дружествено управление, включително задължение за вписването им в публичен електронен регистър към министъра на правосъдието и на адекватни процедури за проверка на служителите, ангажирани в предоставянето на услуги по дружествено управление (напр. адвокати, счетоводители, данъчни съветници и др.). С въведените в ЗМИП промени се създава задължение за вписване в публичен електронен регистър към министъра на правосъдието на лицата, извършващи по занятие дейности по чл. 4, т. 16 от ЗМИП (услуги по дружествено управление).

Постановление № 54 от 20 март 2024 г. за допълнение на Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието е обнародвано в ДВ, бр. 25 от 2024 г.

- Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-1 от 2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица.

Анализът по прилагането на Наредба № Н-1 от 2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица установи необходимост от нормативни промени, с които да се постигне:

1. актуализиране на възнагражденията на вещите лица;
2. регламентиране на процедура по актуализиране на списъците в случаите, когато възникнат основания за отписване на експерти;
3. изрично въвеждане на възможност кандидатите за включване в списъците на вещите лица да отстранят нередовности на подаденото заявление и/или приложенията към него;
4. намаляване на административната тежест за кандидатите за включване в списъците на вещите лица;
5. привеждане в съответствие на подзаконовия нормативен акт със Закона за съдебната власт (ЗСВ);
6. разширяване на приложното поле на акта и върху специалисти, назначени от органите на съдебната власт, органите на досъдебното производство и тези по изпълнителни дела, които не са вписани в списъците.

Проектът е публикуван за обществени консултации от 22.01.2024 г. до 21.02.2024 г.

Наредбата е обнародвана в ДВ, бр. 103 от 2024 г.

- Проект на Закон за допълнение на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Със законопроекта се цели:

1. да се предотвратят неблагоприятните последици както във връзка с производствата пред ЕСПЧ, така и по отношение на висящите национални производства по чл. 2 и чл. 2а ЗОДОВ. Не на последно място, с промените се утвърждава отдавна установеният принцип държавата да отговаря в пълнота за вредите, причинени от нейни органи, закрепен и в чл. 7 от Конституцията на Република България, и се възстановява правото на гражданите и юридическите лица да търсят обезщетение за понесените от тях неблагоприятни последици във връзка с производствата по ЗОНПИ;

2. Да се приведе текстът на чл. 6, ал. 1, т. 21 ЗПК в съответствие със Закона за митниците.

Проектът е публикуван за обществени консултации от 12.01.2024 г. до 26.01.2024 г. Законопроектът е разгледан на заседание на Министерския съвет на 22 февруари 2024. Приет с Решение на Министерския съвет № 126 от 23.02.2024 г. Внесен е за разглеждане и приемане от НС с № 49-402-01-8 от 23 февруари 2024 г. Поради прекратяване на пълномощията на 49-ото Народно събрание не е разгледан.

Проектът е публикуван за повторни обществени консултации за периода от 09.10.2024 г. до 08.11.2024 г.

Законопроектът е одобрен с Решение № 859 на Министерския съвет от 13.12.2024 г. Внесен за разглеждане в 51-ото НС под сигнатура 51-402-01-20 от 13.12.2024 г.

- Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения.

С предложения законопроект се цели пълното транспониране Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (Директива 2019/1937). Измененията са приведени в съответствие с констатациите на Европейската комисия, съгласно които са необходими промени в част от разпоредбите на закона.

Проектът е публикуван за обществени консултации от 09.01.2024 г. до 23.01.2024 г.

Идентичен законопроект (сигнатура 50-454-01-4) е внесен в 50-ото Народно събрание от акад. Николай Денков и група народни представители.

Проектът е публикуван за повторни обществени консултации за периода от 11.11.2024 г. до 25.11.2024 г. Законопроектът е одобрен с Решение № 907 на Министерския съвет от 27.12.2024 г. Внесен в 51-ото НС под сигнатура 51-402-01-29 от 30.12.2024 г.

- Проект на Закон за допълнение на Търговския закон.

С проекта на Закон за допълнение на Търговския закон се създават условията за провеждане на производството по ликвидация в кратки срокове, както и възможности за „обслужване на едно гише“ чрез Агенцията по вписванията. Очакваните резултати от прилагането на закона са:

1. Достъпно, бързо и ефективно производство по ликвидация, проведено в електронна форма, чрез обслужване на едно гише и в съкратени срокове.

2. Намаляване на броя на вписаните дружества, които макар да са прекратили дейността си, не са започнали производство по ликвидация поради продължителните и скъпи процедури.

Внесен в 49-ото НС под сигнатура 49-402-01-18/ 01.04.2024 г. законопроектът е преминал повторно междуведомствено съгласуване и е одобрен с Решение на Министерския съвет № 468 от 3 юли 2024 г. Внесен в 50-ото НС под сигнатура 50-402-01-3 от 04.07.2024 г.

Законът е обнародван в ДВ, бр. 82 от 2024 г.

- Проект на Наредба за условията и реда за вписване на лицата в регистъра по чл. 9б от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

С издаването и влизането в сила на наредбата се цели да се осигури изпълнение на разпоредбата на чл. 9б от ЗМИП. В резултат от издаването и прилагането на наредбата ще се предостави на обществеността достъп до информация за лицата, които по занятие извършват

дейностите по чл. 4, т. 16 от ЗМИП. Със създаването на нов регистър към министъра на правосъдието за извършване на дейностите по чл. 4, т. 16 ще бъде предвиден ефективен механизъм за идентифициране на лицата, предоставящи услуги по дружествено управление, което ще повиши ефективността на контрола по прилагането на мерките за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма от страна на компетентните надзорни органи.

Наредба № Н-1 от 6.02.2024 г. за условията и реда за вписване на лицата в регистъра по чл. 9б от Закона за мерките срещу изпирането на пари е издадена от министъра на правосъдието и е обнародвана в ДВ, бр. 14 от 2024 г.

- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2007 г. за воденето, съхраняването и достъпа до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

С приетите промени в Търговския закон (обн., ДВ, бр. 66 от 2023 г.) се въведе уредба на нов вид търговско дружество – дружество с променлив капитал, и се допълни регламентацията относно подлежащите на обявяване актове в производствата по несъстоятелност и стабилизация, а с приетите изменения и допълнения на Закона за мерките срещу изпирането на пари (обн., ДВ, бр. 60 и 84 от 2023 г.) се въвеждат нови изисквания към подлежащите на вписване данни за действителните собственици на лицата, вписани в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

С цел осигуряване на практическо приложение на въведените в Търговския закон и в Закона за мерките срещу изпирането на пари нови разпоредби се наложиха и съответни промени в Наредба № 1 от 2007 г. за воденето, съхраняването и достъпа до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

В тази връзка беше изготвен проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2007 г. за воденето, съхраняването и достъпа до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, с който се постига съответствие с действащата нормативна уредба от по-висока степен, относима към дейността по водене и съхраняване на търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и по-конкретно:

- урежда се възможността за вписване в търговския регистър на нов вид търговско дружество – дружество с променлив капитал, както и обявяване на нови актове в производствата по несъстоятелност и стабилизация;

- въвеждат се новите изисквания към подлежащите на вписване данни за действителните собственици на лицата, вписани в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел в съответствие с приетите изменения в Закона за мерките срещу изпирането на пари, както и с други изисквания, въведени с норми в законодателството на Република България.

Проектът е публикуван за обществени консултации от 20.12.2023 г. до 19.01.2024 г.

Наредбата е издадена от министъра на правосъдието и е обнародвана в ДВ, бр. 25 от 2024 г.

- Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение на Устройствения правилник на Агенцията по вписванията.

Основните цели, които се поставят с предложените промени в нормативния акт, са: Създаване на необходимите условия и ресурси за подпомагане на дейността на изпълнителния директор на Агенцията по вписванията при изпълнение на неговите правомощия и реализирането на стратегическите цели на Агенцията по вписванията, а именно развитие на съществуващи и приобщаване на нови регистри, тяхната устойчивост, повишаване на качеството, внедряване и използване на електронни информационни технологии и др.

Постигане на по-добра организация на работата и управление на процесите и ресурсите в Агенцията по вписванията чрез ясно разпределение на функциите и отговорностите по ресори. Постановлението е обнародвано в ДВ, бр. 17 от 2024 г.

- Проект на Закон за изменение на Закона за адвокатурата

Със законопроекта се изпълнява препоръката на Инвестиционния комитет на ОИСР относно отпадането на изискването за реципрочност по отношение на адвокати – граждани на чужда държава, явяващи се пред органите на съдебната власт на Република България. По този начин се постига изравняване на изискванията към чуждестранните адвокати от държави – членки на ОИСР, които са извън ЕС, спрямо българските адвокати и недопускане на неравнопоставеност.

Законопроектът е публикуван за обществени консултации със срок на провеждане от 23.12.2024 г. до 22.01.2025 г., и е изпратен за междуведомствено съгласуване на 03.01.2025 г.

- Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт

Издадена е Заповед с рег. № ЛС-13-112/24.09.2024 г. на министъра на правосъдието със задача в срок до 30 ноември 2024 г. да подготви проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт (ЗИД ЗСВ) за осигуряване на съответствие със Закона за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, обн., ДВ, бр. 106 от 2023 г. и с решение № 13 от 26 юли 2024 г. по конституционно дело № 1/2024 г. Проектът на ЗИД ЗСВ е публикуван за обществени консултации за периода от 19.12.2024 г. до 08.01.2025 г.

По проекта на ЗИД ЗСВ е стартирана съгласувателна процедура по реда на чл. 32 УПМСНА.

- Проект на Закон за несъстоятелност на физическите лица

С предложения законопроект се цели:

1. Справедливо, ефективно и бързо удовлетворяване на кредиторите на неплатежоспособния длъжник във възможно най-голяма степен, в рамките на едно общо производство;

2. Възможност за освобождаване на добросъвестния неплатежоспособен длъжник от заплащане на неудовлетворени вземания с изтичане на определен срок.

Очакваните резултати от прилагането на закона са:

1. Насърчаване на доброволното събиране на трудно събираеми и несъбираеми вземания в рамките на едно съдебно производство и извънсъдебно по общо съгласие на всички страни;

2. Насърчаване на добросъвестното поведение на длъжниците и отговорното поведение на кредитополучателите;

3. Укрепване на доверието във финансовата и кредитната система и правната сигурност на стопанския оборот.

Законопроектът е публикуван за провеждане на обществени консултации за трети път за периода от 11.11.2024 г. до 11.12.2024 г. На същата дата е изпратен и за провеждане на междуведомствено съгласуване с членовете на МС и правоприлагащите органи.

Одобрен е с Решение № 908 на Министерския съвет от 27 декември 2024 г. Внесен в 51-ото НС под сигнатура № 51-402-01-30 от 30.12.2024 г.

- Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за заплащане на правната помощ

С проекта се цели:

По-високо качество на служебната защита/правна помощ и като резултат – подобряване на условията за достъп до правосъдие и ефективни правни средства за защита чрез:

- включване на по-голям брой адвокати в системата за правна помощ;
- по-голяма заинтересованост на адвокатите от възложените им служебни защиты;
- по-висока мотивация на адвокатите в работата им по служебни защиты;
- по-висока степен на удовлетвореност на гражданите;
- по-високо доверие на гражданите в института на служебния защитник;
- повишаване на авторитета на служебните защитници.

Регламентиране на възнаграждение за новите видове правна помощ и прецизиране на някои от разпоредбите на Наредбата за заплащането на правната помощ.

Проектът е публикуван за провеждане на обществени консултации за периода от 04.10.2024 г. до 04.11.2024 г. Проведена е съгласувателна процедура по реда на чл. 32 УПМСНА. Към момента не е получена одобрена/неодобрена финансова обосновка от Министерството на финансите.

- Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2007 г. за воденето, съхраняването и достъпа до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел

Предлаганите изменения и допълнения в Наредба № 1 целят изпълнение на изискванията на Закона за изменение и допълнение на Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ДВ, бр. 35 от 2024 г.), с който в българското законодателство се въвеждат изисквания на Директива (ЕС) 2019/1151 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. във връзка с използването на цифрови инструменти и процеси в областта на дружественото право, с която се изменя Директива (ЕС) 2017/1132 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. относно някои аспекти на дружественото право. С предлаганите изменения и допълнения в проекта на Наредба № 1 ще се доразвият на подзаконово ниво установените законови правила и ще се осигури тяхното практическо приложение.

Проектът е публикуван за провеждане на обществени консултации за периода от 02.10.2024 г. до 01.11.2024 г.

Наредбата е обнародвана в ДВ, бр. 101 от 29.11.2024 г.

- Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража

С предложените изменения и допълнения в Закон за изпълнение на наказанията и задържането под стража ще бъде утвърден съвременен модел на управление и развитие на пенитенциарната система, в съответствие с международните минимални стандарти, приети за местата за задържане и европейските правила за затворите.

Постигането на стратегическата и оперативните цели на политиката по изпълнение на наказанията ще осигури прилагането на европейските правила при третирането на лишените от свобода и възможностите за тяхната социална рехабилитация.

С измененията и допълненията в нормативната рамка, свързана с дейността по изпълнение на наказанията, ще бъдат подобрени условията на бит и живот в местата за

лишаване от свобода, като по този начин ефективно ще бъдат прилагани европейските стандарти при третирането на осъдените лица и в пълен обем ще бъдат осигурени техните права.

Проектът е публикуван за обществени консултации за периода от 14.08.2024 г. до 13.09.2024 г. Одобрен е с Решение № 767 на Министерския съвет от 12 ноември 2024 г. Внесен в 51-ото НС под сигнатура № 51-402-01-11 от 02.12.2024 г.

Дирекция „Съвет по законодателство“ (Дирекцията), в рамките на дейността си, е ангажирана да поддържа високи правни и морални стандарти, като екипната работа, коректността в отношенията и лоялността са водещ наш приоритет. Устройственият правилник на Министерството на правосъдието възлага на Дирекцията следните функции:

1. изработва проекти на закони и подзаконови нормативни актове, свързани със съдебната система и с дейностите, които са в рамките на компетентността на министъра;

2. при изработването на проекти на нормативни актове анализира стандартите и препоръките на Европейската комисия за демокрация чрез право (Венецианската комисия) и на Консултативния съвет на европейските съдии;

3. подготвя становища относно конституционността и законосъобразността на проектите на закони и подзаконови нормативни актове преди внасянето им за разглеждане от Министерския съвет;

4. подготвя по искане на председателя на съответната водеща комисия на Народното събрание становища по законопроекти, внесени от народни представители;

5. участва в изработването на проекти на нормативни актове, с които се приемат мерки на национално ниво, необходими за изпълнението и прилагането на актове на Европейския съюз;

6. участва в проучването на резултатите от прилагането на законите и изготвя предложения за изменение и систематизиране на законодателството;

7. подготвя становища по конституционни дела, по които страна е министърът, освен в случаите, в които министърът изрично е възложил подготовката на друга дирекция;

8. подпомага подготовката на участието на министъра за заседанията на Министерския съвет съвместно с други дирекции, когато това е необходимо;

9. участва в екипи за извършване на оценка на въздействие на проекти на нормативни актове съвместно с експерти от дирекции, които имат отношение към изготвяния проект;

10. подпомага министъра при упражняване на правомощията му във връзка с разпределянето на субсидията за политическите партии и коалиции съгласно разпоредбите на Закона за политическите партии, като следи за настъпили промени в нормативната уредба, която е относима към планирането и разпределянето на държавните субсидии за политическите партии и коалиции;

11. подпомага експертно дейността на изследователските екипи към Съвета за криминологични изследвания, включително им осигурява достъп до информацията от Единната информационна система за противодействие на престъпността, необходима за целите на конкретното изследване.

Изброените конкретни дейности съвсем не изчерпват ангажираността на Дирекцията по отношение на изпълнението на дългосрочните цели и оперативните задачи на институцията. Експертите участват активно в изпълнението и отчитането на мерките от Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, от компетентност на Министерството на правосъдието. Дирекцията предоставя информация относно напредъка на България в диалога с Парламентарната асамблея на Съвета на Европа, въпросника на Европейската комисия за ефикасност на правосъдието (CEPEJ), ежегодната подготовка на годишния Доклад за върховенство на правото в Европейския съюз и др. Дирекцията е

ангажирана и с изпълнение на дейности по присъединителния процес на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), които включват изпълнение на ролята на водеща институция по препоръки на ОИСР, както и подготовката на проекти на нови нормативни актове за осигуряване на съответствие с препоръките. Дирекцията е ангажирана и с подготовката на законодателни изменения във връзка с Плана за изпълнение на препоръчаните действия, включени в приетия на 18 май 2022 г. Доклад за България от Пети оценителен кръг на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари към Съвета на Европа, приет с Решение № 998 от 12 декември 2022 г. на Министерския съвет. Експерти от Дирекцията са членове на Съвета по международно осиновяване при Министерството на правосъдието, както и на Експертната комисия за подпомагане дейността на Националния съвет за подпомагане и компенсация на пострадали от престъпления, създаден към министъра на правосъдието по силата на Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления.

В изпълнение на основната си дейност експертите от Дирекцията участват в подготовката множество проекти на нормативни актове, от компетентност на Министерството на правосъдието, и в значителен брой работни групи, инициирани от други ведомства. В хода на дейността представителите на дирекцията изготвят заповеди, писма и др. кореспонденция, доклади, мотиви, проекти на решения на Министерския съвет, проекти на постановления на Министерския съвет, придружителни писма, проекти на изменителни актове, предварителни частични или цялостни оценки на въздействието, последващи оценки на въздействието и др. Експертите имат задължение да публикуват нормативните актове, изработени в МП, заедно с целия придружаващ пакет (проект на акт, мотиви, оценка на въздействието, становище на дирекция „Модернизация на администрацията“, справка по чл. 32 ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, справка по чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове) за провеждане на обществени консултации на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на МП, като допълнително следят и публикуват всички постъпили становища по проектите на нормативни актове на Портала за обществени консултации. Представители на Дирекцията участват съвместно с ръководството в обсъждането на проектите на нормативни актове от компетентност на МП в комисиите на Народното събрание и подготвят необходимите документи - изложение на ръководството пред съответната комисия, допълнителна информация, статистика и др. Дирекцията изготвя становища по преюдициални запитвания съвместно с дирекция „Международно правно сътрудничество и европейски въпроси“, отговори до физически и юридически лица и институции, становища по постъпили запитвания по Закона за достъп до обществена информация и становища по въпроси, поставени от други дирекции в МП.

Отчет за показатели за 2024 г.:

- Брой изготвени законопроекты и подзаконови нормативни актове, които осигуряват нормативната основа за функциониране на съдебната власт, включително, свързани с въвеждането, изпълнението и прилагането на актове на ЕС в областите от компетентност на МП – 33;
- Брой изготвени становища по конституционни дела, по които страна е министърът на правосъдието – 9;
- Брой извършени съгласувания на изпратени на основание чл.32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация въпроси, на които членовете на Министерския съвет са вносители - 9720;

- Брой извършени оценки на въздействието - 18 броя частични предварителни и 2 броя цялостни предварителни оценки на въздействието;
- Брой становища по законопроекти, внесени от народни представители – 84.

12. ДИРЕКЦИЯ "СТРАТЕГИЧЕСКО РАЗВИТИЕ И ПРОГРАМИ"

12.1. Отдел „Координация на политики в съдебната система“

Отдел „Координация на политики в съдебната система“ осъществява комуникацията с Европейската комисия и отговорните български институции за целите на разработването на годишния доклад за върховенство на правото и изпълнение на препоръките на ЕК. Отдел КПСС координира, следи и обобщава информация за състоянието на съдебната реформа и предприетите действия от българските институции в контекста на хоризонталния Механизъм за върховенство на правото.

Отдел КПСС организира събирането на информация от компетентните институции и предоставянето на принос от страна на Република България за подготовката на Годишния доклад относно ситуацията с върховенството на правото в Европейския съюз, в това число подготви технически срещи на представители на Европейската комисия с институциите, предоставящи информация от страна на България в процеса на подготовка на годишните доклади за върховенството на правото.

На 23 юли 2024 г. Европейската комисия оповести петия Годишен доклад за върховенството на правото, в който направи преглед на действията на институциите в България. Отдел КПСС подготви анализ на Главата за България с извеждане на най-важните акценти, положителни и отрицателни констатации за страната ни, отчетен постигнат напредък в различните области и препоръки, отправени от ЕК по четирите стълба на механизма за върховенство на правото и изявление на министъра на правосъдието и опорни точки в контекста на публикувания Годишен доклад за върховенство на правото.

През м. декември 2024 г. отдел КПСС организира събирането на писмена информация от компетентните институции по предварително предоставени въпроси от Европейската комисия, на базата на които ще бъде изготвен докладът за 2025 г. Обобщената информация беше предоставена на Европейската комисия в края на м. януари 2025 г.

Въз основа на заложените си функции в УПМП, служителите в отдела през годината подготвиха множество материали с информация, опорни точки, позиции и изявления за нуждите на политическото ръководство на МП, представители на Министерския съвет и МВнР, свързани с мерките за гарантиране на върховенството на правото в България, напредъкът по препоръките от Годишния доклад за Върховенство на правото и теми с фокус съдебната реформа и противодействието на корупцията. Директорът на дирекцията и експерти от отдела взеха участие в работни срещи и визити на международни партньори, които касаят прилагането на Механизма за върховенство на правото и изпълнението на препоръки от годишните доклади на ЕК.

Дейност в контекста на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ)

Отделът участва в проследяването на изпълнението на етапите и целите и на съответствието на отчетения напредък, като отчита изпълнението на всяка от реформите, за които Министерството на правосъдието е определено за отговорна институция.

Във връзка с горното служителите в отдела през 2024 г. изготвиха множество писма до отговорните институции и дирекции в Министерство на правосъдието, координирайки

процеса по изпълнението на отделните етапи от реформите между Министерство на правосъдието, Висшия съдебен съвет, дирекция „Централно координационно звено“ при Министерски съвет и Европейската комисия.

Отдел КПСС координира процеса по предоставяне на документи на Европейската комисия във връзка с подаденото второ искане за плащане по Плана за възстановяване и устойчивост, както и относно по-нататъшното изпълнение на плана по етапи и цели, касаещо приемане на допълнителни изменения в Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения - етап № 217 от ПВУ, приемане на процедурни правила за избор на членовете на Комисията за противодействие на корупцията (в изпълнение на етап № 218 от ПВУ), необходимите изменения на Кодекса за етично поведение на българските съдии и Кодекса за етично поведение на българските прокурори и следователи (етап № 219 от ПВУ), приемане на Закона за несъстоятелността на физическите лица - етап № 252 от ПВУ, относно третото и четвъртото искане за плащане по НПВУ - приемане на допълнителни изменения в Наказателно-процесуалният кодекс (НПК) и на новия Закон за съдебната власт (ЗСВ), за да бъдат изпълнени всички елементи на етап № 222 от ПВУ, приемане на Закон за изменение и допълнение на Търговския закон за създаване на правна рамка за постигане на ускорена ликвидация на юридически лица по етап № 254, предвиден за четвърто плащане по ПВУ.

През м. февруари 2024 г. бе предоставено съдействие за организиране посещението на докладчиците от Венецианската комисия в България в процеса на подготовката на становища по проектите на етични кодекси на магистратите, разработени в изпълнение на ангажимент по НПВУ. Финалният вариант на становищата на Венецианската комисия беше приет по време на редовната пленарна сесия на Венецианската комисия на 15-16 март 2024 г.

В периода 18-20 март 2024 г. се проведеха срещи на Европейската комисия с отговорните българския институции, по време на които се дискутира напредъка на страната ни по инвестиции и реформи, залежали в НПВУ, като условие за извършване на трето и четвърто плащане.

В периода 14-17 май 2024 г. като част от одит от Европейската сметна палата на изпълнението на реформите в сферата на върховенството на правото в Плана за възстановяване и устойчивост бяха проведени срещи с отговорните ведомства от българска страна.

Експерти от отдел КПСС координираха процеса по предоставяне на отчетна информация за изпълнение на етап 223 от НПВУ, като съдействаха за финализирането на Концепцията за регулиране на лобистките дейности. В резултат през м. юли 2024 г. на основание чл. 5, т. 10 от Устройствения правилник на Министерството на правосъдието министърът на правосъдието утвърди Концепцията. Информация за тази дейност беше предоставена на Европейската комисия в контекста на подготовка на петия Годишен доклад за върховенството на правото, както и на Министерството на финансите за отчитане на изпълнението на ангажиментите по Плана за възстановяване и устойчивост.

През 2024г. служителите в отдела взеха участие в множество важни координационни срещи с отговорните ведомства, срещи на Европейската комисия (в това число и видеоконферентни) с отговорните българския институции, по време на които бяха обсъдени напредъка на страната ни по инвестиции и реформи, залежали в НПВУ като условие за извършване на второ, трето и четвърто плащане.

Отдел КПСС осъществява координационната дейност във връзка с изпълнението на мерките от **Плана за действие за изпълнение на последващите ангажименти след присъединяването към ERM II**, за които отговорна институция е Министерството на правосъдието. С оглед на политическия приоритет на този процес, през 2024 г. продължи

регулярното изготвяне на справки и доклади по напредъка на дейностите за реформа на рамката на несъстоятелността и бе осигурено участие в междуведомствени координационни срещи за планиране и проследяване на напредъка в изпълнението на ангажиментите.

Отделът отговаря за подготовката, обобщаването и предоставянето на информация за **Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието**, както и след публикуването му анализира резултатите от него за Република България. Като част от инструментариума на ЕС в областта на върховенството на правото и ключов принос към европейския семестър е Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието, което представя годишен преглед на показателите за ефективността, качеството и независимостта на правосъдните системи. На 11 юни 2024 г. Европейската комисия публикува дванадесето годишно издание на Информационното табло в областта на правосъдието за 2024 г. Експертите в отдела изготвиха анализ на публикуваните емпирични данни, като обобщиха в доклад изведените резултати за България от Информационното табло, включващ основните констатации в изданието и сравнителния анализ, изготвен за страната ни по отношение на всички показатели в таблото за ефикасност, качество и независимост на правосъдната система.

През м. март 2024 г. експерти от МП изискаха от отговорните институции информация за таблото, по въпросник, предоставен от Мрежата на контактните точки за противодействие на корупцията на Европейската комисия. Обобщената информация, заедно с приноса на контактната точка в мрежата от ПРБ, беше предоставена своевременно на Комисията, която отчете, че за първи път България даде принос по тази област на таблото.

През 2024 г., отделът обобщи предложенията за **ежегодни цели** както и отчети за изпълнението на ежегодните цели за предходната година на дирекциите в Министерство на правосъдието и второстепенните разпоредители с бюджет. За тази цел организира събирането и обобщаването на постъпилата информация и през м. януари 2025 г. докладва на главния секретар на Министерство на правосъдието обобщената справка с цели на администрацията за 2025 г. и отчет за 2024 г.

Дейности в изпълнение на Тригодишния план за изпълнение на **Националната програма за развитие на БЪЛГАРИЯ 2030**

Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 е рамков стратегически документ от най-висок порядък, който определя визията и общите цели на политиките за развитие във всички сектори на държавното управление. Документът определя три стратегически цели, групирани в пет области (оси) на развитие и формулира 13 национални приоритета.

С РМС № 33/20.01.2020 г. Министерството на правосъдието е определено като едно от водещите ведомства по Приоритет 10 „Институционална рамка“. Съгласно Тригодишния план в Приоритет 10 „Институционална рамка“ са включени 44 мерки в 5 подприоритета и 13 области на въздействие.

През 2024 г. експерти от дирекция СРП проведоха ефективна комуникация с отговорните институции по мерките и извършиха необходимата координация за своевременно получаване на изискуемата информация. След обобщаване и проверка, информацията е изпратена, ведно с анализ на напредъка и изоставането по индикаторите, до Администрацията на Министерския съвет.

През 2024г. служителите в отдела организираха и обезпечиха провеждането на заседанията, публикуването на материалите и актуализирането на информацията в специално създадения раздел на интернет страницата на Министерството на правосъдието по отношение

на двата съвета към министъра на правосъдието, за които **дирекцията изпълнява функциите на секретариат** – Съвета за прилагане на Националния координационен механизъм за върховенство на правото и Съвета за криминологични изследвания.

На 19 февруари 2024г. беше проведено заседание на **Съвета за прилагане на Националния координационен механизъм**. На него министърът на правосъдието представи напредъка на работната група за подготовка на проекта на нов Закон за съдебната власт, както и бе приет годишен доклад за дейността на Съвета за прилагане на Националния координационен механизъм за 2023 г.

По време на заседанието бе обсъдена и необходимостта от прекратяване заседаването на Съвета по актуализираната стратегия, поради изтекъл срок на прилагане. Министърът на правосъдието поясни, че желанието е за интегриране на институциите, които са в Съвета по актуализираната стратегия в рамките на Съвета по върховенство на правото, което предполага и разширяване на Гражданския съвет към Съвета, за да има максимално участие на представители на гражданското общество. Целта е един работещ модел на взаимодействие, като се избягват дублиращите функции между органите. В допълнение поясни, че Съветът по актуализираната стратегия проследяваше напредъка по Механизма за сътрудничество и проверка, който вече отпадна. Основният механизъм в момента е Механизмът за върховенство на правото, чиито основен акцент са областите, проследявани от Съветът по прилагане на Националния координационен механизъм.

Във връзка с гореизложеното/волята на политическото ръководство и в изпълнение на заложената си ежегодна цел за 2024г. „Оптимизиране на състава и функциите на Съвет по прилагане на Националния координационен механизъм за върховенство на правото“ отдел КПСС подготви пакет от документи с предложение за изменение и допълнение на Постановление № 240 от 2019 г. на МС за създаване на Национален координационен механизъм за върховенство на правото и на съвет за неговото прилагане.

Стратегическата цел на отдела за запазване на постигнатия напредък, продължаване на наблюдението на национално ниво и докладване пред обществеността по областите: върховенство на закона, съдебна реформа, борбата с корупцията по високите етажи на властта и в по-общ план; медиен плурализъм и свобода на медиите, други институционални въпроси, свързани с принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване беше постигната с разширяването състава на Съвета за прилагане на Националния координационен механизъм.

На 9 юли т.г. в Държавен вестник се обнародва Постановление № 245 от 5 юли 2024 г. за изменение и допълнение на Постановление № 240 на Министерски съвет от 2019 г. за създаване на Национален координационен механизъм за върховенство на правото и на съвет за неговото прилагане, с което се отменя Постановление № 3 на Министерски съвет от 2016 г. за създаване на Съвет по прилагане на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система (ДВ, бр.4 от 2016 г.) и се въвеждат структурни промени в Съвета по прилагане на Националния координационен механизъм за върховенството на правото.

С промените се увеличи броят на членовете на Съвета, като се включиха и институциите, представени до момента в Съвета по прилагане на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система, който бе закрит поради изтичането на времеви хоризонт на стратегията.

По отношение на **Съвета за криминологични изследвания** в рамките на отчетния период бяха организирани четири заседания на Съвета и две работни срещи, проведени на 14 май 2024 г., 04 юни 2024г., 17 юни 2024 г., 8 октомври 2024 г., 14 октомври 2024 г. и 27 ноември 2024 г., включително с представители на трите изследователски екипа, които провеждат криминологични изследвания в области с приоритетно обществено значение.

В резултат от извършената интензивна дейност през 2024 г. на Съвета за криминологични изследвания и криминологичните екипи, в това число и организационно – техническото и координационно подпомагане от страна на отдел КПСС, годината приключи с финализиране работата по трите криминологични изследвания, заложи в работната програма на Съвета през 2023г.

На проведеното на 24 януари 2025 г. редовно заседание на Съвета за криминологични изследвания бяха обсъдени и единодушно приети от членовете на Съвета докладите от проведените криминологични изследвания на теми: 1. Тенденции и превенция на престъпленията по автомобилния транспорт (чл. 343 - 343г от Наказателния кодекс); 2. Тенденции и превенция на престъпленията по чл. 279 - 281 от Наказателния кодекс (незаконното преминаване и превеждане през границата, както и незаконното подпомагане на чужденци да пребивават и преминават в страната в нарушение на закона) и 3. Тенденции и превенция на трафика на хора.

Членовете на Съвета се обединиха около желанието докладите, изготвени по трите криминологични изследвания, да бъдат полезни на обществото и използвани като фундамент за ключови и необходими законодателни изменения.

Участие в работни срещи с национални и международни институции

Служители от дирекция СРП и отдел КПСС участват в създадената мрежа от експерти в областта на стратегическото планиране и разработването на публични политики, като в това си качество на 17 април 2024 г. взеха участие в конференция по проект „Напредване на реформата в публичната администрация“, финансиран от Службата за подкрепа на структурни реформи на Европейската комисия. Администрацията на Министерския съвет е бенефициент по проекта, а изпълнител по проекта е Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). Форумът беше организиран с участието на водещи публични администрации, в това число и Министерство на правосъдието. Всички присъстващи бяха запознати с добри практики на други европейски държави и участваха в дискусии на тема идентифициране на препоръки за подобряване на политиката в 3 ключови сфери:- стратегическо планиране и координация на политики - ролята на центъра на управление (Centre of Government) в тези процеси- регулаторна политика- интегритет в държавната администрация. По всяка от темите бе извършена съпоставка на установения модел в България, спрямо стандартите на ОИСР и добрите практики в други държави.

Служител в МП е определен като Национална точка за контакт по въпросите на сигурността на журналистите в рамките на извънбюджетен проект на Представителя на ОССЕ по свободата на медиите, като в тази връзка взе онлайн участие във втора допълнителна среща по човешкото измерение (SHDM-2), която се организира по линия на Малтийското председателство на ОССЕ, с фокус върху темата за „Медийната грамотност и демокрацията“ (Виена, 27 - 28 май 2024 г.). Събитието имаше за цел да осигури платформа за открита дискусия с активното участие на СМИ, медийни експерти и специализирани НПО от региона на ОССЕ, които имат преференциално право на изявление в двата дни на форума.

Експерт от отдел КПСС взе участие в кръгла маса (София, 9 април 2024 г.) и първият международен семинар във връзка с транспониране на директивата за SLAPP делата (Брюксел, ноември 2024 г.).

Дирекция „Стратегическо развитие, (експерт от отдел КПСС и експерт от отдел МПП) са ангажирани в процеса по прилагането на Регламент (ЕС,Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 година относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза. В този контекст през 2024 г. се представяха становища, указания и проекти на позиции в рамките на Работна група 28

„Финансови и бюджетни въпроси”, в рамките на процедурата относно общия режим на обвързаност с условията на Унгария.

12.2. Отдел „Международни програми и проекти“

Отчет за дейността по програми и проекти

В изпълнението на политики в сектор „Правосъдие“ в отчетния период са реализирани следните дейности по програми и проекти, финансирани от фондовете на ЕС и други международни донорски програми.

Програма „Правосъдие“ на Норвежкия финансов механизъм (НФМ) 2014-2021

През отчетния период приключи изпълнението на проектите на програма „Правосъдие“ на НФМ 2014-2021. Съгласно правната рамка на НФМ 2014-2021 крайният срок на допустимост на разходите по проекти е до 30 април 2024 г. Бенефициенти на проектите бяха Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, Националният институт на правосъдието, Висшият съдебен съвет, Националното бюро за правна помощ и дирекция “Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека” в администрацията на МП, 8 неправителствени организации и една община. Проектите, общо 17 на брой, попадат в двете програмни области на НФМ 2014-2021: 19. Корекционни услуги и задържане преди съдебния процес и 21. Ефективност и ефикасност на съдебната система, укрепване на правовата държава.

В Програмна област 19 „Корекционни услуги и задържане преди съдебния процес“ бяха постигнати следните резултати:

Три предварително дефинирани проекта бяха изпълнени в Програмна област 19, с бенефициент Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“:

Проект „Осигуряване на безопасна и сигурна материална среда в затворите и арестите“. Целта на проекта е да подобри инфраструктурата в общо 6 затвора, арести и затворнически общежития и да осигури хуманност при изпълнение на наказанията и подобряване на рехабилитацията.

Проект „Подобряване на капацитета на затворническия персонал, изграждане на пилотно затворническо съоръжение, свързано с център за обучение и подобряване на рехабилитацията на лишените от свобода“.

Основен акцент в Програмна област 19 е изпълнението на този проект, чиято цел е изграждането на нов тип затвор, отговарящ на европейските изисквания. Комплексът включва изграждане на нов пилотен затвор в с. Самораново с капацитет за 400 лишени от свобода и учебен център за 100 служители на ГДИН. В модерния пенитенциарен комплекс са изградени още нов арест и преходни отделения (т.нар. half way house), в които лишените от свобода, на които им предстои скорошно освобождаване, могат да се подготвят за завръщането си в обществото. Предвиден е и социален център, където публични институции, неправителствени организации и гражданското общество могат да участват в инициативи, насочени към успешната интеграция и социална включеност на лишените от свобода. Комплексът включва

също училище, библиотека, параклис и цехове за работа, осигурявайки широк спектър от услуги и условия за подобряване на живота и рехабилитацията на затворниците.

По отношение на меките мерки, в изпълнение на проекта беше разработена стратегия за обучение на персонала, включваща нови програми за първоначално и продължаващо обучение в затворите, както и оценка и анализ на нуждите от обучение с преглед на съществуващите програми.

Проект „Засилване прилагането на мерки, алтернативни на лишаването от свобода“. По проекта са разработени концепция и нова учебна програма за първоначално и последващо обучение на пробационни служители и повишаване на професионалните компетенции. Създадена и внедрена е платформа за електронно обучение на пробационни служители. Разработен е нов диагностичен инструментариум за оценка на риска, вкл. и софтуер за нарушители. Адаптирани са програмата „Управление на гнева при домашно насилие“ и програмата „Мотиватор“ за участие на нарушителите в специализирани програми.

В Програмна област 21 „Ефективност и ефикасност на съдебната система, укрепване на правовата държава“ бяха постигнати следните резултати:

По проекта на Висшия съдебен съвет **“Повишаване на професионализма в съдебната система”** на базата на анализи и обмен на опит са разработени и утвърдени от Пленума на ВСС предложения за усъвършенстване на законодателството и организационни изменения в процедурите за назначаване, подбор и кариерно развитие на магистратите. По проекта са командировани общо 9 магистрати на стаж в Регистратурата на Европейския съд по правата на човека в Страсбург и в Отдела за изпълнение на съдебни решения на Съвета на Европа. Завършени и представени са предложенията за подобряване на прилагането на възстановителното правосъдие и за усъвършенстване на законодателството по отношение на съдебните преводачи.

Изпълняваният от дирекция “Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека” проект допринесе за въвеждането на задължително изучаване на дисциплината „Права на човека“ във висшето юридическо образование чрез съдействие в отговорните междуведомствени формати и разработване на академична обучителна програма. Разработен и публично представен е проект на Постановление на Министерския съвет за създаване на Национален координационен механизъм за изпълнение на решенията на Европейския съд по правата на човека. По проекта са преведени на български език над 100 акта на Европейския съд по правата на човека – решения, ръководства, справки, прегледи и други.

По проекта на Националния институт на правосъдието **“Превенция и противодействие на насилието срещу жени и домашното насилие”** беше разработено Ръководство за управление на делата, свързани с домашно насилие и насилие, основано на пола, за магистрати. Над 300 правни специалисти бяха обучени да прилагат ориентиран към жертвите подход при противодействието на насилието срещу жени и домашното насилие.

По другия проект на Националния институт на правосъдието (НИП) **„Съвременна учебна среда за съдии, прокурори, следователи и други представители на професионалната общност“** беше разработена Рамка за устойчиво съдебно обучение в областта на основните права и върховенството на правото. Като част от учебната програма на НИП, Рамката ще се прилага при задължителното първоначално и текущото обучение на

магистратите. По проекта са изградени и оборудвани 13 споделени учебни пространства в органите на съдебната власт в страната, където вече се провеждат обучения.

Проектът на Националното бюро за правна помощ значително повиши достъпа до правосъдие за уязвимите групи с фокус противодействие срещу домашното насилие. Въведените по проекта пилотни регионални механизми срещу домашното насилие бяха припознати и възприети на национално ниво чрез сключване на Меморандум за сътрудничество за противодействие на домашното насилие между отговорните министерства и адвокатските съвети. След подписването на Меморандума неколккратно са се увеличили молбите за правна помощ, свързани с осигуряване на навременна защита на пострадалите от домашно насилие.

Програма „Правосъдие“ предвижда и изпълнението на проекти, финансирани чрез малка грантова схема (МГС). Сключени са девет договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като пет от тях попадат в програмен резултат 4 „Повишаване на капацитета на българските институции в областта на домашното насилие“, а останалите четири в програмен резултат 3 „Повишаване капацитета на българските институции в областта на детското правосъдие“. Всички проекти са приключили успешно, като са обхванати 28 области в страната, посредством сътрудничество между местни и държавни институции. При някои от бенефициентите постигнатите показатели надхвърлят заложените по проектите.

Повечето от проектите имат за цел да подпомогнат чрез цялостна нова услуга разработването и въвеждането на ефективни интегрирани подходи, насочени към подобряване на състоянието и възможностите на децата от ромската общност в контакт със закона и жертвите на домашно насилие. Други проекти имат за цел да развият системата за повишаване на капацитета на българските власти в областта на правосъдието за деца, жертви или свидетели на престъпления или деца в конфликт със закона.

Двустранни инициативи по фонда за двустранни отношения на програма „Правосъдие“

В рамките на отчетния период успешно приключи двустранната инициатива на Националния институт на правосъдието с наименование „Съдии под натиск в Европа“ („*Judges under stress in Europe*“). Партньор по инициативата беше Норвежката съдебна администрация. Инициативата осигури качествено задълбочаване на изграденото партньорство в областта, включително надграждане чрез сътрудничество с магистратската общност и академичните среди в страните участници в проведената международна конференция.

Успешно беше изпълнена и двустранната инициатива „Разработване на концептуален проект за укрепване на двустранното сътрудничество между Норвежката корекционна служба и Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ чрез създаване на два пилотни „зелени затвора“. Целта ѝ беше да подкрепи и засили сътрудничеството между норвежките и българските корекционни служби, като гарантира устойчивост на постигнатите резултати в рамките на ПО 19. В периода септември-ноември 2024 г. бяха сключени договорите за изпълнение на осем инициативи по Фонда за двустранни отношения с бенефициенти Висшия съдебен съвет, Националното бюро за правна помощ, Дирекцията на Норвежката корекционна служба – затвор Она, Националното бюро за правна помощ и Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“.

Със заповед на ръководителя на Програмния оператор от 19 декември 2024 г. е одобрена за финансиране инициативата “Усъвършенстване на корекционните умения на пробационните служители, социалните работници и психолозите чрез продължаване на сътрудничеството между Норвежката корекционна служба и Главна дирекция “Изпълнение на наказанията””. Предстои сключване на договор за изпълнение на инициативата.

Подкрепата по Фонда за двустранни отношения ще подпомогне осигуряването на устойчивост на резултатите от настоящия програмен период, поддържане и надграждане на постигнатото. Предложените двустранни инициативи са ключов инструмент за обезпечаване, технически и финансово, на периода на преход и подготовка към следващия норвежки финансов механизъм.

Нов програмен период на Програма „Правосъдие“ на НФМ 2021-2028

Ежегодна цел за 2025г. *„Ефективна координация и принос в процеса на договаряне и програмиране на програма "Правосъдие" на Норвежкия финансов механизъм 2021-2028“*

Стратегическа цел за 2025г. *„Намаляване на икономическите и социалните различия в Европейското икономическо пространство и укрепване на двустранните отношения между държавите донори и държавите бенефициери чрез финансов принос по тематичните приоритети“*

Във връзка с подписаното през септември 2024 г. Споразумение между Кралство Норвегия и Европейския съюз за финансов механизъм на Норвегия за периода май 2021 г. - април 2028 г. стартираха преговорите между България и страните донори за новия програмен период за Финансовия механизъм на ЕИП и Норвежкия финансов механизъм (ФМ на ЕИП и НФМ).

В рамките на новия период се предвижда изпълнение на програма „Правосъдие“ 2021-2028 с индикативен бюджет 38 244 000 евро, която включва три програмни области - ПО 10 „Домашно насилие и насилие, основано на полов признак“; ПО 11 „Достъп до правосъдие“ и ПО 12 „Корекционни услуги“. За целите на преговорния процес отдел „Международни програми и проекти“ на дирекция СРП подготви документ с предложения за предварително дефинирани проекти, както и открити процедури за кандидатстване с проекти, които да подкрепят изпълнението на мерките в трите програмни области. Предложенията бяха изготвени въз основа на получена информация от заинтересованите страни и потенциални участници в Програмата.

В отчетния период бяха съгласувани също така текстовете на основни документи, определящи стратегическата и правна рамка за изпълнение на новия програмен период - Синята книга, съдържаща основните приоритетни области за финансова подкрепа; както и Регламентът за изпълнение на НФМ 2021-2028 г., в който са включени основните правила и процедури, регламентиращи предоставянето на финансова подкрепа и изпълнението на програмите.

Инструментът за техническа подкрепа (Инструмента) на Европейската комисия предоставя подкрепа на националните институции за мерки, насочени към реформиране на управлението, администрацията, икономическите и социалните сектори с цел увеличаване на конкурентоспособността, растежа, заетостта и инвестициите.

По линия на Инструмента за техническа подкрепа беше изпълнен успешно в срок проектът „Установяване на балансирано разпределение на работното натоварване в съдебната система“ с бенефициент Министерство на правосъдието и партньор Висшия Съдебен Съвет (ВСС).

Предоставянето на техническа подкрепа за въвеждане на балансирано разпределение на работното натоварване в съдебната система е ключова стъпка за покриването на заложените индикатори за България по линия на различни механизми на ЕС. Използването на конкретно постигнатите резултати ще има реално отражение върху всички съдии, тъй като ще бъде създадена възможност за достоверно измерване освен на натовареността на съдилищата, но и на индивидуалната натовареност на всеки един от тях. Министерството на правосъдието оказваше техническа подкрепа при реализирането на проекта, изразяваща се в почти ежедневна кореспонденция със Европейската комисия за ефективност на правосъдието СЕПЕЖ, организиране и координиране на срещите на Консултативната група, както и други срещи при необходимост; предоставяне на допълнителна информация на изпълнителя и на заинтересованите страни в РБ, в т.ч. ВСС и съдилищата; подпомагане организацията на всички посещения на СЕПЕЖ в страната ни и др. ВСС съдейства с подпомагане избора на изпълнителя по отношение на съдилищата, които могат да бъдат посетени в рамките на проучванията. Срокът за изпълнение е 18 месеца (ноември 2022 – май 2024).

Във връзка с обявена нова процедура по Инструмента за техническа подкрепа (ИТП) на Европейската комисия (ЕК) за 2025 г. на база проучване на нуждите сред структурите на МП и второстепенните бюджетни разпоредители беше подадено Искане за техническа подкрепа с предмет „Подобряване и прилагане на националната правна рамка за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма“. Документът е изготвен и съгласуван съвместно с Прокуратурата на Република България и Държавна агенция „Национална сигурност“ в изпълнение на решение от оперативно заседание на Министерския съвет от 7 август 2024 г. В Искането за подкрепа са включени и мерки, предложени от Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ на МВР, които са в изпълнение на препоръките в Плана за действие на Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF). Предложението на МП е одобрено и определено с „висок приоритет“ с Решение № 724 от 24 октомври 2024 г. на Министерски съвет и е включено в одобрен списък с приоритизирани искания за 2024 г. за получаване на подкрепа по Инструмента за техническа подкрепа. Комисията за подбор от ГД „Реформи“ на ЕК е започнала предварителната оценка на всички искания за подкрепа спрямо критериите, предвидени в Регламент на ЕС 2021/240 на Европейския парламент и Съвета от 10 февруари 2021 г.

Очаква се проектът да започне през второто тримесечие на 2025 г. и да е с продължителност 12 месеца.

Швейцарско-българска програма за сътрудничество (ШБПС)

Във връзка с ежегодна цел за 2024г. „Подобряване на координацията между институциите, ангажирани с превенция и противодействие на корупцията“ бяха извършени дейности по Мярка за подкрепа „Борба с корупцията и насърчаване на интегритета“ на

Швейцарско-българска програма за сътрудничество. Работата по дейността ще продължи в подкрепа на заложената стратегическа цел за 2025г. „Укрепване на българския институционален интегритет и механизми за прозрачност, необходими за ограничаване на корупционните практики и повишаване на доверието на гражданите в публичните институции.

В изпълнение на подписаното на 21.09.2022 г. Рамково споразумение между правителството на България и Федералния съвет на Швейцария за изпълнението на Втори швейцарски принос към избрани държави членки на ЕС за намаляване на икономическите и социалните различия в ЕС, Министерството на правосъдието е определено за програмен оператор на Мярка за подкрепа „Борба с корупцията и насърчаване на интегритета“. Предвидено е Мярката да се изпълнява в партньорство с Базелския институт за управление. Подготовката на Мярката за подкрепа е приключила и тя е одобрена от Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество през март 2024г. Предстои сключване на Споразумението за Мярката за подкрепа.

В отчетния период министърът на правосъдието с писмо до министъра на финансите предложи промяна на Програмния оператор на Мярка за подкрепа чрез изменение на Приложение № 1 на Рамковото споразумение между правителството на Република България и Федералния съвет на Конфедерация Швейцария във връзка с разпоредбите на новия Закон за противодействие на корупцията (обнародван в ДВ бр. 84/06.10.2023 г. и в сила от същата дата), които регламентират правомощията на Комисията за противодействие на корупцията (КПК) като независим специализиран постоянно действащ държавен орган за осъществяване на политиката по превенция, противодействие на корупцията и установяване на конфликт на интереси.

Промяната се обуславя от приетото законодателство в областта на превенцията и противодействието на корупцията в края на миналата година, както и поради липсата на ефективен модел за управление на Мярката, с осигуряване участието в него на заинтересованите страни, които имат правомощия и компетентност в областта. Мярката предвижда широк обхват на дейности, в които попадат структури, които не са в ресора на МП, а имат ключова роля за изпълнението на Мярката. Междувременно е получено писмо на 4.12.2024г. от МФ с възможност за становище/предложения с оглед ефективното препрограмиране на приоритетите и партньорското участие по Мярката за подкрепа. В отговор Министерството е предложило да бъдат привлечени и останалите заинтересованите страни - Комисията за противодействие на корупцията, Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество, Главният инспекторат в Министерския съвет и др.

Освен отбелязаните ежегодни и стратегически цели, политиките на Министерството са били подкрепени в рамките на изпълнението на следните програми и проекти:

Пряко управлявани програми от Европейската комисия

Програма „Е-Правосъдие“ – Проект „Намери адвокат“

Проектът „Намери адвокат“ стартира през януари 2023 г., с цел рационализиране и опростяване на съдебните процедури в България и Европа, подобряване на достъпа до правосъдие и засилване на сътрудничеството между административните и съдебните органи чрез електронна комуникация. Проектът включва създаване на уебсайт "едно гише" за търсене на адвокати от различни държави членки, интегрирайки данни от Висшия адвокатски съвет.

През септември 2024 г. Европейската комисия одобри включването на Висшия адвокатски съвет (ВАДвС) като събенефициент и удължаването на срока на проекта. През октомври беше подписано допълнително споразумение за партньорство между Министерството на правосъдието, ВАДвС и Латвийската съдебна администрация, с което се финализираха новите ангажименти на страните. Това споразумение позволи на ВАДвС да започне работа по разширяването на функционалностите на регистрите и създаването на необходимите технически изменения, така че те да отговарят на зададените стандарти от Европейската комисия.

Основният фокус през годината беше върху адаптирането и надграждането на съществуващите регистри на адвокати в България, за да се интегрират безпроблемно с общоевропейските регистри. Същевременно ВАДвС предстои да организира публични събития за популяризиране на тези дейности сред адвокатските колегии, за да осигури широко участие и подкрепа за реализирането на проекта.

Към края на 2024 г. проектът е в активна фаза. Основните усилия са насочени към завършване на техническите адаптации на регистрите и подготовката за предстоящия Комитет за сътрудничество, който ще се проведе в началото на 2025 г. На този комитет ще бъдат представени резултатите до момента и ще се планират финалните стъпки за успешното приключване на проекта.

13. ДИРЕКЦИЯ "МЕЖДУНАРОДНО ПРАВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И ЕВРОПЕЙСКИ ВЪПРОСИ"

По ежегодните цели на администрацията за 2024 г.:

В ежегодните цели на Министерството на правосъдието за 2024 г. беше включена *ефективната защита на националния интерес и изпълнение на задълженията по правните инструменти на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за борба с подкупването на чужди длъжностни лица.*

Представители на дирекция МПСЕВ взеха участие във всички (четири) заседания на Работната група за борба с подкупа в международните търговски сделки на ОИСР през 2024 г. През отчетния период те проведоха няколко срещи с представители на Секретариата на Работната група във връзка с процеса по присъединяването на България към ОИСР и отчитането на напредъка по изпълнението на препоръките от доклада за страната по фаза 4. За целта дирекция МПСЕВ осъществи активна предварителна координация с всички отговорни институции - адресати на препоръките на Работната група. Представители на дирекцията продължиха да работят активно за подобряване на законодателната рамка за борба с подкупа на чужди длъжностни лица и отговорността на юридически лица за престъпления и привеждането ѝ в съответствие със стандартите на Работната група.

По Оперативния план за изпълнение на целите от Стратегическия план на Министерството на правосъдието за периода 2022 – 2024 г.:

Дирекция МПСЕВ продължи активната си дейност в следните насоки:

- Предоставяне на съдебните органи на информация относно прилагането на европейското и международно законодателство в областта на правното сътрудничество (трансфери, екстрадиции, признаване на присъди, връчване на документи, събиране на доказателства и др.);
- Тясно взаимодействие с министерствата на правосъдието, съдебните органи и посолствата на други държави във връзка с разрешаване на случаи по международна правна помощ (проблеми случаи във връзка с осъществяването на екстрадиции, трансфери и др.);
- Участие в изготвянето на законопроекти с цел въвеждане в националното законодателство на изискванията на актовете на Европейския съюз и международните договори (родителска отговорност; връчване на документи и събиране на доказателства; използване на цифрови инструменти и процеси в областта на дружественото право; защита на пострадалите от престъпления и др.);
- Участие в преговорите по нови актове на Европейския съюз в областта на гражданското, наказателното и дружественото право (подкрепа на пострадалите от престъпления; хармонизация на законодателството в сферата на несъстоятелността; борба с корупцията; защита на пълнолетните лица; признаване на решения в областта на произхода и създаването на европейско удостоверение за произход; противодействие на сексуална експлоатация на деца; борба с насилието над жени и домашното насилие и др.);
- Провеждане на срещи с представители на Европейската комисия, вкл. с комисаря по правосъдие, и с членове на Европейския парламент с цел обсъждане на важни за България законодателни предложения в областта на правосъдието;
- Ефективна защита на доклади относно изпълнение на задълженията на България, произтичащи от правото на ЕС (условията за задържане в български затвори и процесуалните права на заподозрените и обвиняемите в наказателното производство; права на пострадали от престъпления и др.).

По Шестмесечната програма на Министерския съвет с приоритетните за Република България теми и досиета по време на Белгийското (януари – юни 2024 г.) и Унгарското председателство на Съвета на ЕС (юли – декември 2024 г.):

Експерти от дирекция МПСЕВ участваха в преговорите по:

- Предложение за Директива на Европейския парламент и Съвета относно борбата с корупцията за замяна на Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета и на Конвенцията за борба с корупцията, в която участват длъжностни лица на Европейските общности или длъжностни лица на държавите членки на Европейския съюз;
- Предложение за Регламент на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването на решения и приемането на автентични актове в областта на произхода и относно създаването на европейско удостоверение за произход;

- Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно борбата с насилието над жени и домашното насилие.

На 7 май 2024 г. предложението за Директива относно борбата с насилието над жени и домашното насилие беше прието и публикувано в Официален вестник на Европейския съюз на 24 май 2024 г.

14. ДИРЕКЦИЯ "ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС СЪДЕБНАТА ВЛАСТ"

Съобразно функционалната си компетентност, определена в Устройствения правилник на Министерството на правосъдието, през 2024 г. дирекция „Взаимодействие със съдебната власт“ е осъществила следните дейности:

По отношение на организиране на конкурси/изпити за придобиване на правоспособност на частни съдебни изпълнители, помощник-частни съдебни изпълнители, нотариуси и помощник-нотариуси по заместване, съдии по вписвания, държавни съдебни изпълнители и синдик:

През 2024 г. дирекция „Взаимодействие със съдебната власт“ е организирала 2 (*два*) изпита за помощник-нотариуси по заместване, 1 (*един*) конкурс за нотариус и 1 (*един*) изпит за помощник – частни съдебни изпълнители.

Дирекцията е подготвила общо 245 броя заповеди на министъра на правосъдието за вписване в регистъра на Нотариалната камара на помощник-нотариуси и помощник-нотариуси по заместване, 52 броя заповеди за вписване на нотариуси в регистъра на Нотариалната камара, 59 броя заповеди за одобряване на образец от печат на нотариуси и 40 други заповеди, свързани с дейността на нотариусите, или общо **396 заповеди**.

По отношение на подготвяне на документацията, свързана с назначенията, преместванията, освобождаването или отстраняването от длъжност на държавните съдебни изпълнители и на съдиите по вписванията:

През 2024 г. дирекция „Взаимодействие със съдебната власт“ е подготвила общо **745 броя** трудови договори, допълнителни споразумения към трудовите договори за увеличаване на размера на основната месечна работна заплата и за увеличаване на размера на допълнителното възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит, за определяна на възнаграждение по чл. 276 и чл. 291 ЗСВ, както и заповеди, свързани със съществуването, изменението и прекратяването на трудовите правоотношения на държавните съдебни изпълнители и на съдиите по вписванията.

Дирекцията е обработила и **479 броя декларации** по Закона за противодействие на корупцията на държавни съдебни изпълнители и съдии по вписванията.

По отношение на разпределянето на стажант-юристи на стаж, допускането и организирането на изпити за придобиване на юридическа правоспособност по Глава четиринадесета от Закона за съдебната власт:

През 2024 г. дирекция „Взаимодействие със съдебната власт“ е извършила проверка за съответствието с нормативните изисквания на документите за разпределяне на стаж и е подготвила заповеди на министъра на правосъдието за разпределяне към окръжните съдилища в страната на **1397 стажанти**. Дирекцията е извършила и проверка за съответствието с нормативните изисквания на документите за допускане до изпит за придобиване на юридическа правоспособност и е подготвила заповеди на министъра на правосъдието за допускане до изпит на **1508 кандидати**. Общият брой на изготвените заповеди за

разпределяне на стажант-юристи на стаж и за насрочване на изпити за придобиване на юридическа правоспособност е 36.

Организираща е провеждането на 4 (*четири*) изпита за придобиване на юридическа правоспособност по реда на Наредба № 1 от 1 февруари 2019 г. за придобиване на юридическа правоспособност (обн., ДВ, бр. 13 от 2019 г.).

През 2024 г. са издадени **601 броя удостоверения** за юридическа правоспособност. Броят на удостоверенията съответства на броя на издържалите изпита за придобиване на юридическа правоспособност стажант-юристи.

По отношение на събирането на различна по вид статистическа информация:

През 2024 г. в дирекция „Взаимодействие със съдебната власт“ са постъпили и обработени 452 броя отчети за образуването, движението и приключването на преписките и делата на държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията, 359 броя отчети за образуването, движението и приключването на преписките и делата на ЧСИ, 48 броя от административните съдилища, 18 броя от окръжните съдилища и 181 броя от районните съдилища, или общо **1058 броя отчети**.

По отношение на дейностите по провеждане на квалификация на синдиците и осъществяване на контрол върху изпълнението на задължението за внасяне на ежегодната вноска за професионална квалификация:

През 2024 г. дирекция „Взаимодействие със съдебната власт“ е подготвила Годишна програма на тематичните курсове за обучение на синдиците за 2024 г., която е одобрена със заповед на министъра на правосъдието и заповед на министъра на икономиката и индустрията. В съответствие с програмата са организирани и проведени 2 /две/ обучения на синдиците през 2024 г. - едното обучение под формата на дискуссионни и практически срещи – „Синдици споделят практическия си опит“ в рамките на 5 /пет/ дни, извън гр. София на следните теми: Актуални проблеми в практиката на синдиците след промените в Търговския закон (обн., ДВ, бр. 66 от 01.08.2023 г.)“; „Електронни търгове–нормативна уредба и приложение на платформата“ и „Автоматизирана информационна система „Търговска несъстоятелност“ Модул „Регистър по несъстоятелност“ – нормативна уредба и запознаване с функционалността ѝ“, а другото обучение - под формата на тематичен курс „Актуални въпроси на производството по несъстоятелност и съпътстващите го производства“ в рамките на 5 (пет) последователни дни в гр. София на следните теми: „Отменителни иски по чл. 646, 647 и 649 от Търговския закон. Приложно поле на индивидуален Павлов иск и иск по чл. 135 ЗЗД, воден в полза на кредиторите на несъстоятелността - коментар на актуална практика на ВКС“ и „Проблемно прилагане на измененията в производството по несъстоятелност на търговците по ТЗ (осребряване, разноски, отчетност на синдика) в практиката на съдилищата - споделяне на опит дискусия по предварително поставени въпроси от участниците“.

Дирекцията е обработила общо **261 броя писмени заявки** за участие в обученията на синдиците и е подготвила **261 броя удостоверения** за преминато обучение на подалите заявка синдици. В обучението реално са взели участие **общо 245 синдици**.

През 2024 г. дирекция „Взаимодействие със съдебната власт“ е осъществявала и контрол върху изпълнението на задължението за внасяне на ежегодната вноска за професионална квалификация, като е изготвила **128 броя уведомителни писма** до синдиците за невнесени вноски за 2024 г.; съставила е **35 броя протоколи** за устно уведомяване за неплатени вноски за 2024 г. и е изготвила **88 броя заповеди** за изключване на синдици от списъка поради неплатени вноски за 2024 г. или по тяхно желание, както и за промяна на обстоятелства на включените в списъка на синдиците лица.

По отношение на подготовка на документацията, свързана с упражняване на правомощията на министъра по Закона за частните съдебни изпълнители.

През 2024 г. дирекция „Взаимодействие със съдебната власт“ е подготвила **общо 13 броя заповеди** на министъра на правосъдието, свързани със загубване или възстановяване на правоспособност на частни съдебни изпълнители, както и с предаване и приемане на архив на частни съдебни изпълнители при загубване или възстановяване на правоспособност. Участвала и при предаване и приемане на архива на 7 частни съдебни изпълнители.

По отношение на осъществяваните дейности Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления:

През 2024 г. са проведени 10 (*десет*) заседания на Националния съвет за подпомагане и компенсация на пострадали от престъпления. На тези заседания са разгледани 60 молби за финансова компенсация. На 30 пострадали граждани е предоставена финансова компенсация в общ размер на 194 520,65 лв. Финансовата компенсация е предоставяна основно за следните видове престъпления - „*умишлено убийство*“, „*умишлена тежка телесна повреда*“, „*блудство*“ и „*изнасилване*“ и за издръжка на лица ненавършили 18-годишна възраст.

Осигурено е подпомагане на пострадали от престъпления по чл. 9 и чл. 11, ал. 3 от Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления чрез финансиране на организации за подкрепа на пострадали в апелативните съдебни райони в Република България, като през 2023 г. са сключени 5 договора, с двугодишен период на действие с Фондация „Център Надя“ за апелативните съдебни райони на *Апелативен съд – Бургас, Апелативен съд - Варна, Апелативен съд - Велико Търново, Апелативен съд – Пловдив и Апелативен съд - София.*

През 2024 г. е разработен и утвърден със Заповед № ЛС-04-262/20.06.2024 г. на министъра на правосъдието формуляр за индивидуална оценка на пострадалите от престъпления.

15. ДИРЕКЦИЯ "ПРОЦЕСУАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ПРЕД ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪД НА ПРАВАТА ПО ЧОВЕКА"

Дирекция ППРБЕСПЧ в МП осъществява процесуалното представителство пред Европейския съд по правата на човека. Дирекцията планира, извършва и докладва своята дейност в съответствие с ПМС № 26/2004 г. за процесуалното представителство на Република България пред ЕСПЧ и други законови и подзаконови нормативни актове.

За периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. в изпълнение на Стратегия за развитие на Министерството на правосъдието 2022-2024 г. и утвърдените от министъра на правосъдието „Цели на администрацията на Министерство на правосъдието за 2024 г.“, от дирекция ППРБЕСПЧ са изпълнени планираните дейности и индикатори, както следва:

В изпълнение на **стратегическа цел:** „Повишена законова и институционална защита на правата на гражданите. Ефективна защита на националните интереси в областта на правосъдието“ и **оперативна цел:** „Подобряване на процеса по изпълнение на решенията на Европейския съд по правата на човека и подобряване разбирането за правото на Конвенцията и практиката на ЕСПЧ“ през м. април 2024 г. приключи успешно предефиниран проект 5 „Засилване на националния капацитет за ефективна изпълнение на решенията на Европейския съд по правата на човека“, финансиран съгласно Програмна област 21 „Ефективност и ефикасност на съдебната система, укрепване на върховенството на закона“ на НФМ 2014-2021 г.

Проектът имаше за цел да подпомогне създаването на координационен механизъм за ефективно изпълнение на решенията на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ), конкретни мерки за изпълнение на решенията на Съда, изискващи ефективна защита на правата на уязвимите групи, подпомагане на юридическите факултети и преподаването на „Права на човека“.

По дейностите в изпълнение на законовите изисквания по конкретни нормативни актове.

Дейност по ПМС № 26/2004 за процесуалното представителство пред ЕСПЧ

- През годината ЕСПЧ е постановил 50 съдебни акта по дела срещу България. Само по 13 от тях е констатирано нарушение на Конвенцията. С 10 решения са одобрени едностранни декларации или приятелски споразумения, а с 27 решения жалбите са отхвърлени или заличени. Общия размер на сумите, които България е задължена да плати с част от решенията за периода е 262 325 евро.
- Изготвени и изпратени са 52 първоначални становища по допустимост и основателност на жалбите и 48 становища по възраженията на жалбоподателите, и по претенциите им за справедливо обезщетение.
- На българската страна са изпратени спешни 2 искания за информация с оглед постановяване на привременни мерки. На база на изготвените отговори с подробна информация, ЕСПЧ отказва да наложи привременна мярка.
- По системата за директен обмен на информация с ЕСПЧ за годината са получени 2153 документа, от които 153 представляват нови жалби, обединени в 53 дела. На ЕСПЧ са изпратени 1174 документа.
- Въз основа на молба за ревизия на решение, изготвена от правителствените агенти за първи път по дело срещу България ЕСПЧ преразглежда свое решение (по делото *У.Т. срещу България*) и обяви оплакването за недопустимо поради злоупотреба с право. На жалбоподателя и адвоката му е изпратена покана за доброволно изпълнение за връщане на присъдената от ЕСПЧ сума.
- В изпълнение на 19 решения на ЕСПЧ на жалбоподателите бяха изплатени в срок обезщетения в размер на 3 797 698 лв., от които 3 261 849 лв. по жалбата „*Саксбургготски и Хробок срещу България*“, са платени под условие - в случай че националният съд реши, че жалбоподателите не са собственици на горските имоти или на някои от тях, те ще трябва да възстановят на държавата цялото или съответната част от присъденото и платено обезщетение.
- Изготвени са необходимите документи за 12 проекта на решения на МС за изпълнение на решенията на ЕСПЧ, които касаят одобряване на приятелски споразумения или едностранни декларации, или изплащане на обезщетения по осъдителни решения, както и 3 постановления на МС за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерство на правосъдието.

Дейност по Глава Трета „А“ от ЗСВ

През 2024 г. Инспекторатът към Висшия съдебен съвет е изпратил на министъра на правосъдието 777 броя заявления, от които са разгледани 740 заявления. От разгледаните 286 са приети за основателни, 302 – за неоснователни и 152 – за недопустими;

- Сключени са 327 споразумения със заявителите.
- През 2024 г. са изплатени обезщетения в размер общо на 1 024 720 лева.

- Изготвени са три тримесечни отчета на министъра на правосъдието до Висшия съдебен съвет на основание чл. 60 м, Глава 3А ЗСВ;
- Изготвяни са становища по административни дела по оспорване на уведомителните писма на министъра относно допустимост на заявленията;
- Проведени са 50 заседания на дирекцията за вземане на решения по основателността на преписките и са изготвени над 2000 отделни документа.

Справки по чл. 28 ал. 3 ЗНА

През годината са изготвени справки по 121 законопроекта, като по 16 от законопроектите бяха изготвени становища, че съществува риск от противоречие с Конвенцията.

Изпълнение на решенията

Изпълнението на решенията произтича от задължението на държавата по чл. 46 от Конвенцията да изпълнява окончателните решения на ЕСПЧ. Изпълнението на решенията на ЕСПЧ е задължение на цялата държава в лицето на всички нейни органи и институции и безспорно са необходими допълнителни и съгласувани усилия, които да направят процеса по-ефективен. Изготвен проект на Постановление на МС за създаване на Национален координационен механизъм и мотиви към него.

При осъществяване на функциите си по изпълнение на осъдителните решения правителствените агенти изготвят планове за действие и доклади за изпълнение на решенията по делата в 6-месечен срок от влизане в сила на решението и допълнения към тях при ново развитие. В докладите се обобщават мерките, предприети от властите, които най-често са от компетентността на други органи и институции.

- Изготвен е Годишен доклад до Народното събрание на министъра на правосъдието за 2023 г. относно изпълнението на решенията на ЕСПЧ.
- Изготвени са 30 екшън плана и допълнения към тях, както и доклади за действие, които са изпратени на Отдела за изпълнение на решенията.
- Успешно приключи наблюдението пред Комитета на министрите по две важни групи дела – пилотното решение „Нешков и др. срещу България“ и делото „Стоянова срещу България“. Закриването беше възможно след като бяха отчетени резултатите от важните реформи, които българската държава проведе след 2016 г., в системата на изпълнението на наказанията (*Нешков и др. срещу България*), както и своевременните промени в Наказателния кодекс (от 04/08/2023), предвиждащи по-тежко наказуеми състави на престъпленията убийство и телесни повреди, когато те са извършени по подбуди, свързани със сексуалната ориентация на пострадалия (*Стоянова срещу България*). Закрито беше и наблюдението по групата „Стойне Христов“, относно разумния срок на наказателните производства.
- Направена е юридическа редакция на множество преводи на решения, които са публикувани на сайта на МП и на сайта humanrights.bg
- Изготвени бяха позиции и изказвания по делата за изпълнение, които са гледани на заседанията на Комитета на министрите с дебат (*Кехайов, Стоянова, ОМО Илинден и Йорданова*), както и позиции и бележки по проектите на решения на КМ по делата без дебат. Бяха дадени бележки по проектите на решения. През декемврийското заседание

на КМ напредъка по изпълнението на делото *Йорданова и др.* беше гледано с дебат, на който участие на място взе правителствен агент.

16. ДИРЕКЦИЯ "ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ И РЕГИСТРИ"

През отчетния период основните дейности, извършени от служителите на дирекцията бяха свързани с изпълнението на стратегическа цел „Подобряване на достъпа до електронно правосъдие и дигитализация на съдебната система“ от Стратегически план на Министерство на правосъдието 2022-2024 г., както и други дейности, свързани със стратегическото планиране и развитие на сектор „Правосъдие“.

Стратегическа цел „Подобряване на достъпа до електронно правосъдие и дигитализация на съдебната система“. През 2024 г. са изпълнени в голяма степен останалите за изпълнение дейности, заложили в оперативна цел „Предоставяне на качествени ефективни и леснодостъпни електронни услуги за гражданите и бизнеса. Намаляване на административната тежест и подобряване на обслужването“ от Оперативен план за изпълнение на стратегическия план на Министерството на правосъдието 2022-2024 г.

Дейност „Реализиране на регистър по несъстоятелност“ е изпълнена. Със заповед № ЛС-04-63/01.03.2024 г. на министъра на правосъдието е внедрена разработената в рамките на договор № 93-00-38/25.04.2023 г. автоматизирана информационна система по несъстоятелност. Информацията в системата постъпва от системите на съдилищата чрез директен обмен на информация, посредством web услуга между системите в реално време (интеграция система-система) и чрез ССЕВ. Осъществена е свързаност системата с регистрите по несъстоятелност на държавите членки чрез европейския портал за електронно правосъдие, който служи за централен вход за електронен публичен достъп до информацията в регистрите (чл. 25 от Регламент (ЕС) 2015/848).

Дейност „Актуализиране на съществуващи функционалности на АИС БГ и създаване на нови“ е изпълнена. Въз основа на договор № 93-00-95/31.07.2023 г., фирма-изпълнител е извършила доработка на съществуващи функционалности и оптимизиране на системата.

Дейност „Реализиране на възможност за заверка с апостил на електронни документи“ е в процес на изпълнение. В изпълнение на договор № 93-00-53/26.06.2024 г. са изготвени анализ на нормативната уредба – вътрешна и международна, регламентираща процесите по удостоверяването на документи с апостил и предложени нормативни промени с цел оптимизацията на процесите и въвеждане на електронен апостил за удостоверяване на електронни документи. Със заповед на министъра на правосъдието № ЛС-13-149/04.12.2024 г. е създадена междуведомствена работна група, която да се запознае с предоставените от изпълнителя документи и да изготви предложения за изменение и допълнение на съответните нормативни актове. В рамките на договора е изготвена и техническа спецификация за изграждане на нова информационна система, чрез която ще се предоставя и нова услуга за заверка с апостил на електронни документи.

Дейности, свързани със стратегическото планиране и развитие на сектор „Правосъдие“ във връзка с развитието на електронно правосъдие и електронно управление.

Изградена е информационната система „Регистър по чл.9б от Закона за мерките срещу изпирането на пари“. Системата е внедрена в експлоатация през месец март 2024 г. Съгласно чл.2 от Наредба № Н-1 от 6.02.2024 г. за условията и реда за вписване на лицата в регистъра по чл. 9б от Закона за мерките срещу изпирането на пари, публичният електронен регистър по чл. 9б ЗМИП е структурирана база данни, съдържаща обстоятелства относно лицата по чл. 4, т. 16 от закона. Съгласно чл.3 от Наредба № Н-1 от 6.02.2024 г. регистърът се

води от министъра на правосъдието, а вписванията в регистъра се извършват от служители по регистрацията, определени със заповед на министъра на правосъдието. За периода март-декември 2024 г. лицата с активна регистрация в регистъра са над 6000.

Продължи участие в различни работни групи на национално и европейско ниво (подгрупа „Цифрово десетилетие“ към Работна група № 31 към Съвета по европейски въпроси; работна група „Публична администрация“ към Координационен съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната; стратегическата работна група „Координация на подготовката на България за прилагане на оперативна съвместимост на информационните системи - Национален съвет по миграция, граници, убежище и интеграция“; работна група към Съвета по Киберсигурност; междуетатна работна група – ЕИСПП; Работна група Електронно право“; Консултативната група по e-Codex) за изготвяне/актуализация на стратегически документи и промени в нормативни актове. Периодично се докладва и изпълнението на мерки, заложи в национални стратегически документи: по приоритет 10 „Институционална рамка“, подприоритет 10.3 „Електронно управление“ от Национална програма за развитие на България 2030 (НПР 2030) ; по мерки за изпълнение на Национална програма за реформи на Република България.

Освен дейностите по администриране и поддръжка на информационната и комуникационна инфраструктура в министерството, са предприети действия по обновяване на морално остаряла комуникационна техника, с цел привеждане на ИТ инфраструктурата към стандартите, заложи в Закона за електронното управление и Закона за киберсигурност. Продължи и информационно-технологично и ресурсно обезпечаване на предоставяните услуги за граждани в направления Централно бюро за съдимост (ЦБС); Апостил; Единен регистър на медиаторите; Специален регистър на чужденците.

Предвид функциите на ЦБС на централен орган за обмен на информация с държавите членки на ЕС е осигурено активно участие в заседанията на Консултативната група ECRIS-TCN, сформирана към Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA). Ежемесечно се отчита напредъка на България по изпълнение на задълженията по Регламент (ЕС) 2019/816 за подаване на информация за наличните в регистрите за съдимост данни за осъдени на тяхна територия граждани на трети страни след въвеждане в реална експлоатация ECRIS-TCN от март месец 2025 г. С оглед осигуряването на изпълнение са изготвени съответни нормативни промени и ДВ, бр. 43 от 17.05.2024 г. е обнародвана Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 26.02.2008 г. за функциите и организацията на дейността на бюрата за съдимост.

17. ДИРЕКЦИЯ "БЪЛГАРСКО ГРАЖДАНСТВО"

Функционалните компетентности на дирекция „Българско гражданство“ са предвидени в разпоредбата на чл. 33 от Устройствения правилник на Министерството на правосъдието.

По програма № 1 „Правна рамка за функционирането на съдебната система“

Основните функции, които изпълнява дирекция „Българско гражданство“ /ДБГ/ е да администрира производствата във връзка с българското гражданство, възложени със Закона за българското гражданство /ЗБГ/.

В изпълнение на нормативните изисквания, ДБГ изпълнява следните текущи дейности:

- Прием на молби и предложения и провеждане на интервю с кандидатите за промяна на гражданството – чл. 29, ал. 1 ЗБГ;

- Организиране провеждането на задължителната съгласувателна процедура по чл. 33, ал. 3 ЗБГ по образуваните производства във връзка с българското гражданство;
- Подготовка на заседанията на Съвета по гражданството – изготвяне на проекти на протоколи за всяко заседание, изпращане на покани и документацията за заседанието на председателя и членовете на Съвета по гражданството, съобразно чл. 10 от Правилника за дейността на Съвета по гражданството при Министерството на правосъдието /ПДСГМП/;
- Осигуряване провеждането на заседания /кворум, докладчик/, изготвяне на окончателен протокол с решенията на Съвета по гражданството по всяка преписка на БГ, съгласно изискването на чл. 13 ПДСГМП;
- Изготвяне на предложение по чл. 34 ЗБГ от министъра на правосъдието, въз основа на решението на Съвета по гражданството, до Вицепрезидента на Република България за издаване на указ или отказ за издаване на указ;
- Издаване и връчване на удостоверения в изпълнение на указ на основание чл. 37, ал. 1 ЗБГ;
- Изготвяне и изпращане на уведомления до общините по постоянен адрес, по месторождение в Р България, до МВР, МВнР в изпълнение на чл. 37, ал. 2 ЗБГ;
- Изготвяне и издаване на удостоверения за установяване наличието на българско гражданство на основание чл. 39 ЗБГ;
- Изготвяне на писмени становища във връзка с прилагането на ЗБГ и отговори по постъпили запитвания от граждани и институции на основание чл. 40 ЗБГ.

При осъществяване на горепосочените дейности, за периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г., в ДБГ са проведени общо **10 366** интервюта с кандидати подали документи за придобиване, възстановяване или освобождаване от българско гражданство в МП /в т.ч. с **5 342** лица направили предварителна електронна резервация на дата и час за подаване на документи и провеждане на интервю и с **5 024** лица, за които не се изисква предварителна резервация/. Въз основа на подадените молби лично в Министерството на правосъдието или в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина, и приложените към тях документи, са образувани общо **23 926** броя преписки за промяна на гражданството. За посочения период са сканирани и насочени по електронен път към Министерството на вътрешните работи и Държавна агенция „Национална сигурност“ за извършване на съгласувателна процедура общо **23 638** броя преписки.

През 2024 г. са обработени над **24 804** броя преписки, по които има изразени писмени становища от Министерство на вътрешните работи и Държавна агенция „Национална сигурност“, съгласно чл. 33, ал. 3 ЗБГ, които са включени в проекти на протоколи за разглеждане на заседания на Съвета по гражданството. Едновременно с това са обработени и включени за повторно разглеждане и преписки, извадени за допълнителна проверка във връзка с изискването на § 2, т. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗБГ, по които на кандидатите е дадена възможност да представят документ, удостоверяващ наличието на възходящ „българин“.

През цитирания период са изготвени общо **127** проекти на протоколи за заседания на Съвета по гражданството. Подготвени и проведени са **41** заседания на Съвета по гражданството, на които са разгледани общо **24 804** преписки, проверени от експертите в дирекция „Българско гражданство“. За всяко заседание на Съвета, от секретарите са изготвени окончателни протоколи – **127** броя за отчетния период, в които са обективирани решенията на Съвета по гражданството, както и предложения на министъра на правосъдието по чл. 34 ЗБГ. През отчетния период за изготвени **127** броя предложения на министъра на правосъдието до Вицепрезидента на Република България за издаване на указ или отказ за издаване на указ.

Издадените въз основа на указ удостоверения по чл. 37, ал. 1 ЗБГ са **16 152** броя за отчетния период, като броят им е обвързан с издадените укази от Вицепрезидента на Република България. Издадените уведомления по чл. 37, ал. 2 от закона са над **32 818** броя за отчетния период.

През отчетния период са изпълнени **147** броя укази на Вицепрезидента на Република България, с които е променено гражданството на **16 545** лица.

Издадените удостоверения за гражданство на основание чл. 39 ЗБГ за отчетния период са общо **5 225** броя.

Ежедневно се актуализира електронния регистър на дирекцията за лицата с променено гражданство като за отчетния период броят на актуализациите е над **65 275**.

Периодично се изготвят статистически данни за производствата по българско гражданство по различни признаци.

За периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г. от дирекция „Българско гражданство“ са изготвени над **6 200** броя отговори на въпроси, свързани с производството по българско гражданство в т.ч. и отговори на запитвания по конкретни процедури, изпращани на електронния адрес на дирекция „Българско гражданство“ в услуга на гражданите.

През 2024 г. служители на дирекция „Българско гражданство“ са взели участие в следните работни групи:

- Междуведомствена работна група по напредъка на България за включване в Програмата за безвизови пътувания на САЩ;
- Извършване на анализ на автоматизираната информационна система на дирекция „Българско гражданство“ по чл.14а, ал.1 от Наредба № 1 от 19.02.1999 г. за прилагане на глава пета от Закона за българското гражданство, с цел преодоляване на констатираните от потребителите проблеми и подобряване на използването ѝ.
- Изготвяне на нов проект на ново Споразумение между Министерство на правосъдието (МП) и Министерство на външните работи (МВнР) за издаване от МП на свидетелства за съдимост на български граждани, на граждани на държава-членка на ЕС или на чужденци, пребивавали на територията на Република България, поискани чрез българските дипломатически и консулски представителства и за превод на събраните такси по тях и по други услуги, предоставяни от МП чрез съдействието на задграничните представителства на Република България в чужбина;
- Вътрешно ведомствена работна група, която да изготви и предложи изменения в Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието, буква Г,

касаещи производствата по Закона за българското гражданство и да извърши цялостен анализ на Наредба № 1 и да направи предложения за изменения и допълнения както за прецизирането на разпоредбите ѝ, така и за и синхронизирането им със Закона за българското гражданство. Заложеното увеличение на държавните такси в проекта на Постановление на МС за изменение на Тарифа № 1, ще доведе до неколкостратното увеличение в пъти на постъпленията в бюджета на Министерството на правосъдието и в държавния бюджет като цяло.

На основание чл. 14а от Наредба № 1 от 19 февруари 1999 г. за прилагане на Глава пета от Закона за българското гражданство, за администриране на производствата по глава пета от ЗБГ, ДБГ използва автоматизирана информационна система. Електронизирането на производството по промяна на гражданството е изцяло в полза на обществото. Гражданите предварително могат да направят електронна резервация за дата и час за подаване на документи за промяна на гражданството и за провеждане на интервю в Министерство на правосъдието, да получават онлайн информация относно статуса на преписките им за промяна на гражданството в реално време и електронно да резервират дата и час за получаване на удостоверението си в изпълнение на указ на Вицепрезидента на Р България.

Основната цел на програмата за обработване на максимален брой молби за промяна на гражданството и изготвяне на удостоверенията и уведомленията по чл. 37 и 39 ЗБГ е постигната в значителна степен.

18. ДИРЕКЦИЯ "МЕЖДУНАРОДНА ПРАВНА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО И МЕЖДУНАРОДНИ ОСИНОВЯВАНИЯ"

Дирекция „Международна правна закрила на детето и международни осиновявания“ осъществява дейностите, свързани с международното осиновяване по Семейния кодекс и изпълнява функциите на централен орган в областта на международната правна закрила на детето, международното осиновяване и международното сътрудничество, свързани със задължения за издръжка в изпълнение на Хагските конвенции и Регламентите на ЕС относно закрила на децата при международно осиновяване, международното отвлечение на деца, международно изпълнение на задължения за издръжката и сътрудничеството във връзка с родителската отговорност и мерки за защита на децата.

Функционалните задължения на дирекция Международна правна закрила на детето и международни осиновявания са насочени в две насоки – международно осиновяване на деца и международна правна закрила на деца. В тази връзка в ежегодните цели за 2024 г. са поставени две основни цели:

- *Отговорна и прозрачна политика в областта на международното осиновяване*

В изпълнение на тази цели през периода 01.01.2024 г. - 31.12.2024 г. продължи прилагането на индивидуален подход и преценката на интереса при международно осиновяване за всяко дете, вписано в регистъра на деца, които могат да бъдат осиновени от лица с обичайно местопребиваване в чужбина, като са вписани 193 деца. Общият брой получени и обработени досиета на деца е 229, а на получените и обработени актуални документи за деца – 3530.

Проведени са 31 заседания на Съвета по международно осиновяване и са взети решения за отправяне на 131 предложения към министъра на правосъдието за определяне на

подходящ осиновяващ за 176 деца. За 107 деца е констатирано настъпване на условията по чл.112, ал.6 СК за предприемане на специални мерки за осиновяване. От Съвета по международно осиновяване са обсъдени още: 4 доклада за настъпили промени в обстоятелствата, при които е издадено разрешение за посредничество, 1 доклад относно констатираните възможности за осъществяване на посредничество при международно осиновяване по подадено заявление за издаване на ново разрешение, 5 протокола за извършени проверки на дейността на акредитирани организации за посредничество при международно осиновяване и 2 доклада за констатирани нарушения или неизпълнение на задължения от акредитирани организации при текущата работа по посредничество. В съответствие с решенията на Съвета, министърът на правосъдието е издал 1 ново разрешение за посредничество при международно осиновяване и 5 задължителни предписания за подобряване на дейността на акредитирани организации за посредничество при международно осиновяване.

През периода са получени и обработени 176 заявления на осиновяващи с обичайно местопребиване в чужбина за осиновяване на дете с обичайно местопребиване в България, включително 25 по реда на специалните мерки, а общият брой получени и обработени актуални документи за осиновяващи е 3250. Вписаните в регистъра осиновяващи са 128. На акредитираните организации за посредничество при международно осиновяване е предоставена допълнителна информация за 465 деца на по-висока възраст и/или с особености в здравословното състояние и/или развитие за търсене на осиновяващи чрез специалните мерки. От министъра на правосъдието са дадени 111 съгласия за осиновяване на 157 деца.

В изпълнение на утвърдения със заповед на министъра на правосъдието годишен план за 2024 г., са извършени 7 планови проверки по дейността на акредитирани организации, като са издадени 5 заповеди на министъра на правосъдието за подобряване на дейността на 5 акредитирани организации.

- Подобро изпълнение по случаи на деца с трансграничен елемент

В изпълнение на посочената цел през периода 01.01.2024 г. - 31.12.2024 г. е постигнато подобряване на практическото изпълнение на задълженията на централен орган в областта международната правна закрила на деца при трансгранични родителски отвлечения, упражняване правото на лични отношения, мерки за закрила и международно сътрудничество за изпълнение на задължения за издръжка постъпили. Общо активните молби, по които са извършвани действия през периода в изпълнение на задълженията, предвидени в Хагската конвенция от 1980 г. за родителски отвлечания на деца са 44. От тях молбите, подадени от други държави за обработване и решаване в България са 33, а молбите, адресирани от България до други държави са 11. Предприемат се по-голям по обем и по-специфични действия, според изискванията на международните правила в сътрудничество с отделите за закрила на детето към дирекциите „Социално подпомагане“. Към тези органи са адресирани искания за осигуряване на практическото прилагане на новите правила, въведени с Регламент 2019/1111 в областта на международното отвлечане на деца.

Запазва се тенденцията за повишаване на нивата на сътрудничество чрез централните органи в рамките на Хагската конвенция от 1996 г. и на Регламент 2019/1111 по случаи на мерки за закрила с трансграничен елемент. През периода 01.01.2024 г. - 31.12.2024 г. са обработени 155 молби, подадени съгласно Хагската конвенция от 1996 г. и по Регламент (ЕО) 2019/1111. В сферата на действията по тези молби е извършен обмен на информация и координация с дирекциите „Социално подпомагане, АСП, дирекция „Консулски отношения“ в МВнР и ДАЗД за осигуряване като приоритетен обмен на информация и действия по реда на приложимите международни актове.

Изготвени са 67 отговора/правни становища и анализи по случаи, свързани с правата на деца и/или работа с деца. Запазва се активното съдействие от експерти на дирекцията и

координиране на действията на други компетентни институции от страната при работа по конкретни случаи на деца с международен елемент и преценка на възможностите за съдействие по случаи на български деца в чужбина, за които са получени грами от българските посолства - разгледани са 70 грами за 2024 г.

Изготвен е проект на Закон за изменение и допълнение на ГПК за привеждане в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/1111 на Съвета от 25 юни 2019 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на решения по брачни въпроси и въпроси, свързани с родителската отговорност, и относно международното отвлечение на деца. Законопроектът е приет от Народното събрание и е обнародван в Държавен вестник в бр. 39 от 01.05.2024 г.

В периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. продължи срочното обработване на молби, изпратени до и от държави членки на Европейския съюз по Регламент (ЕО) № 4/2009 г. и по Хагската конвенция от 2007 г. за международно събиране на издръжка. Обработени са 228 нови молби за постановяване, признаване и/или изпълнение на съдебни решения за издръжка и 144 искания за предоставяне на информация относно адреси и имущество на длъжници. Постигнато е подобрене на методите на работа чрез привеждане в съответствие с добри практики на основните европейски централни органи.

V. ДЕЙНОСТ НА ВТОРОСТЕПЕННИ РАЗПОРЕДИТЕЛИ С БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ

19. АГЕНЦИЯ ПО ВПИСВАНИЯТА

Обща информация

Агенция по вписванията е създадена на 31 юли 2004 г. с приемането на §27 от Закона за изменение и допълнение на Закона за кадастъра и имотния регистър (обн. ДВ, бр. 36 от 30 април 2004 г.) и Устройствения правилник на Агенцията по вписванията (ДВ, бр. 63 от 20 юли 2004 г., в сила от 31 юли 2004 г.). Тя е второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на правосъдието. На Агенция по вписванията е възложено воденото и администрирането на шест регистъра с национално значение – Имотен регистър, Търговски регистър и регистър за юридическите лица с нестопанска цел, Регистър БУЛСТАТ и специален Регистър БУЛСТАТ, Централен регистър на особените залози и Регистъра на имуществените отношения на съпрузите.

Дейността на Агенция по вписванията е подчинена на целите и задачите, поставени в стратегическите документи, сред които: Националната програма за развитие на България 2030, приета с Протокол № 67 на Министерския съвет от 02.12.2020 г., Национална програма „Цифрова България 2025“, Стратегия за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в сектор „Правосъдие“, Стратегически план за развитието на Агенция по вписванията 2023 – 2030 г., Актуализираната Стратегията за развитие на електронното управление в Република България 2019 - 2025 г., Актуализирана Пътна карта за изпълнение на

Актуализирана Стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2024 - 2027 г., Концепция за регистрова реформа, Механизмът за изпълнение на Инструмента за техническа подкрепа Актуализирана концепция за регистрова реформа, Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент, Директива (ЕС) 2017/1132 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г.

Бюджет и финанси

Бюджетът на Агенция по вписванията за 2024 г. е разработен в съответствие с разпоредбите на Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. и Постановление № 13 на Министерския съвет от 29 януари 2024 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2024 г. Утвърденият бюджет за 2024 г. на Агенцията по програма „Регистри” към Министерство на правосъдието е, както следва:

- Приходи – общо 59 830 000 лв.;
- Разходи – общо 40 868 448 лв.

През 2024 г. отчетените общо приходи са в размер на 75 178 586 лв., в т.ч. приходи от държавни такси 74 802 145 лв., приходи от лихви по текущи банкови сметки 182 лв., глоби, санкции и наказателни лихви 375 182 лв. и други приходи 1 077 лв. или преизпълнение на приходите общо с 26 %. През 2024 г. се наблюдава увеличение с 19 % в сравнение с 2023 г. от постъпления от приходи от държавни такси, когато отчетените приходи от държавни такси са били в размер на 62 799 780 лв.

Общата сума на извършените към 31.12.2024 г. разходи е в размер на 37 800 293 лв., което представлява близо 92 % от утвърдените по бюджета на Агенция по вписванията за 2024 г. През 2024 г. се наблюдава увеличение на извършените разходи със 7 % в сравнение с 2023 г., когато разходите са били 35 218 520 лв.

Организационна структура и човешки ресурси

Организационната структура на Агенция по вписванията е пряко съобразена с дейността и организацията на работа, във връзка с изпълнение на функционални задължения, вменени на отделните структурни звена и техните правомощия.

Агенция по вписванията е организирана в обща и специализирана администрация, звено „Сигурност на информацията“, служител по мрежова и информационна сигурност и финансови контролори. Общата администрация се състои от 3 дирекции, а специализираната администрация - от една дирекция и една главна дирекция. Общата администрация подпомага осъществяването на правомощията на изпълнителния директор като ръководител на администрацията, създава условия за осъществяване на дейността на специализираната администрация и извършва техническите дейности по административното обслужване.

Общата администрация е организирана в дирекции „Правно обслужване, човешки ресурси и деловодство“, „Финансово-стопански дейности и управление на собствеността“ и „Информационно обслужване и технологии“.

Дирекция „Правно обслужване, човешки ресурси и деловодство“ осъществява дейности, свързани с правното обслужване, административно-наказателните дейности, управлението на човешките ресурси, изграждането и функционирането на деловодната дейност и архивирането на документооборота в Агенция по вписванията.

Дирекция „Финансово-стопански дейности и управление на собствеността“ осъществява дейности, свързани с изготвянето на бюджетната прогноза и проекта на бюджет за приходите и разходите на агенцията. Организира, осъществява и контролира финансово-счетоводната дейност, осигурява изпълнението на бюджета, следи за законосъобразното и целесъобразното разходване на паричните средства и ползване на активите на Агенция по вписванията.

Дирекция „Информационно обслужване и технологии“ осъществява дейности, свързани с информационната и комуникационната инфраструктура, внедряването и функционирането на всички информационни системи и тяхната защита. Организира и

отговаря за дейностите, свързани с въвеждането, поддръжката и извеждането от експлоатация на информационно-комуникационните ресурси в Агенцията.

Специализираната администрация е организирана в дирекция „Длъжностни лица по регистрация и длъжностни лица по вписвания“ и в Главна дирекция „Регистри“.

Тези организационни структури (звена), практически изпълняват дейности, свързани с предоставянето на административните услуги от водените от Агенцията по вписванията шест регистъра с национално значение.

Дирекция „Длъжностни лица по регистрация и длъжностни лица по вписвания“ извършва действията по вписванията, обявяванията и заличаванията в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел; извършва проверка дали е подадено заявление за исканото вписване, заличаване или обявяване; извършва проверка дали заявеното обстоятелство подлежи на вписване или представеният акт подлежи на обявяване; извършва проверка дали заявлението е подадено от оправомощено лице; извършва проверка дали към заявлението са приложени всички документи съгласно изискванията на закон, съответно подлежащия на обявяване акт, и дали съществуването на заявеното за вписване обстоятелство се установява от представените документи; изготвя отговори по жалби на потребители на услугите, извършвани от дирекцията; извършва действия по назначаване на вещи лица за оценка на непарични вноски, ликвидатори, контрольори, проверители и регистрирани одитори; съгласно чл. 14 от ЗТРРЮЛНЦ извършва незабавно вписване, заличаване, обявяване въз основа на акт на съда, на друг държавен орган и на частен съдебен изпълнител; участва в производството по осъществяване на административно наказателна отговорност; участват във вътрешни и междуетадовствени работни групи, имащи отношение към работата на ТРРЮЛНЦ; Извършва действията по вписванията, обявяванията и заличаванията в Централния регистър на особените залози; Извършва проверка дали е подадено заявление за исканото вписване, заличаване или обявяване; Извършва проверка дали заявеното обстоятелство подлежи на вписване, или представеният акт подлежи на обявяване.

Главна дирекция „Регистри“ е структурирана в отдел „Анализ, методология и организация“ и териториални звена – 6 регионални дирекции.

Седалищата и териториалният обхват на регионалните дирекции са:

- Регионална дирекция - София, със седалище София и с териториален обхват - съдебните райони на Софийския градски съд и окръжните съдилища София, Благоевград, Кюстендил и Перник.
- Регионална дирекция - Бургас, със седалище Бургас и с териториален обхват - съдебните райони на окръжните съдилища Бургас, Сливен и Ямбол.
- Регионална дирекция - Варна, със седалище Варна и с териториален обхват - съдебните райони на окръжните съдилища Варна, Добрич, Разград, Силистра, Търговище и Шумен.
- Регионална дирекция - Велико Търново, със седалище Велико Търново и с териториален обхват - съдебните райони на окръжните съдилища Велико Търново, Габрово, Ловеч, Плевен и Русе.
- Регионална дирекция - Враца, със седалище Враца и с териториален обхват - съдебните райони на окръжните съдилища Враца, Видин и Монтана.
- Регионална дирекция - Пловдив, със седалище Пловдив и с териториален обхват - съдебните райони на окръжните съдилища Пловдив, Кърджали, Пазарджик, Смолян, Стара Загора и Хасково.

Всяка регионална дирекция се ръководи от регионален директор и се състои от служби по вписванията и служби по регистрация.

Службите по вписванията и службите по регистрация в регионалните дирекции изпълняват следните функции и задачи:

- Службите по вписванията осъществяват функции по Правилника за вписванията и Закона за кадастъра и имотния регистър на територията на съдебния район на съответния районен съд, като изпълняват следните конкретни дейности: извършват вписвания, отбелязвания и заличавания по разпореждане на съдията по вписванията; въвеждат информация в електронните партии и вписаните актове с приложените към тях документи в електронните партийни дела; правят справки и издават удостоверения за вписвания; изпълняват дейности, свързани със създаването на имотния регистър, определени с наредбата по чл. 5, ал. 3 от ЗКИР.
- Службите по регистрация осъществяват функции по Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, по Закона за регистър БУЛСТАТ, по Закона за особените залози и по Семейния кодекс на територията на съдебния район на съответния окръжен съд, като изпълняват следните конкретни дейности: приемат и въвеждат в информационната система заявленията за вписванията, заличаванията и обявяванията в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, както и по запазване на фирма; правят справки и издават удостоверения за вписаните обстоятелства и обявените актове в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел; правят справки и издават удостоверения за запазване на фирма, както и извършват проверка дали друго лице няма права върху фирма; приемат и въвеждат в информационната система на регистъра на имуществените отношения на съпрузите уведомленията по чл. 19, ал. 2 от Семейния кодекс; извършват справки и издават удостоверения относно вписаните обстоятелства в регистъра на имуществените отношения на съпрузите. Службите по регистрация правят справки и издават удостоверения за вписаните обстоятелства и обявените актове в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел; извършват регистрация в регистър БУЛСТАТ при условията на чл. 9 от Закона за регистър БУЛСТАТ; издават справки и удостоверения за вписаните обстоятелства в регистър БУЛСТАТ; правят справки и издават удостоверения за вписаните обстоятелства и обявените актове в имотния регистър; извършват дейности по издаване, обявяване за невалидни и издаване на дубликати на карти за идентификация на регистрираните лица съгласно чл. 21 и 22 от Закона за регистър БУЛСТАТ; приемат и въвеждат в информационната система заявленията за вписванията, заличаванията и обявяванията в Централния регистър на особените залози; правят справки и издават удостоверения за вписаните обстоятелства и обявените актове в Централния регистър на особените залози.

По отношение на дейността на „Човешките ресурси“ през отчетния период 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. са извършвани и следните дейности:

- Изготвени са 1855 бр. заповеди/трудова договори/допълнителни споразумения за възникване, изменение и прекратяване на служебно и трудово правоотношение на служители в АВ, както и заповеди за повишаване в ранг на държавните служители и др.
- Изготвени и издадени са 509 заповеди за отлагане на платения годишен отпуск на служителите в АВ.
- Издадени са 5970 заповеди за ползване на отпуск от служителите в АВ;
- Обработени са 1595 болнични листа на служителите в АВ;
- През периода са изготвени 1895 броя документи (доклади, становища, заповеди, командировъчни заповеди и др.), свързани с дейността човешки ресурси.
- Обявени са 207 бр. конкурсни процедури по Закона за държавния служител за вакантни длъжности в цялата администрация.

- Подготвени са документи за назначаване на класираните кандидати, съгласно протоколни решения от комисиите, участвали в конкурсите/подборите, в съответствие със законовите изисквания;
- В цитирания период длъжностното щатно разписание на АВ е актуализирано, съгласно поставени резолюции на изпълнителния директор на АВ, при спазени законовите изисквания;
- В отдела своевременно се преглеждат и коригират поименни и длъжностни щатни разписания;
- Изготвени са своевременно справки и отговори по постъпили в Човешки ресурси запитвания;
- Своевременно се преглеждат и актуализират трудовите и служебните книжки на служителите;
- Архивиране на документи в личните служебни и трудови досиета на служителите;
- Оказване на методическа помощ на звената в АВ при изготвяне на длъжностни характеристики при спазени законовите изисквания;
- Поддържане на регистъра на подадените от служителите на АВ декларации по чл. 49 от ЗПК;
- Ежедневно се поддържа и актуализира системата за управление на човешките ресурси;
- Ежедневно консултиране на служителите от звена на АВ по поставени от тях въпроси, в рамките на компетенциите на отдела.
- Утвърден е годишен план за обучение на служителите на АВ в ИПА за 2024 г.
- С цел повишаване на професионалната компетентност и надграждане на придобитите знания на служителите в Агенция по вписванията, както и за оптимизирането и цялостно подобряване на функционалността на работните процеси в администрацията, на предлаганите от Агенция по вписванията административни услуги, обслужването на гражданите, ежегодно се утвърждава план за обучение на служителите на АВ в ИПА, на основание чл. 35 от Закона за държавния служител (ЗДСл). За професионалното и личностно развитие за осигуряването на условия за поддържане и повишаване професионалната квалификация на работниците и служителите за ефективно изпълнение на техните задължения в съответствие с изискванията на работа и бъдещото им професионално развитие, е задължение произтичащо и от Кодекса на труда и Закона за държавния служител, регулярно се организират и провеждат обучения извън отвъртения план график по чл. 35 от ЗДСл.

По отношение на „Деловодната дейност“ – обработка, регистрация и движение на кореспонденцията в АВ:

- Осъществявани са всички необходими действия по деловодната обработка на кореспонденцията на АВ, като общият брой обработени и регистрирани документи за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. е 55 569 броя.
- Изготвяни са различни справки във връзка с документооборота.

Сграден фонд. Материално-техническо обезпечаване

Агенция по вписванията има 140 офиса в 113 населени места на територията на цялата страна. Имотите по вида на предоставяне се разделят на имоти, предоставени безвъзмездно за управление на Агенция по вписванията от Министерство на правосъдието, областни администрации и общини, имоти под наем и имоти, ползвани в сгради на съдебната власт.

Наличният сграден фонд е недостатъчен за нормалното осъществяване на дейността на Агенцията. Установена е необходимост от разширяването му, като се осигурят допълнителни

работни помещения и помещения за архив. През 2024 г., в резултат на непрестанните усилия на ръководството на Агенция по вписванията за обезпечаване на необходимия сграден фонд за нормалното функциониране на службите е решен проблема с недостатъчния сграден фонд в гр. Благоевград.

Със Заповед № ОА-ДС-44/26.02.2024 г. е предоставен на Агенция по вписванията за безвъзмездно управление недвижим имот - частна държавна собственост, представляващ самостоятелен обект в сграда с идентификатор 04279.612.223.1.74 с предназначение – офиси с различна квадратура, който обект с № 74 със застроена площ 673.00 (шестстотин седемдесет и три) кв. м., състоящ се от 10 (десет) броя стаи и две сервизни помещения, изграден на част от трети етаж (ведно със съответните идеални части от общите части на сградата и от правото на строеж) в сграда с идентификатор 04279.612.223.1, представляваща Многофункционален комплекс, състоящ се от Блок 1 и Блок 2, с административен адрес на имота: ул. „Тодор Александров“ № 47, вх. Б, ет. 3, описан в Акт за частна държавна собственост № 1743/29.05.2017 г. През първото полугодие на годината Агенция по вписванията осъществи всички необходими действия във връзка за преместването на Служба по вписванията и Служба по регистрация в гр. Благоевград.

Пред отчетния период са налице имоти, с отпаднала необходимост за осъществяване на дейността на Агенция по вписванията, предадени на Министерството на правосъдието, както следва:

- Имот – частна държавна собственост, находящ се в гр. София, район "Оборище", ул. "Цар Симеон" № 45-47 - самостоятелен обект в сграда с идентификатор 68134.401.290.1.28 със застроена площ от 364,20 кв.м., заедно с прилежащото му мазе с площ от 272,09 кв. м. и съответните ид. части от общите части на сградата. Със заповед № ЛС-04-293/06.08.2023 г. на министъра на правосъдието, бе отнето правото на управление на имота от Агенция по вписванията, поради отпаднала необходимост. Имотът е предаден с Приемо-предавателен протокол от 21.08.2024г.
- Имот, находящ се в гр. София, ул. „Аксаков“ № 5, сграда с идентификатор: 68134.100.126.1, актувана с Акт за публична държавна собственост №08118 от 20.12.2012 г., помещения № 301, 302, 303, 304 и 305, находящи се на етаж 3. Със заповед № ЛС-04-451/20.11.2023 г. на министъра на правосъдието, бе отнето правото на управление на имота от Агенция по вписванията, поради отпаднала необходимост. Имотът е предаден с Приемо-предавателен протокол от 17.09.2024г.
- Имот, находящ се гр. София, бул. „Княз Александър Дондуков“ №2А, сграда с идентификатор: 68134.100.344.1, помещения №№ 819А, 822. Със заповед № ЛС-04-319/16.09.2024 г. на министъра на правосъдието, бе отнето правото на управление на имота от Агенция по вписванията, поради отпаднала необходимост. Имотът е предаден с Приемо-предавателен протокол от 17.09.2024 г.

Полагат се ежедневни усилия за осигуряване на помещения и в останалите нуждаещи се градове в страната. През 2024 г. от страна на Агенция по вписванията са провеждани многобройни срещи с областни управители и кметове на общини, изпращани са писма с искания за предоставяне на имоти за безвъзмездно ползване в градовете, където е констатирана необходимост от нови имоти.

Автомобилният парк на агенцията се състои от 15 автомобили, които са морално остарели -14 броя автомобили са закупени в периода 2004 - 2006 г., и един брой е закупен през 2013 г. Шест броя автомобили обслужват регионалните дирекции, а останалите се ползват за нуждите на Централно управление на АВ, като пет от тях не са в движение.

С оглед материално - техническото обезпечаване на агенцията със съоръжения, резервни части, инвентар, консумативи, материали и обзавеждане, са проведени процедури за възлагане на обществени поръчки по реда на Закона за обществените поръчки. Общо 140 служби по вписвания и служби по регистрацията са обезпечени с материално-технически средства и безпроблемно предоставят услуги на гражданите и държавните органи, като се предоставят данни от Имотен регистър, Търговски регистър, Регистър БУЛСТАТ, Централен регистър на особените залози, Регистъра на имуществените отношения на съпружките и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

Правни дейности

През периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. са образувани общо 111 съдебни производства, по които Агенция по вписванията е ответна страна. Броят на административните производства е 14. Броят на образуваните граждански дела е 5 с обща стойност на материалния интерес 66 581,64 лв. Образувани са 84 административно-наказателни дела. Общата стойност на материалния интерес по всички образувани съдебни производства е 87 489,64 лв. През 2024 г. са подадени общо 120 запитвания до Агенцията по вписванията по реда на АПК, по които са извършени проверки, изготвен е отговор и е изпратен до техния подател.

Съгласно действащото българско законодателство, длъжностни лица, оправомощени от изпълнителния директор на Агенция по вписванията, съставят актове за установяване на административни нарушения (АУАН) по Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗТРРЮЛНЦ), Търговския закон (ТЗ), Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ), Закона за кооперациите (ЗК), Закона за народните читалища (ЗНЧ), Закона за мерките срещу изпиране на пари (ЗМИП), Закона за особените залози (ЗОЗ) и Закона за регистър Булстат (ЗРБ). Наказателните постановления във връзка със съставени АУАН-и по посочените закони, се издават от изпълнителния директор на Агенция по вписванията или от оправомощени от него длъжностни лица.

Установяването на административни нарушения и налагането на административни наказания и се извършва по реда и в сроковете, предвидени в Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН) или в съответните специални закони и при спазване на Вътрешни правила за установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания в Агенция по вписванията утвърдени със Заповед № РД-01-399 от 29.06.2022 г., изменена със заповед № РД-01-918/30.12.2022 г. заповед № РД-01-578/08.09.2023 г. и заповед № РД-01-167/20.02.2024 г. (Вътрешните правила/Правилата).

Съгласно посочените вътрешни правила, актовете за установяване на административни нарушения се съставят от директорите на регионалните дирекции към главна дирекция „Регистри“ на Агенция по вписванията или от други служители в службите по регистрацията, определени със заповед на изпълнителния директор. Наказателните постановления се издават от изпълнителния директор или оправомощени от него със заповед длъжностни лица.

Процедурата по установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания в Агенция по вписванията, се развива както следва:

- Съгласно Вътрешните правила за установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания в Агенция по вписванията, информация за нарушение на по ЗТРРЮЛНЦ, ТЗ, ЗЮЛНЦ, ЗК, ЗЮЛНЦ, ЗНЧ, ЗМИП, ЗОЗ и ЗРБ може да бъде подадена от следните лица:
- служител от Главна дирекция „Регистри“ (ГД „Регистри“) при приемане на заявления в информационната система на търговския регистър и регистъра на юридическите лица

с нестопанска цел (ЮЛНЦ) и регистър БУЛСТАТ или при изпълнение на други служебни задължения;

- длъжностно лице по регистрацията от дирекция „Длъжностни лица по регистрацията“ при разглеждане на конкретно заявление за вписване на обстоятелства, съответно за обявяване на актове по партида на търговец или юридическо лице с нестопанска цел или при изпълнение на други служебни задължения;
- друг служител на Агенцията при изпълнение на служебните му задължения;
- сигнал от заинтересовано лице, когато сигналът не е анонимен.

Служителите по т. 1 и т. 3 са длъжни до края на работния ден, в който констатирано нарушение на някой от посочените по – горе нормативни актове, да уведомят директора на дирекция ПОЧРД с докладна записка в деловодната система на Агенция по вписванията, която да съдържа данни за извършване на проверка за наличие на нарушение.

Длъжностно лице по регистрацията от дирекция „Длъжностни лица по регистрацията и длъжностни лица по вписванията“ уведомят директора на дирекция „Правно обслужване, човешки ресурси и деловодство“ (ПОЧРД) с докладна записка в деловодната система на Агенция по вписванията за подадено заявление за вписване, заличаване или обявяване е подадено по партидата на търговец/клон на чуждестранен търговец или ЮЛНЦ/клон на чуждестранно ЮЛНЦ в нарушение на срока по чл. 6, ал. 2 от ЗТРЮЛНЦ или на срока, предвиден в специален закон, ако той е различен. Уведомяването се извършва до края на работния ден, в който ДЛР е приключило регистърното производство и заявлението е със статус: вписване, „изчакване на 3-дневен срок“ или постановен отказ. Служителите по регистрацията от службите по регистрацията към Главна дирекция „Регистри“ чрез директорите на регионалните дирекции уведомят директора на дирекция „Правно обслужване, човешки ресурси и деловодство“ с докладна записка в деловодната система на Агенция по вписванията за подадено заявление за вписване или заличаване в регистър БУЛСТАТ, когато е в нарушение на срока по чл. 12, ал. 1, съответно ал. 4 от ЗРБ. Уведомяването се извършва до края на работния ден, в който служителят по регистрацията е приключил регистърното производство.

Докладната записка съдържа входящ номер на заявлението, фирма/наименование и ЕИК на юридическото лице и кратка информация в какво се състои нарушението.

Когато са налице данни за нарушение по чл. 63, ал. 1 – 8 от ЗМИП, служителите по т. 1 и т. 3, както и ДЛР, което е приключило регистърното производство и заявлението е със статус: вписване, „изчакване на 3-дневен срок“ или постановен отказ, уведомява в края на работния ден директора на дирекция ПОЧРД с докладна записка в деловодната система, съдържаща данни за извършване на проверка за наличие на нарушение.

Също така, длъжностните лица по регистрацията уведомяват директора на дирекция ПОЧРД с докладна записка в деловодната система за всяко обработено от тях заявление със статус „изчакване на 3-дневен срок“ или вписване, в което се съдържат данни, че след вписването на юридическото лице ще възникне задължение да заяви обстоятелства по чл. 63, ал. 4 от ЗМИП.

Служител, определен от директора на дирекция ПОЧРД, извършва проверка за изпълнение на задължението на юридическото лице да заяви за вписване данните по чл. 63, ал. 4 от ЗМИП незабавно след изтичане на срока по чл. 63, ал. 3 от ЗМИП.

- След получаване на докладна записка по реда, описан по – горе, директорът на дирекция ПОЧРД определя служител от отдел АПО, който в 7-дневен срок извършва проверка, събира необходимите доказателства и изготвя констативен протокол по образец, който съдържа становище налице ли е извършено нарушение и има ли основание за прекратяване на преписката. Ако е налице основание за прекратяване, служителят изготвя докладна записка до наказващия орган с предложение за прекратяване на преписката.

Когато в констативния протокол е изразено становище, че е извършено административно нарушение и няма основание за прекратяване на преписката, служителът изготвя по утвърдени образци проект на покана до нарушителя за явяване за явяване в съответната служба по регистрация за съставяне на АУАН и проект на АУАН.

- Преписката, заедно с изготвените проекти на АУАН и покана, се насочва за връчване към оправомощен от изпълнителния директор на Агенцията служител от съответната териториална служба по регистрация по местоизвършване на нарушението или се предава на този служител на ръка за подпис на поканата.

През изминалата година служителите на дирекция „Правно обслужване, човешки ресурси и деловодство“ са обработили общо 451 сигнала, получени от длъжностни лица по регистрацията за установяване на административни нарушения по Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗТРРЮЛНЦ) и за неизпълнение на задължения за вписване на действителен собственик по Закон за мерките срещу изпирането на пари. Въз основа на получените сигнали са извършени проверки, в следствие на които са съставени констативни протоколи. За случаите, за които е установено, че има извършени административни нарушения, са съставени 263 акта за установяване на административни нарушения по ЗТРРЮЛНЦ и по ЗМИП.

С изменението на чл. 25 от ЗТРРЮЛНЦ на Агенция по вписванията се предостави възможност при постъпване на жалба срещу отказ по реда на чл. 25, ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ, да изложи отговор (възражение) по жалбата, в което да изрази становище по нея и да представи доказателства по изложените в жалбата твърдения. В тази връзка за периода от 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. служителите от дирекция „ПОЧРД“ са изготвили 984 броя отговори по жалби срещу откази на длъжностни лица по регистрация.

През 2024 г. Агенцията по вписванията в качеството на възложител, извън дейностите по системна интеграция, е обявила в платформата по чл. 39а от ЗОП 21 процедури на обществени поръчки, провеждани по реда на ЗОП. От тях са възложени 20, като са сключени 12 договора с изпълнители на обща стойност 1 433 014,18 лв. без ДДС. Една от обявените обществени поръчки е прекратена на основание чл. 110, ал. 1, т. 8 от ЗОП. През 2024 г. Агенцията по вписванията е сключила общо 110 броя договори, от които 21 за проведените процедури чрез платформата по чл. 39а от ЗОП, договори за възлагане на услуги и доставки по реда на чл. 20, ал. 4, т. 3 от ЗОП с прогнозна стойност до 50 000 лв. без ДДС, договори за предоставяне на управлението на недвижими имоти, договори за наем, договори за предоставяне на базата данни от ТРРЮЛНЦ и др.

Нормативна уредба

Нормативните актове, уреждащи дейността на Агенция по вписванията по създаване, водене, съхраняване и поддържане на Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел, Централния регистър на особените заложи, имотния регистър, регистър БУЛСТАТ, специален регистър БУЛСТАТ и регистър на имуществените отношения на съпрузите, са следните:

- Закон за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел /ЗТРРЮЛНЦ/, Наредба № 1 за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, Търговски закон, Закон за кооперациите, Закон за юридическите лица с нестопанска цел, Закон за народните читалища и др. включително и актове на Европейския съюз;
- Закон за особените заложи, Наредба № Н-3 за от 31 юли 2020 г. за воденето, съхраняването и достъпа до Централния регистър на особените заложи.

- Правилник за вписванията, Закон за кадастъра и имотния регистър и Наредба № 2 от 21 април 2005 г. за воденето и съхраняването на имотния регистър;
- Закон за регистър БУЛСТАТ;
- Семейен кодекс; Наредба № 11 от 16 септември 2009 г. за реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра на имуществените отношения на съпрузите.

Други нормативни актове, имащи отношение към дейността на Агенция по вписванията, са:

- Закон за електронното управление;
- Закон за електронния документ и електронните удостоверителни услуги;
- Закон за мерките срещу изпирането на пари;
- Закон за счетоводството;
- Административнопроцесуалния кодекс;
- Закон за административните нарушения и наказания и др. релевантни.

През 2024 г. представители на Агенцията участваха активно в следните работни групи за изменения и допълнения на нормативни актове:

- Във връзка с измененията и допълненията в **Търговския закон** (обн. ДВ, бр. 66 от 2023 г.), с които се регламентира нов вид търговско дружество - дружеството с променлив капитал (**ДПК**), и допълва уредбата относно производството по несъстоятелност и стабилизация, Агенция по вписванията участва активно в подготовката на проекти на нормативни актове за изменение на подзаконовата нормативна уредба. Изготвеният от екипа на Агенция по вписванията проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел е издадена от министъра на правосъдието и обнародвана в ДВ, бр. 25 от 22.03.2024 г. Допълнението на Тарифа за държавните такси, събирани от Агенция по вписванията е обнародвано в ДВ, бр. 44 от 21.05.2024 г. В становище на АВ по проекта на Закон за изменение и допълнение на Търговския закон, внесен за разглеждане в Народното събрание от Петър Кьосев и група народни представители, с който се предлага създаването на новия вид търговско дружество (**ДПК**) е посочено, че за осигуряване на практическото изпълнение на законовите разпоредби е необходим най-малко 12-месечен срок за работата по изграждането и внедряването на функционалностите на Информационната система на ТРРЮЛНЦ, които ще позволят подаването на заявления, вписването и извършването на справки и издаването на удостоверения за **ДПК**. В тази връзка с участието на АВ се подготвиха проекти на изменения на подзаконовите нормативни актове в частта относно срока за влизането им в сила, съобразени с прогнозния срок за изпълнение на обществената поръчка по необходимото надграждане на Информационната система на Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел за осигуряване на възможността за вписване и заличаване на обстоятелства и обявяване на актове относно дружеството с променлив капитал в ТРРЮЛНЦ. Наредба за изменение на Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, с която се отложи влизането в сила на разпоредбите относно **ДПК** е обнародвана в ДВ, бр. 57 от 05.07.2024 г. Отлагането на срока на влизането в сила на Постановление № 167 от 2024 г. за допълнение на Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията е обнародвано в ДВ, бр. 58 от 9.07.2024 г.
- Със Закона за изменение и допълнение на Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (**ЗИД на ТРРЮЛНЦ**), обнародван в ДВ, бр. 35 от 19.04.2024 г. и влязъл в сила в деня на обнародването, в българското законодателство

се въвеждат разпоредби на Директива (ЕС) 2019/1151 на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132 във връзка с използването на цифрови инструменти и процеси в областта на дружественото право (ОВ, L 186 от 11 юли 2019 г.).

С § 4 от Преходни и заключителни разпоредби към ЗИД на ЗТРРЮЛНЦ е предвидено в тримесечен срок от влизането в сила на закона министърът на правосъдието да приведе наредбата по чл. 31, ал. 1 от ЗТРРЮЛНЦ в съответствие с изискванията на закона. В тази връзка със Заповед на изпълнителния директор на Агенция по вписванията № РД-01-495/15.05.2024 г. е създадена вътрешноведомствена работна група със задача в срок до 31.05.2024 г. да изготви проект за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 14 февруари 2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел в съответствие с изискванията на ЗИД на ЗТРРЮЛНЦ (обн. ДВ, бр. 35 от 2024 г., в сила от 19.04.2024 г.).

В изпълнение на поставената задача е изготвен проект на Наредба за изменение на Наредба № 1/14.02.2007 г. за водене, съхраняване и достъп до ТРРЮЛНЦ, който ведно с всички материали е изпратен с писмо изх. № 04-01-173 от 11.06.2024 г. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел е издадена от министъра на правосъдието и обнародвана в ДВ, бр. 101 от 29.11.2024 г.

- Участие в сформирана със Заповед № ЛС-13-77/31.05.2024 г., изменена със Заповед ЛС-13-101 от 21.08.2024 г., изменена със Заповед ЛС-13-125/22.10.2024г., изменена със Заповед ЛС-13-128 от 25.10.2024 г. на министъра на правосъдието работна група с ръководител изпълнителният директор на Агенцията, която да анализира въпросите, свързани с изтеклия срок на пререгистрацията на ЮЛНЦ. Работната група е създадена във връзка с изпълнение на препоръка 7 по одитен доклад № 0300101019 на Сметна палата „Ефективност на организацията и контрола на дейностите по водене и съхраняване на поддържаните от Агенция по вписванията регистри“ за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2019 г. . В резултат на проведените заседания на членовете на работната група, в срок е представено на министъра на правосъдието предложение за допълнение и изменение на ЗИД на ЗЮЛНЦ.
- Със Заповед ЛС-13-105/02.09.2024 г. на министъра на правосъдието е създадена работна група за евентуални законодателни изменения във връзка с изпълнение на решения на Европейския съд по правата на човека по групата дела „ОМО Илинден“ и дружи срещу България със срок до 02.03.2025 г., в която участват и представители на Агенция по вписванията.
- Участие в създадената със Заповед № Р-135/23.07.2024 г. на министър-председателя на РБ работна група, която имаше за задача да изготви проект на законодателни изменения във връзка с въвеждане на целеви финансови санкции за финансиране на пролиферацията с оглед отстраняване на слабостите, свързани с Препоръка № 7 на FATF и адресиране на други оставащи слабости в ЗМИП и секторното законодателство, установени в процеса на наблюдението на Република България при изпълнение на Плана за действие, приет от FATF и докладването на напредъка пред Комитета MONEYVAL. В работната група са включени и представители на Агенция по вписванията. През периода се проведеха заседания на работната група, в които служители на Агенция по вписванията взеха участие. В изпълнение на задачата на работната група е изготвен проект на ЗИДЗМФТ (съдържащ предложения за изменения и в ЗМИП), който постъпи в Агенция по вписванията за междуведомствено съгласуване. От страна на Агенцията по вписванията е предложено допълване на законопроекта с текстове, свързани с транспониране във вътрешното законодателство

на чл. 74 от Директива (ЕС) 2024/1640 от 31 май 2024 г., касаещ достъпа до регистрите на действителните собственици. В тази връзка ще бъде проведена допълнителна среща на работната група в началото на януари 2025 г., за да бъде обсъдено предложението на Агенция по вписванията.

- Със Закон за изменение и допълнение на Търговския закон (обн. ДВ. бр.82 от 27 септември 2024г.) се създава правна уредба, съобразена с новите положения в Директива (ЕС) 2019/2121 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132 във връзка с презграничните преобразувания, сливания и разделяния и се предоставя възможност за ускорена ликвидация на дружества, отговарящи на определени условия като се улеснява процеса чрез съкращаване на сроковете на процедурите и въвеждане на „обслужване на едно гише“.

За практическото приложение на ЗИД на ТЗ със Заповед № РД-01-1018/24.09.2024 г. на Изпълнителния директор на Агенция по вписванията е създадена вътрешноведомствена работна група, която да извърши анализ и изготви документи за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 14 февруари 2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

- Със Заповед с рег. № ЛС-13-150/05.12.2024 г. на министъра на правосъдието е създадена работна група за подготовка на подзаконови актове за прилагане на Търговския закон, вкл. относно регистъра по несъстоятелност. На 19.12.2024 г. е проведено първо заседание на работната група, в която служители на Агенция по вписванията взеха участие. На заседанието е отчетено, че във връзка с измененията на Търговския закон, касаещи бързата ликвидация и трансграничните преобразувания, Агенция по вписванията е поела инициативата да подготви измененията и допълненията на Наредба № 1 от 14.02.2007г. за водене, съхраняване и достъп до ТРРЮЛНЦ, поради което една от задачите на работната група е отпаднала.
- Агенция по вписванията следи нормотворческия процес и изготвя позиции по законопроекти, които са пряко свързани с дейността на Агенцията. За отчетния период АВ е отправила препоръки за прецизиране и детайлизиране на уредбата по следните проекти на нормативни актове: **Законопроект за допълнение на Търговския закон**, сигнатура 50-402-01-3, внесен на 04.07.24 г. от Министерски съвет.

Законопроектът предвижда създаване на законова рамка за постигане на ускорена ликвидация на юридически лица, в съответствие с ангажиментите на Република България по етап 254 „Влизане в сила на изменения в Търговския закон за създаване на законова рамка за постигане на ускорена ликвидация на юридически лица“ от Плана за възстановяване и устойчивост.

По законопроекта Агенция по вписванията е изразила бележки и предложения в становище, изпратено на МП с писмо изх. № 04-01-151/18.06.2024.

- **Законопроект за изменение и допълнение на Търговския закон**, сигнатура 50-402-01-11, внесен на 04.07.2024 г. от Министерски съвет.

Законопроектът предвижда правна уредба, съобразена с новите положения в Директива (ЕС) 2019/2121 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132 във връзка с презграничните преобразувания, сливания и разделяния..

По законопроекта Агенция по вписванията е изразила бележки и предложения в становище, изпратено на МП с писмо изх. № 04-01-113/12.04.2024г.

- **Законопроект за изменение и допълнение на Закона за юридическите лица с нестопанска цел**, сигнатура 50-454-01-31, внесен на 11.07.24 г. от група народни представители.

Законопроектът предвижда възможност за провеждане на онлайн заседания на общите събрания на ЮЛНЦ и народни читалища и ред за напускане на член на управителен съвет или управител с едностранно волеизявление, отправено до сдружението.

По законопроекта Агенция по вписванията е изразила бележки и предложения в становище, изпратено на МП с писмо изх. № 04-01-214/23.07.2024г.

- **Законопроект за въвеждане на еврото в Република България**, сигнатура 50-402-01-2, внесен на 04.07.2024 г. от Министерски съвет.

Законопроектът предвижда специални правила, по които ще се превалутира вписаният в търговския регистър размер на капитала на дружество с ограничена отговорност, акционерно дружество и командитно дружество с акции, както и вписаната номинална стойност на акциите в акционерно дружество и в командитно дружество с акции. Превалутирането ще се извърши служебно от Агенция по вписванията на датата на въвеждане на еврото в Република България. С ПЗР на проекта се предвижда задължение за търговските дружества да приемат изменения в документите по чл. 9, ал. 3, както и да приведат вътрешните си документи извън посочените в чл. 9, ал. 3 в съответствие с изискванията на този закон, в срок до 12 месеца от датата на въвеждане на еврото в Република България. Представянето за обявяване на преписи от устава и от дружествения договор се извършва едновременно с подаване на първото следващо заявление за вписване, заличаване или обявяване в търговския регистър. За обявяването на актовете в посочените хипотези не се събира държавна такса.

Агенция по вписванията е съгласувала без бележки и предложения законопроекта с писмо, изпратено на МП с изх. 04-01-167/03.06.2024г.

- Изготвено и предоставено в Народното събрание становище на Агенция по вписванията относно общ законопроект на приетите на първо гласуване на 14.08.2024 г. законопроекти за изменение и допълнение на Търговския закон, с които се предвижда създаване на законова рамка за постигане на ускорена ликвидация на юридически лица, в съответствие с ангажиментите на Република България по етап 254 „Влизане в сила на изменения в Търговския закон за създаване на законова рамка за постигане на ускорена ликвидация на юридически лица“ от Плана за възстановяване и устойчивост и правна уредба, съобразена с новите положения в Директива (ЕС) 2019/2121 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132 във връзка с презграничните преобразувания, сливания и разделяния. Законът за изменение и допълнение на Търговския закон е обнародван в ДВ, бр. 82 от 27.09.2024 г.
- Изразено становище, изпратено на МП с писмо изх. № 04-01-214/23.07.2024 по Законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, сигнатура № 50-454-01-38, внесен на 18.07.2024 г. от Анна Василева Александрова и Марин Василев Маринов, с който се предлага изменение на § 107 от ПЗР към Закона за изменение и допълнение на Търговския закон (обн., ДВ бр. 66 от 2023 г.) и удължаване на срока до 31 март 2025 г. във връзка с осигуряване на техническа възможност за прилагането на Закона за изменение и допълнение на Търговския закон (обн. ДВ, бр. 66 от 2023 г.) относно вписване на обстоятелства за дружество с променлив капитал и обявяване на актове в производствата по несъстоятелност и стабилизация. Законът е обнародван в ДВ, бр. 67 от 2024 г., в сила от 01.07.2025 г.
- Изпратено до МП и до председателя на комисията по бюджет и финанси в НС становище на Агенция по вписванията по Законопроект за изменение и допълнение на Закона за счетоводството, № 50-402-01-5, внесен от Министерския съвет на 04.07.2024 г. – писмо изх. № 01-00-6/02.08.2024. Предложено е да се съобрази технологичното време, необходимо за надграждане на информационната система на ТРРЮЛНЦ, като се предвиди по-дълъг срок за осигуряване на техническа възможност за приложение

на новите разпоредби от Закона за счетоводството. Законът за изменение и допълнение на Закона за счетоводството е обнародван в ДВ, бр. 72 от 27.08.2024 г.

Обслужване, стандарти

Във връзка с дейността по администриране на горепосочените регистри, Агенция по вписванията предоставя на гражданите и на юридическите лица множество административни услуги: вписване, отбелязване и заличаване на актове, постъпили в службите по вписванията; приемане и разглеждане на заявления за вписване и заличаване на обстоятелства и обявяване на актове относно търговци и юридически лица с нестопанска цел в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел; приемане и разглеждане на заявления за вписване на особени залози и запори по реда на Закона за особени залози в централния регистър на особени залози; вписване на подлежащ на регистриране нов субект в регистър БУЛСТАТ; издаване на удостоверения и преписи от актове, извършване на справки и други дейности, свързани с водените от Агенция по вписванията регистри.

Основна цел на Агенция по вписванията е осигуряването на опростени, изчистени от регулаторна тежест административни услуги, които да бъдат предоставяни в рационално изградени административни структури. Агенцията ежедневно работи за подобряване на обслужването на гражданите и бизнеса при предоставяне на услуги, като се стреми към увеличаване на достъпните за гражданите и бизнеса услуги, предоставяни по електронен път.

Със Заповед № РД-01-310/30.05.2023 г. на изпълнителния директор на Агенция по вписванията е утвърдена актуализирана Харта на клиента. В нея са посочени основните принципи, които служителите на Агенцията следва да спазват при предоставяне на административни услуги, начините за отправяне на запитвания, изпращане на предложения, подаване на жалби или сигнали срещу служители, или възражения във връзка с предоставяните услуги. Хартата е публикувана на електронната страница на Агенцията.

Агенция по вписванията е сертифицирана по международен стандарт за ISO 9001:2015 и за информационна сигурност ISO/IEC 27001:2022 за следните области:: създаване, поддържане и усъвършенстване на имотен регистър, регистър БУЛСТАТ, търговски регистър, централен регистър на особени залози, регистър на имуществените отношения на съпрузите; административно обслужване на физически и юридически лица, свързано с регистрите на Агенция по вписванията.

Приети са следните стратегии и правила:

- Стратегически план за развитие на Агенция по вписванията за периода 2023-2030 г.;
- Стратегия за управление на риска в Агенция по вписванията;
- Актуализирани са редица вътрешни правила, регламентиращи дейността на Агенция по вписванията.

За периода януари – декември 2024 г., са предприети действия по повишаване качеството на административното обслужване на гражданите и бизнеса по електронна поща и телефон. На електронен адрес: support@registryagency.bg се предоставя информация и съдействие по въпроси, свързани с предоставянето на електронни услуги чрез Единният портал за заявяване на електронни административни услуги (ЕПЗЕУ), както и въпроси свързани с регистрите, администрирани от Агенция по вписванията и предоставяните във връзка с тях услуги.

Отговорите се предоставят от екип от юристи и технически лица с дългогодишен опит в рамките на 2 часа след изпращане на електронното писмо, в рамките на установеното работното време от 09:00 ч. до 17:30 ч. При въпроси по казуси, които изискват по-задълбочено проучване, отговорът се изготвя в рамките на един работен ден.

РЕГИСТРИ

Търговски регистър и регистър на ЮЛНЦ

Създаване и поддържане на търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ)

След реформа в съществуващата търговска регистрация, регистърното производство е изнесено извън съдебната система и понастоящем се извършва от административен орган - Агенцията по вписванията. След януари 2008 г. регистърното производство се осъществява изцяло пред Агенция по вписванията. Целта е опростяване на процедурата и постигане на бързина при регистърното производство. В тази връзка всички регистри към 28 – те окръжни съдилища са консолидирани в една унифицирана и централизирана електронна база данни. Процедурата по вписванията се изпълнява въз основа на формуляри на заявления от различен вид. Всички заявления на хартиен носител са имплементирани в електронна форма на портала на ТРРЮЛНЦ. Видът заявление зависи от вида на търговец или юридическо лице с нестопанска цел, както и от обстоятелствата, които се целят да бъдат вписани. Всички заявления/формуляри се утвърждават в Наредба № 1 от 14 февруари 2007 г. за водене, съхраняване и достъп до ТРРЮЛНЦ.

От 01.01.2018 г. Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел са обща електронна база данни. В тази връзка е доработена информационната система като съответно са изработени нови заявления във връзка с ЮЛНЦ, чрез които може да се заявяват обстоятелства за първоначална регистрация, промяна в обстоятелствата или пререгистрация на ЮЛНЦ. Регистърното производство се осъществява изцяло пред Агенция по вписванията, а не в съда, като в това число отпада и задължението за обявяването на годишни финансови отчет в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел към МП.

След влизане в сила на приетия през 2018 г. изцяло нов Закон за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), с който в българското законодателство бяха въведени изискванията на Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 година за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, в поддържаните от Агенция по вписванията търговски регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и регистър БУЛСТАТ се вписват обстоятелствата за действителните собственици на юридическите лица и други правни образувания.

Дейности в ТРРЮЛНЦ

Вписванията, заличаванията и обявяванията в ТРРЮЛНЦ се извършват от длъжностни лица по регистрацията по ЗТРРЮЛНЦ в дирекция „Длъжностни лица по регистрацията и длъжностни лица по вписванията“. Длъжностните лица по регистрацията се назначават с конкурс при условията и по реда на Кодекса на труда и следва да имат завършено висше юридическо образование, придобита юридическа правоспособност и юридически стаж не по-малко от 3 години. Към 31.12.2024 г. съгласно Устройствения правилник на Агенция по вписванията числеността на дирекция „Длъжностни лица по регистрацията и длъжностни лица по вписванията“ е 135 щатни бройки (120 за длъжностни лица по регистрацията по ЗТРРЮЛНЦ, 13 за длъжностни лица по вписванията по чл. 27д от ЗОЗ, 1 за директор на дирекция "Длъжностни лица по регистрацията и длъжностни лица по вписванията" и 1 за главен експерт).

Съгласно нормите на Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗТРРЮЛНЦ), длъжностните лица по регистрацията при разглеждане на заявления следва да извършат вписване, заличаване или обявяване, при съответствие на заявените обстоятелства с нормативните изисквания, да дадат указание в случаите на чл. 22, ал. 5 от ЗТРРЮЛНЦ или да постановят мотивиран отказ.

Съгласно разпоредбата на чл. 19, ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ, длъжностното лице по регистрацията се произнася по заявленията за вписване и за заличаване и по заявленията за обявяване на актове незабавно след изтичане на три работни дни от постъпването им в търговския регистър, освен ако със закон е предвидено друго. Заявленията за вписване на първоначална регистрация на търговци се разглеждат до края на следващия работен ден от постъпването им в търговския регистър – чл. 19, ал. 3 от ЗТРРЮЛНЦ. Цитираните разпоредби регламентират сроковете за разглеждане на всички заявления за вписване или заличаване на обстоятелства и обявяване на актове в ТРРЮЛНЦ.

През отчетния период са разгледани всички постъпили в информационната система на ТРРЮЛНЦ заявления за вписване на обстоятелства относно търговци, клонове на чуждестранни търговци, юридически лица с нестопанска цел и клоновете на чуждестранни юридически лица с нестопанска цел и свързаните с тях обстоятелства и за същите са обявени актове, за които е предвидено със закон, че подлежат на обявяване. За цялата 2024 г. не е допуснато забавяне при разглеждането на постъпилите в ИС на ТРРЮЛНЦ заявления, като стриктно са спазени законоустановените срокове. В по-голямата част от случаите разглеждането на заявленията става до 24 часа от подаването им.

За периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. в Информационната система на търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ) са постъпили общо 680 961 бр. заявления за вписване и заличаване на обстоятелства и обявяване на актове по партидите на търговци и ЮЛНЦ, като 559 432 от тях са подадени по електронен път. Наблюдава се увеличение спрямо предходната 2023 г. на броя на подадените заявления по електронен път, за сметка на намаление на броя на подаваните заявления на гише. През 2024 г. процентът на подадените заявления по електронен път е 82.15 %, докато през 2023 г. процентът на подадените заявления по електронен път е 81.05 %.

През периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. длъжностните лица по регистрацията са изготвили становища и отговори по редица поставени от граждани, търговци и държавни органи въпроси, свързани с дейността на ТРРЮЛНЦ. Разглеждани са и 431 заявления на граждани за възстановяване на недължимо внесени държавни такси, респективно депозити в производството по оценка на непарични вноски.

Статистика за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024г.

Статистика за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.	Брой
Брой обработени заявления за вписване, заличаване и обявяване	1 139 129
Брой обработени заявления за вписване на действителен собственик	7 937
Брой обработени актове на съда и др. държавни органи	13 052
Брой обработени искания за назначаване, искания за корекция на назначаване, искане за определяне на контролор, искане за освобождаване на депозит, искане за промяна на съответното лице и др.	8 503
Брой обработени заявления за обявяване на годишни финансови отчети и декларации за липса на дейност по чл. 38, ал. 9, т. 2 от ЗСч (Г2 и Г3)	835 101

Видно от изложената по-горе статистика, през 2024 г. от ТРРЮЛНЦ са обработени общо 1 168 621 заявления, актове на съда и други държавни органи и лица, осъществяващи публични функции, искания за назначения и свързаните с тези производства други искания, както и подадени жалби срещу постановени от ДЛР откази.

През периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. постановените откази от ДЛР са **78 770** като отменените са **671 (т. е. 0,85 %)**, от което може да се заключи, че освен големия обем работа, извършена от дирекцията, същата е изпълнена и качествено.

На 30.09.2024 г. приключи кампанията за подаване на заявления за обявяване на годишни финансови отчети за 2023 г. През месец септември бе създадена организация във всички служби по регистрация на територията на цялата страна, така че да се приемат всички заявления на хартиен носител без забавяне и без образуване на опашки, предвид че само през този месец са подадени 259 584 бр. заявления за обявяване на годишни финансови отчети В интернет страницата на Агенция по вписванията бяха публикувани съобщения до потребителите с напомняне за изтичащия срок, както и че всички служби по регистрация в цялата страна ще работят извънредно на 28 септември 2024 г., за да се обезпечи безпроблемното подаване на годишните финансови отчети от търговците и юридическите лица с нестопанска цел.

Заявленията за обявяване на годишните финансови отчети и декларациите по чл.38, ал.9, т.2 от ЗСч се разглеждат по реда на постъпването им отделно от другите заявления – чл.19, ал.4 от ЗТРРЮЛНЦ.

Във връзка с необходимостта от оптимизиране на процесите при обработване и произнасяне по заявления и с цел преодоляване на натрупаното забавяне при разглеждането на заявления по образец Г2 и Г3, от страна на Агенция по вписванията са въведени конкретни организационни и кадрови мерки за преодоляване на забавянето при разглеждане на необработените заявления за обявяване на ГФО и декларации по чл. 38, ал. 9, т. 2 от Закона за счетоводството - увеличаване броя на ДЛР, които ежедневно разглеждат ГФО и полагане ежеседмично на извънреден труд. За преодоляване на забавянето при разглеждане на заявленията за обявяване на годишни финансови отчети се определят на ротационен принцип длъжностни лица по регистрацията, които ежедневно обработват единствено заявления Г2 и Г3. Организира се ежеседмично полагане на извънреден труд от служителите на Дирекция „ДЛР“. Полагането на извънредния труд се извършва при стриктно спазване на разпоредбите на Кодекса на труда относно продължителността на работното време и заплащането му.

Съгласно чл. 146, ал. 1 от Кодекса на труда, предвиждащ че продължителността на извънредния труд през една календарна година за един работник или служител не може да надвишава 150 часа. Към 31.12.2024 г. част от служителите в дирекция „ДЛР и ДЛВ“ достигат максималния законоустановен лимит часове за полагане на извънреден труд, определен в цитираната разпоредба.

Същевременно Агенция по вписванията е осигурила регистриран достъп до представените за обявяване в регистъра на ЮЛНЦ годишни финансови отчети и годишни доклади за дейността, което на практика позволява на всяко лице, което има квалифициран електронен подпис, сертификат, издаден от Агенция по вписванията или ПИК на НАП да се запознае с подадените за обявяване документи и с тяхното съдържание незабавно след постъпването им в Информационната система на ТРРЮЛНЦ, независимо от обстоятелството, че същите все още не са обявени по партидата на съответния търговец/ЮЛНЦ.

През 2024 г. разглеждането на голям брой заявления за обявяване на ГФО не е довело до забавяне при обработването на останалите подавани заявления в информационната система на ТРРЮЛНЦ за първоначална регистрация и за вписване на промени в обстоятелства, като

стриктно се спазват законоустановените срокове при разглеждането им в рамките на до 24 часа.

През 2024 г. длъжностни лица по регистрацията от дирекция „ДЛР и ДЛВ“ са участвали активно и в редица дейности, както следва:

Дейност на Агенция по вписванията по изпълнение на мерките срещу изпиране на пари

Представители на Агенция по вписванията взеха участие в междуведомствената работна група, която изготви План за действие за изпълнение на Стратегията за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма в Република България за периода 2023-2027 г., приет от Съвета за координация и сътрудничество, създаден с Постановление на Министерския съвет № 101 от 2023 г., одобрен с Решение на Министерския съвет № 66 от 31.01.2024 г., като в Плана за действие се съдържат предложени мерки от компетентността на Агенция по вписванията.

По мярка/дейност 37 - СП 3/КД 3 от Плана за действие - Преглед на нормативните изисквания относно ефективността на режима на поддържане на информация за действителните собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ:

- Със заповед № РД-01-97/01.02.2024 г. на изпълнителния директор на Агенция по вписванията е създадена вътрешна работна група, която в срок до 26.03.2024 г. следва да извърши преглед на нормативните изисквания относно ефективността на режима на поддържане на информация за действителните собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър Булстат и да изготви доклад.
- На 26.03.2024 г. работната група изготви доклад рег. № 92-02-100/27.03.2024 г. относно ефективността на режима на поддържане на информация за действителните собственици в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и регистър БУЛСТАТ.
- Докладът е утвърден от изпълнителния директор на Агенция по вписванията на 27.03.2024 г.

По мярка/дейност 38 - СП 3/КД 3 от Плана за действие - Проучване на практиката на други държави за гарантиране на наличието на пълна, точна и актуална информация за действителните собственици на юридическите лица и други правни образувания в централизирани регистри и изготвяне на предложение за предприемане на действия за преодоляване на слабостите по отношение на точността и актуалността на тази информация в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ:

- С писма рег. № 92-00-2/22.01.2024 г. на изпълнителния директор на АВ до МФ, САД ФР – ДАНС, БНБ, КФН, НАП, КРС и рег. № 92-00-2/22.01.2024 на изпълнителния директор на АВ до МП Агенция по вписванията е поискала от посочените институции да определят представители за участие в междуведомствената работна група.
- Въз основа на получените отговори от съответните институции е издадена заповед № РД-01-105/05.02.2024 г. на изпълнителния директор на АВ за създаване на междуведомствената работна група.
- Заповедта е изпратена по имейл от ръководителя на работната група на посочените от институциите представители на 05.02.2024 г., както и на техните ръководители на 06.02.2024 г. с писма на изпълнителния директор на АВ рег. № 92-00-2/06.02.2024 до МФ, САД ФР – ДАНС, БНБ, КФН, НАП, КРС и рег. № 92-00-2/06.02.2024 до МП.
- На 08.03.2024 г. председателят на работната група е изпратил до членовете писмо рег. № 92-00-2/08.03.2024 г., с което е насрочено заседание на работната група на 02.04.2024 г.

- На 28.03.2024 г. на всички членове на работната група е изпратен докладът по мярка 37, който да послужи като основа за обсъжданията на работната група по време на заседанието.
- Създадената със заповед № РД-01-105/05.02.2024 г. на изпълнителния директор на АВ междуправителствена работна група е провела заседание на 02.04.2024 г., на което е взето решение за изпращане на запитвания до държавите членки относно нормативните изисквания и специфики по воденето на регистрите за действителни собственици. Впоследствие е проведено и още едно заседание с оглед уточняване начина на организация на работа на междуправителствената група.
- Формулирани са въпроси, които бяха отправени към държавите членки на ЕС, като е потърсено съдействието на Министерството на външните работи и на САД ФР-ДАНС за получаване на принос от държавите членки.
- Получените чрез МВнР и САД ФР-ДАНС отговори от държавите членки са анализирани, като на тяхна база създадената със заповед № РД-01-105/05.02.2024 г. на изпълнителния директор на Агенция по вписванията междуправителствена работна група изготви доклад рег. № 04-00-155/28.08.2024 г. относно проучване на практиката на други държави за гарантиране на наличието на пълна, точна и актуална информация за действителните собственици на юридическите лица и други правни образувания в централизирани регистри и предложение за конкретни действия за преодоляване на слабостите по отношение на точността и актуалността на тази информация в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ, който е утвърден от изпълнителния директор на Агенция по вписванията на 29.08.2024 г. Изготвеният доклад е изпратен на Съвета за координация и сътрудничество за осъществяване на националния механизъм за определяне на политиките и за координация в сферата на мерките за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и на Министерство на правосъдието.

По мярка/дейност 56 - СП4/КД1 от Плана за действие – Надграждане информационните системи на ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ във връзка с нови нормативни изисквания, през отчетния период са осъществени дейности в две направления, както следва:

- Изменение на подзаконовата нормативна уредба, уреждаща воденето, съхраняването и достъпа до търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (Наредба № 1 от 14.02.2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, издадена от министъра на правосъдието).
- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел е приета от министъра на правосъдието и е обнародвана в Държавен вестник, брой 25 от 22.03.2024 г.
- Надграждане на информационните системи на ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ, посредством изграждане и внедряване на функционалности, позволяващи подаването и обработването на нов вид входяща регистрация (уведомление за несъответствие).

Информационната система на ТРРЮЛНЦ е детайлно нормативно разписана в Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и Наредба № 1 от 14.02.2007 г. При надграждания на информационната система, които се основават на приети изменения в нормативната уредба (в случая изменения в ЗМИП), в Наредба № 1 от 14.02.2007 г. се описва редът и начинът за тяхното изпълнение. Въз основа на разписаните ред и начин за изпълнение на нормативните изисквания се изготвят изходни данни за необходимото надграждане на информационната система на ТРРЮЛНЦ. Поради необходимостта от спешни действия и кратките срокове, двата процеса - по изготвяне на проект на Наредба за изменение на Наредба № 1 от 14.02.2007 г. и на изходни данни се изпълняват успоредно, въпреки че

формално юридически следва да има приета Наредба за изменение на Наредба № 1 от 14.02.2007 г., за да се сключи заявка за надграждане на информационната система на ТРРЮЛНЦ. Това се налага от необходимостта в изходните данни, респективно в техническите параметри, въз основа на приетата нормативна уредба, да бъдат описани функционалностите, които следва да се изградят/надградят.

Надграждане на информационните системи на търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ) и регистър БУЛСТАТ, с оглед на разпоредбата на чл. 63а от Закона за мерките срещу изпирането на пари:

- Надграждане на информационната система на регистър БУЛСТАТ – на 14.11.2023 г. Агенция по вписванията е изпратила изходни данни на националния системен интегратор по чл. 7с ЗЕУ – „Информационно обслужване“ АД. След изпращането на изходни данни от Агенция по вписванията във връзка с надграждането на информационната система на регистър БУЛСТАТ, „Информационно обслужване“ АД е отговорната институция за реализиране на надграждането на информационната система на регистър БУЛСТАТ. През отчетния период „Информационно обслужване“ АД не е изпратило на Агенция по вписванията изготвени Технически параметри.
- Надграждане на информационната система на ТРРЮЛНЦ (ИС на ТРРЮЛНЦ):
 - ✓ Агенция по вписванията е изготвила изходни данни, които са изпратени на националния системен интегратор по чл. 7с ЗЕУ – „Информационно обслужване“ АД.
 - ✓ На 05.01.2024 г. „Информационно обслужване“ АД е изпратило на Агенция по вписванията изготвени Технически параметри и цена.
 - ✓ Незабавно след получаването на Техническите параметри и цената, на 05.01.2024 г. Агенция по вписванията е изпратила на Държавна агенция „Национална сигурност“ Схема за класификация на етапите, тъй като дейността представлява дейност по системна интеграция, за изпълнението на която е необходим достъп до класифицирана информация по реда на Закона за защита на класифицираната информация. На 08.01.2024 г. схемата е съгласувана с ДАНС.
 - ✓ На 08.01.2024 г. Агенция по вписванията е изпратила проектното предложение/дейността във финален вариант на Министерство на електронното управление в изпълнение на Правилата за извършване на проверки на проектни предложения и дейности, на основание чл. 7в, ал. 2, т. 10 от Закона за електронното управление, чл. 53, ал. 2 от Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги, §10 и §11 от Преходните и заключителни разпоредби към нея и чл. 12 от Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност.
 - ✓ На 18.01.2024 г. министърът на електронното управление е утвърдил представеното проектно предложение „Надграждане на ТРРЮЛНЦ във връзка с промяна на нормативна уредба и европейското законодателство“. С утвърждаването на проектното предложение от министъра на електронното управление приключи първата фаза на нормативно регламентираното взаимодействие между АВ и МЕУ във връзка с надграждането на информационната система.
 - ✓ На 07.02.2024 г. през системата Бюджетен контрол на МЕУ от Агенция по вписванията е подадена техническа спецификация във връзка с необходимостта от извършване на проверка за удостоверяване на съответствието с изискванията на чл. 56 и чл. 58а от Закона за електронното управление (ЗЕУ), с което е започнато реализирането на втората фаза – удостоверяване съответствието на техническите спецификации за обществената поръчка за надграждането на

информационната система на ТРРЮЛНЦ в обхвата на чл. 58а от ЗЕУ от министъра на електронното управление.

- ✓ На 15.02.2024 г. министърът на електронното управление е удостоверил съответствието на техническата спецификация с нормативно установените изисквания по чл. 56, ал. 2, чл. 58а от ЗЕУ и/или чл. 12 от НМИМИС.
- ✓ На 15.02.2024 г. незабавно след удостоверяването на съответствието на техническата спецификация, Агенция по вписванията е изпратила подписана от АВ заявка до Националния системен интегратор – „Информационно обслужване“ АД.
- ✓ На 17.02.2024 г. „Информационно обслужване“ АД е изпратило на АВ подписаната и от негова страна заявка с предмет „Надграждане на ТРРЮЛНЦ във връзка с промяна на нормативна уредба и европейското законодателство“.
- ✓ На 25.03.2024 г. „Информационно обслужване“ АД като възложител е публикувал в Регистъра на обществените поръчки обществена поръчка с предмет „Надграждане на Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел във връзка с промяна на нормативна уредба и европейското законодателство“ със срок за подаване на заявления за участие 23.04.2024 г.
- ✓ На 24.04.2024 г. са отворени заявленията за участие в предварителния подбор, като видно от Регистъра на обществените поръчки (<https://app.eop.bg/today/365993>), един участник е подал заявление за участие в процедурата.
- ✓ Определената от „Информационно обслужване“ АД дата за отваряне на офертата на единствения кандидат в процедурата е 04.07.2024 г. в 13.00 ч., видно от Регистъра на обществените поръчки.
- ✓ На 08.07.2024 г. на страницата на АОП са публикувани Протокол №1 от 04.07.2024г. за отваряне на офертата, Протокол №2 от 08.07.2024г. за отваряне на ценовото предложение и Доклад на Комисията по чл.60 ППЗОП, както и решение на „Информационно обслужване“ АД за определяне на изпълнител на обществената поръчка - единствения класиран участник.
- ✓ На 25.07.2024 г. по електронна поща „Информационно обслужване“ АД е информирало АВ, че от 25.07.2024 г. има подписан договор по ЗОП с избрания изпълнител. Етапите на изпълнение са: Анализ на данните и изискванията и подготовка на детайлна техническа спецификация; разработване на софтуерното решение; тестване; внедряване; обучение и гаранционна поддръжка.
- ✓ На 20.08.2024 г. е проведена встъпителна среща между екипите на Агенция по вписванията, „Информационно обслужване“ АД и изпълнителя по сключения договор по повод встъпителния доклад, който трябва да бъде предоставен до 1 месец от стартиране изпълнението на проекта с приложен към него подробен работен план и времеви график за периода на проекта. На срещата беше извършен съвместен предварителен преглед на План-графика и периодите за изпълнение на дейностите по заявката. Предстои изпълнителят да стартира разработката на софтуерното решение.
- ✓ На 26.08.2024 г. „Информационно обслужване“ АД е изпратило в Агенция по вписванията встъпителен доклад, съдържащ работен план и времеви график с детайлно описани етапи и дейности на планираното надграждане на информационната система на ТРРЮЛНЦ. В план-графика е предвидено анализът на необходимите функционалности, разработването на софтуерно решение, тестването, обучението и внедряването на функционалностите във връзка с уведомленията за несъответствие по чл. 63а ЗМИП да приключат на 20.12.2024 г.

- ✓ На 04.09.2024 г. беше проведена работна среща между представители на АВ, изпълнителя и възложителя по повод изпълнение на етап „Разработване на софтуерното решение“ по проекта, на която бяха обсъдени въпроси, свързани с изпълнението на надграждането.
- ✓ След приключване на аналитичната част и разработването на софтуерното решение от страна на изпълнителя по сключения договор за обществена поръчка, на 14.11.2024 г. в Агенция по вписванията са постъпили планове за изпълнение на етапите „Тестване“, „Внедряване“ и „Обучение“, които са одобрени от Агенция по вписванията на 25.11.2024 г.
- ✓ На 09.12.2024 г. е проведено обучение за работа на администратори, длъжностни лица по регистрацията и деловодители с надградената ИС на ТРРЮЛНЦ.
- ✓ На 10.12.2024 г. успешно са извършени приемателни тестове на извършеното надграждане.
- ✓ На 15.12.2024 г. е извършено внедряване в реалната експлоатационна среда на ИС на ТРРЮЛНЦ в Агенция по вписванията на приложния софтуер. В резултат от извършеното внедряване Агенция по вписванията осигури техническата възможност за подаване и обработване на уведомления за несъответствие по чл. 63а, ал. 1 ЗМИП през ИС на ТРРЮЛНЦ чрез Единния портал за заявяване на електронни административни услуги.
- ✓ На 15.12.2024 г. Агенция по вписванията публикува информация на електронната си страница относно осигурената техническа възможност за подаване на уведомления за несъответствие чрез ИС на ТРРЮЛНЦ (<https://www.registryagency.bg/bg/prestsentar/novini/uvedomleniya-za-nesotvetstvie-za-dejstvitenite-so/>).

За обезпечаване практическото приложение на чл. 63а ЗМИП (в сила от 16.07.2024 г.), със заповед рег. № РД-01-644/24.06.2024 г. на изпълнителния директор на Агенция по вписванията е създадена организация за приемане и обработване на получените уведомления за несъответствия по чл. 63а, ал. 1 ЗМИП в периода от 16.07.2024 г. до внедряване на надграждането на ИС на ТРРЮЛНЦ по отношение на постъпилите уведомления за несъответствие, касаещи субектите, вписани в ТРРЮЛНЦ и до внедряване на надграждането на информационната система на регистър БУЛСТАТ по отношение на субектите, вписани в регистър БУЛСТАТ. Основните характеристики на създадената организация са следните:

- осигурена е възможност чрез информационна система (деловодна система Eventis) за получаване на уведомления за несъответствие по чл. 63а, ал. 1 ЗМИП от лицата по чл. 4 ЗМИП и органите и администрациите по чл. 63, ал. 11 ЗМИП, както по електронен път - на официалния електронен адрес на Агенция по вписванията office@registryagency.bg, така и на хартиен носител, изпратен на адрес на Служба по регистрация на територията на страната, в изпълнение на изискването на чл. 63а, ал. 1 ЗМИП.
- създадена е организация за въвеждане на получените уведомления за несъответствие в информационната система на ТРРЮЛНЦ и на регистър БУЛСТАТ, за разглеждането на уведомленията от длъжностните лица по регистрацията/служителите по регистрацията и за вписване на наличието на постъпило уведомление за несъответствие по партидата на съответния субект в ТРРЮЛНЦ или в регистър БУЛСТАТ, в изпълнение на разпоредбата на чл. 63а, ал. 2 ЗМИП;
- регламентирана е процедура за изпращане на писмено уведомление до съответния субект, по чиято партида е вписано уведомление за несъответствие, в изпълнение на изискването на чл. 63а, ал. 3 ЗМИП

- уреден е начинът, по който се ангажира административнонаказателната отговорност по чл. 118, ал. 4 ЗМИП при констатиране на нарушение по чл. 63, ал. 4 ЗМИП или чл. 63а, ал. 4 ЗМИП в резултат на подадено уведомление за несъответствие.

На 09.07.2024 г. Агенция по вписванията публикува информация на електронната си страница относно създадената организация за получаване на уведомления за несъответствия от задължените субекти по чл. 4 ЗМИП и органите и администрациите по чл. 63, ал. 11 ЗМИП. (<https://www.registryagency.bg/bg/prestsentar/novini/uvedomleniya-za-nesotvetstvie-po-chl-63a-al-1-ot-z/>).

С така създадената организация е обезпечено получаването на уведомления за несъответствия по чл. 63а ЗМИП и своевременното им обработване от момента на влизане на сила на разпоредбата (16.07.2024 г.) до приключване надграждането на информационните системи на регистрите.

От 16.07.2024 г. 31.12.2024 г. в Агенция по вписванията са постъпили и са обработени общо 9 броя уведомления за несъответствия по чл. 63а, ал. 1 ЗМИП, при спазване на организацията, създадена с горепосочената заповед на изпълнителния директор на Агенция по вписванията.

След 15.12.2024 г. (на която дата е въведено в експлоатация надграждането на ИС на ТРРЮЛНЦ) прилагането на създадената със заповед рег. № РД-01-644/24.06.2024 г. на изпълнителния директор на Агенция по вписванията организация продължава по отношение на уведомленията за несъответствия в информацията за действителни собственици, вписана в регистър БУЛСТАТ.

По мярка/дейност 68 - СП4/КД2 от Плана за действие - Преглед на режима на достъп до регистрите на действителните собственици в държавите – членки на ЕС и привеждане на достъпа до информация за действителните собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ с диспозитива на Решение на Съда на Европейския съюз от 22 ноември 2022 г. по съединени дела С-37/20, С-601/20:

- С писмо рег. № 92-00-2/09.04.2024 г. Агенция по вписванията изпрати въпроси, формуирани в изпълнение на мярка 38 от Плана за действие до МВнР с молба за съдействие за получаване на принос от държавите членки, като част от формулираните въпроси касаят именно достъпа до регистрите на действителните собственици.
- С писма рег. № 04-00-130/28.06.2024 г. до МФ, МЕУ, САД ФР – ДАНС, БНБ, КФН, НАП и КРС и рег. № 04-01-197/28.06.2024 г. до МП Агенция по вписванията е поискала от посочените институции да определят представители за участие в междуведомствена работна група със задача да извърши преглед на режима на достъп до регистрите на действителните собственици в държавите – членки на ЕС и да изготви доклад с предложение за конкретни действия за привеждане на достъпа до информация за действителните собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ с диспозитива на Решение на Съда на Европейския съюз от 22 ноември 2022 г. по съединени дела С-37/20, С-601/20, със срок за отговор 08.07.2024 г.
- Въз основа на получените отговори от съответните институции е издадена заповед № РД-01-725/17.07.2024 г. на изпълнителния директор на АВ за създаване на междуведомствената работна група.
- Заповедта е изпратена по имейл от заместник-ръководителя на работната група на посочените от институциите представители на 17.07.2024 г., както и на техните ръководители на 17.07.2024 г. с писма на изпълнителния директор на АВ рег. № 91-00-72/17.07.2024 г. до МФ, МЕУ, САД ФР – ДАНС, БНБ, КФН, НАП, КРС и рег. № 91-00-72/17.07.2024 г. до МП.

- На 22.07.2024 г. заместник-председателят на работната група е изпратил до членовете имейл, с който е насрочено онлайн заседание на работната група на 25.07.2024 г.
- На 25.07.2024 г. на срещата на МРГ са проведени обсъждания и са взети следните решения:
- ✓ МРГ да приеме и използва приноса от държавите членки, по мярка 38 от Плана за действие, получен чрез МВнР и чрез САД ФР-ДАНС. Агенция по вписванията да изпрати получените материали от държавите на електронните адреси на членовете на МРГ.
- ✓ Агенция по вписванията да изпрати формулирани въпроси относно достъпа до регистрите на действителни собственици до всички членове на МРГ, за да се запознаят с тях, като членовете ще могат да предложат отпадане или преформулиране на някои от тях, за да бъде сведен техният брой до 3-4, след което същите да бъдат изпратени от Министерство на правосъдието чрез системата Legicoor.
- ✓ за надлежното и пълно идентифициране на категориите задължени субекти по ЗМИП надзорните органи да предоставят информация относно техния (индикативен) брой и регистрите, в които са вписани в срок до 29.08.2024 г. Доколкото представители на БНБ не участват в МРГ, АВ да изпрати до БНБ писмо с молба за съдействие по компетентност, както и до САД ФР-ДАНС с молба за съдействие по компетентност;
- ✓ за надлежното и пълно идентифициране на компетентните органи по смисъла на ЗМИП, АВ да изпрати писмо до САД ФР-ДАНС с молба за предоставяне на информация по въпроса кои са всички компетентни органи в Република България.
 - На 26.07.2024 г. и на 29.07.2024 г. Агенция по вписванията е изпратила на членовете на МРГ приноси от държавите членки, получени чрез МВнР и САД ФР-ДАНС в рамките на МРГ по мярка 38, както и формулирани въпроси към държавите членки.
 - С писма рег. № 91-00-72/26.07.2024 г. до БНБ и рег. № 91-00-72/26.07.2024 г. до САД ФР-ДАНС Агенция по вписванията е отправила искане за съдействие по компетентност, в изпълнение на решенията, взети от МРГ.
 - На 31.07.2024 г. Агенция по вписванията е изпратила на членовете на МРГ окончателен вариант на въпросите към държавите членки, които да бъдат изпратени от МП чрез системата Legicoor в изпълнение на решението на МРГ и протокол от проведеното на 25.07.2024 г. заседание на МРГ.
 - На 05.08.2024 г. Министерство на правосъдието е уведомило МРГ, че е изпратило формулираните въпроси чрез системата Legicoor до Австрия, Белгия, Хърватия, Кипър, Дания, Франция, Германия, Гърция, Италия, Латвия, Литва, Румъния, Полша, Словения, Испания и Швеция и при получаване на отговор от някоя държава ще го препрати своевременно до цялата МРГ.
 - Към 07.08.2024 г. КФН, НАП и КРС в качеството им на надзорни органи са изпратили на МРГ информация за броя на поднадзорните си субекти по чл. 4 ЗМИП и регистрите, в които тези субекти са вписани.
 - С писмо рег. № 11-04-7/09.08.2024 г. Агенция по вписванията е отправила до Висшия адвокатски съвет, искане за предоставяне на актуална информация за броя на практикуващите/действащите лица във всеки един от адвокатските регистри по чл. 1, ал. 2, т. 1, 2, 3, 4 и 6 от Наредба № 3 от 20 ноември 2020 г. за реда за водене, съхраняване и достъп до регистрите на адвокатските колегии и единните адвокатски регистри.
 - На 03.09.2024 г. Агенция по вписванията изпрати до всички членове на МРГ получени отговори от БНБ и САД ФР-ДАНС за категориите задължени субекти по чл.4 от ЗМИП, по отношение на които последните са органи на надзор с попълнена по компетентност информация в табличен вид.
 - На 03.09.2024 г. Агенция по вписванията изпрати на членовете на МРГ принос от Лихтенщайн, получен чрез МВнР в рамките на МРГ по мярка 38.

- На 03.09.2024 г. Министерство на правосъдието уведоми МРГ, за получени чрез системата Legicoor отговори на изпратените въпроси от Франция, Латвия, Румъния и Испания.
- След като Агенция по вписванията поиска информация от Висшия адвокатски съвет относно броя на вписаните адвокати, Висшият адвокатски съвет отправи молба за включване на двама негови представители в състава на МРГ.
- Доколкото Висшият адвокатски съвет осъществява общ надзор върху значителен брой от задължените субекти, използващи ежедневно в своята дейност ТРРЮЛНЦ и предвид предложеното от тяхна страна съдействие при по-нататъшната работа на МРГ, със заповед № РД-01-965/11.09.2024 г. на изпълнителния директор на Агенция по вписванията, представителите на ВАДвС са включени в състава на МРГ.
- На 17.09.2024 г. Агенция по вписванията изпрати на държавните институции – членове на МРГ попълнена въз основа на получените от тях приноси и извършената от АВ проверка таблица със задължени субекти по ЗМИП, техния (индикативен) брой и регистрите, в които са вписани и свика среща между тях на 19.09.2024 г., на която да бъде обсъдена таблицата и изводите, които следват от нея.
- На 19.09.2024 г. е проведена среща между държавните институции – членове на МРГ, на която са обсъдени основните насоки за идентифициране на компетентните органи и задължените субекти по ЗМИП в контекста на осигуряването им достъп до информацията за действителни собственици, съдържаща се в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ. На 20.09.2024 г. Агенция по вписванията предостави по имейл направения анализ на вниманието на институциите, за да изразят становище в срок до 30.09.2024 г. и да се постигне съгласие между представителите на институциите – членове на МРГ в каква насока да продължи работата на МРГ по този въпрос.
- На 18.11.2024 г. Агенция по вписванията изпрати по имейл на членовете на МРГ принос от Дания, получен на 15.11.2024 г. чрез МВнР в рамките на МРГ по мярка 38, както и начален проект на доклад, в който се съдържа преглед на режима на достъп до регистрите на действителните собственици в 15 държави членки на ЕС и в една държава от ЕИП със срок за становища, бележки или предложения за изменения/допълнения по съдържанието на проекта до 29 ноември 2024 г.
- Във връзка с по-нататъшната подготовка на доклада на МРГ, Агенция по вписванията като водеща институция по мярката с имейл от 18.11.2024 г. поиска от останалите членове на МРГ в срок до 3 декември 2024 г. да изпратят техните предложения за действия за привеждане на достъпа до информация за действителните собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ в съответствие с изискванията на правото на ЕС.
- На 13.12.2024 г. Агенция по вписванията изпрати на всички членове на МРГ проект на доклад от работата на МРГ и насрочи заседание на МРГ на 17.12.2024 г., на което да обсъди проекта на доклад и да се предприемат действия по финализирането му.
- На 17.12.2024 г. се проведе заседание на членовете на МРГ, на което беше обсъден проектът на доклад.
- На 18.12.2024 г. Агенция по вписванията изпрати на членовете на МРГ изменен и допълнен проект на доклад, съгласно проведените на 17.12.2024 г. обсъждания.
- Мярката е изпълнена на 20.12.2024 г., като след отразяване на постъпилите от членовете на работната група становища, междуправителствената работна група изготви доклад рег. № 92-02-1258/20.12.2024 г. относно извършване на преглед на режима на достъп до регистрите на действителните собственици в държавите – членки на Европейския съюз и предложение за конкретни действия за привеждане на достъпа до информация за действителните собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ с

диспозитива на Решение на Съда на Европейския съюз от 22 ноември 2022 г. по съединени дела С-37/20, С-601/20.

- Докладът на МРГ е утвърден от изпълнителния директор на Агенция по вписванията на 20.12.2024 г.
- В доклада на МРГ се съдържа преглед на режима на достъп до регистрите на действителните собственици въз основа на получени чрез Министерство на външните работи, Министерство на правосъдието и САД ФР - ДАНС приноси от 15 държави – членки на ЕС и една държава от Европейското икономическо пространство, както и предложения за предприемане на конкретни действия за привеждане на достъпа до информация за действителните собственици в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ с диспозитива на Решение на Съда на Европейския съюз от 22 ноември 2022 г. по съединени дела С-37/20, С-601/20, като е мотивирана необходимост от предприемане на действия за приемане на нормативни промени в следните насоки:
 - ✓ Транспониране на разпоредбите на чл. 74 от Директива (ЕС) 2024/1640 в срок до 10 юли 2025 г.;
 - ✓ Транспониране на разпоредбите на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640 в срок до 10 юли 2026 г.;
 - ✓ Създаване на легални дефиниции за регламентиране посредством изчерпателно посочване на:
 - компетентните органи по чл. 2, §1, т. 44, букви „б“, „в“ и „г“ от РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/1624 в Република България, включително и надзорните органи;
 - органите в Република България със специални отговорности за прилагането на ограничителните мерки на Съюза, установени в съответните регламенти на Съвета, приети въз основа на член 215 от ДФЕС;
 - програмните органи в Република България, определени съгласно член 71 от Регламент (ЕС) 2021/1060;
 - публичните органи в Република България, изпълняващи Механизма за възстановяване и устойчивост съгласно Регламент (ЕС) 2021/241;
 - публичните органи в Република България в контекста на процедури за възлагане на обществени поръчки.
- В доклада на МРГ е мотивирана необходимост от обезпечаване на Агенция по вписванията с допълнителни човешки и финансови ресурси за надлежното, срочно и ефективно изпълнение на задълженията ѝ, след приемане на нормативните изменения.
- В изпълнение на раздел VI, буква А от изготвения от междуведомствената работна група доклад, с писмо рег. № 92-02-1258/20.12.2024 г. на изпълнителния директор на Агенция по вписванията, същият е изпратен на Съвета за координация и сътрудничество за осъществяване на националния механизъм за определяне на политиките и за координация в сферата на мерките за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма.

1.5.1.5. По мярка/дейност 96 - СП 8/КД 1 - Усъвършенстване на информационната система на ТРРЮЛНЦ, включително свързване с платформата за обмен на информация за действителни собственици – BORIS - действия ще бъдат предприети по компетентност, незабавно след изготвянето на доклада по мярка/дейност 68 и транспониране в българското законодателство на чл. 11-15 и чл. 74 от Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849.

По отношение на мярката, включена в Плана за действие за България на FATF, който следва да бъде изпълнен, за да бъде извадена от страната от "сивия" списък на юрисдикциите под засилено наблюдение, в който е включена през септември 2023 г. по непосредствен резултат 5, действие 1 „България трябва да се справи с недостатъците по техническото съответствие с препоръка 24 на FATF“, следва да се има предвид, че напредъкът на държавата е оценен положително от FATF, като единствената оставаща препоръка е финализирането на процеса по прекратяване на всички дружества с акции на приносител.

- Агенция по вписванията извърши по своя инициатива проверка по партидите на акционерните дружества и с писмо рег. № 11-01-278/30.01.2024 г. изпрати до Прокуратурата на Република България списък на непрекратените към 29.01.2024 г. 6 дружества с акции на приносител с молба да бъдат заведени иски за прекратяване на дружествата, посочени в списъка, в случай че по отношение на някое от тях не е заведен такъв иск или в случай че искът е отхвърлен с влязло в сила съдебно решение.
- По информация, съдържаща се в получения на 12.02.2024 г. отговор от Прокуратурата на РБ, три от тези дружества са прекратени с акт на съда, като липсва информация дали съответните актове на съда са влезли в сила. По отношение на едно от дружествата е постановено съдебно решение, с което искът на прокуратурата за прекратяване на дружеството е отхвърлен. По отношение на две от дружествата съдебните производства все още са висящи, като няма данни за постановен съдебен акт.
- С писмо от 16.02.2024 г. до СГС Агенция по вписванията отправи молба в случай че по отношение на някои от дружествата вече са постановени влезли в сила съдебни актове за прекратяване, съответните актове на съда да бъдат изпратени на Агенция по вписванията по реда на чл. 14 от ЗТРРЮЛНЦ, за да може в търговския регистър надлежно да бъде вписано прекратяването на дружествата и за информация на какъв етап са съдебните производства по отношение на дружествата, които към момента не са прекратени с влязъл в сила акт на съда.
- С писмо от 16.02.2024 г. до Прокуратурата на Република България с копие до Окръжна прокуратура София, Агенция по вписванията помоли за съдействие Прокуратурата на Република България да заведе нов иск за прекратяване на дружеството, чието прекратяване е отхвърлено със съдебно решение.
- След изпратените на 16.02.2024 г. от Агенция по вписванията писма до СГС и до Прокуратурата на Република България с копие до Окръжна прокуратура София, в Агенция по вписванията са постъпили решения за прекратяване на три от дружествата с акции на приносител, както и писмо от СГС с приложена справка за предприетите действия в този смисъл.
- С писмо рег. № 11-01-278/24.04.2024 г. до Прокуратурата на Република България с копие до Окръжна прокуратура София, Агенция по вписванията повторно помоли за съдействие Прокуратурата на Република България да заведе нов иск за прекратяване на единственото дружество с акции на приносител, чийто иск за прекратяването му е отхвърлен със съдебно решение. По информация, получена от Окръжна прокуратура – София, на 08.05.2024 г. е изготвена искова молба за прекратяване на дружеството до Софийски окръжен съд. По информация, получена от Върховната прокуратура на 17.05.2024 г., поради наличието на неприключило регистърно производство по вписване на предходни промени в устава, е налице пречка за предявяване на нов иск за прекратяване на дружеството.
- Агенция по вписванията регулярно изпраща на всеки 6 месеца на Прокуратурата на РБ списъка по § 13, ал. 4 от ПЗР на Закона за изменение на Търговския закон - с писмо рег. № 11-01-278/03.04.2024 г. (с 3 дружества с акции на приносител) и с писмо рег. № 11-

01-278/03.10.2024 г. (с единственото към момента на изпращане на писмото дружество с акции на приносител).

- На 11.10.2024 г. последното дружество с акции на приносител, по отношение на което в Агенция по вписванията не е постъпило съдебно решение за прекратяването му на основание чл. 252, ал. 1, т. 4 от ТЗ, е подало в ТРРЮЛНЦ заявление за промяна на акциите си в поименни. На 17.10.2024 г. промяната във вида на акциите е вписана в ТРРЮЛНЦ. С това напредъкът е постигнат и към 17.10.2024 г. няма дружества с акции на приносител, които не са заменили акциите си с поименни или не са прекратени от съда.

По отношение на мярката, включена в посочения План за действие за България на FATF по непосредствен резултат 5, действие 2 „България трябва да гарантира, че информацията за действителни собственици, съхранявана в регистъра, е точна и актуална, например чрез прилагане на докладване за несъответствия и, когато е приложимо, че прилага пропорционални и възпиращи санкции за тази цел“, действия се осъществяват в две направления, подробно описани в т. 1.5.1.3.:

- Изменение на подзаконовата нормативна уредба, уреждаща воденето, съхраняването и достъпа до търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (Наредба № 1 от 14.02.2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, издадена от министъра на правосъдието).
- Надграждане на информационните системи на ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ, посредством изграждане и внедряване на функционалности, позволяващи подаването и обработването на нов вид входяща регистрация (уведомление за несъответствие).

За изпълнението на включеното в Плана за действие на FATF изискване за прилагане на пропорционални и възпиращи санкции, в периода 1 януари - 31 декември 2024 г. в Агенция по вписванията са предприети следните действия:

Действия по ангажиране на административнонаказателната отговорност на нарушителите, при неизпълнение на задължението на субектите по чл. 63, ал. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари за заявяване за вписване на обстоятелства за действителни собственици в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и в регистър БУЛСТАТ или заявяване за вписване след изтичането на нормативно установените срокове, както следва:

- През 2024 г. са издадени 591 наказателни постановления и са сключени 386 споразумения по чл. 58г ЗАНН, като общият размер на наложените санкции е 872 400 лв. За сравнение през 2023 г. са издадени 16 наказателни постановления и са сключени 46 споразумения по чл. 58г ЗАНН, като общият размер на наложените санкции е 48 200 лв.

Агенция по вписванията е инициирала производство по ангажиране на административнонаказателната отговорност на един нарушител, по чиято партия в ТРРЮЛНЦ има вписано уведомление за несъответствие по чл. 63а, ал. 1 ЗМИП, за неизпълнение в срок на задълженията му по чл. 63а, ал. 4 ЗМИП.

През отчетния период Агенция по вписванията регулярно изпращаше принос по компетентност по получени от Министерство на финансите документи по подготвяния от ЕС AML пакет на Европейския съюз (Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма; Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за създаване на Орган за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на регламенти (ЕС) №

1093/2010, (ЕС) 1094/2010 и (ЕС) 1095/2010 и Предложение за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/849).

Във връзка с писмо от 01.06.2023 г. на Европейската комисия относно начало на процедура за нарушение INFR (2023) 2038 спрямо България във връзка с неправилно транспониране на Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на директиви 2009/138/ЕО и 2013/36/ЕС, Агенция по вписванията изпращаше регулярно принос по компетентност до Министерство на финансите. На 24.04.2024 г. Европейската комисия закри процедура за нарушение INFR (2023) 2038 за неправилно транспониране на Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г.

През отчетния период ежеседмично Агенция по вписванията изпращаше на Специализирана административна дирекция „Финансово разузнаване“ – ДАНС отчет за изпълнение на изготвения от FATF план за действие, който се докладва на министър-председателя на Република България.

През отчетния период регулярно Агенция по вписванията изпращаше на Специализирана административна дирекция „Финансово разузнаване“ – ДАНС принос по компетентност по получените формуляри от FATF относно постигнатия напредък в рамките на ICRG процедурата по докладване.

На 25.11.2024 г. Агенция по вписванията е изпратила на САД „Финансово разузнаване“ – ДАНС попълнен образец за докладване пред Комитета MONEYVAL на напредъка на България с нанесен принос от страна на Агенция по вписванията по препоръка 24 (критерии 24.1, 24.2, 24.3, 24.4, 24.5, 24.6, 24.7, 24.9, 24.11, 24.13, 24.14 и 24.15), заедно с приложения по Препоръка 24 и превод на английски език на относимото вътрешно законодателство.

На 19.11.2024 г. представител на Агенция по вписванията взе участие в заседание на Съвета за координация и сътрудничество за осъществяване на националния механизъм за определяне на политиките и за координация в сферата на мерките за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма (Съвета), създаден с Постановление на Министерския съвет № 101 от 14 юли 2023 г. (обн., ДВ, бр. 62 от 2023 г.), като предостави на Съвета информация относно предприетите действия за изпълнение на мерките, включени в Плана за действие за България на FATF по Непосредствен резултат 5, действие 2 - „България следва да гарантира, че информацията за действителни собственици в регистрите е точна и актуална, например като въведе докладване за установени несъответствия и, където е приложимо, да приложи пропорционални и възпиращи санкции в тази връзка.“.

Предвид краткия срок (до 10 юли 2025 г.) за транспониране във вътрешното законодателство на чл. 74 от ДИРЕКТИВА (ЕС) 2024/1640 от 31 май 2024 година, касаещ достъпа до регистрите на действителните собственици, в рамките на междуправителното съгласуване на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (с който се правят изменения и в ЗМИП), с писмо рег. № 03-00-22/12.12.2024 г. до председателя на ДАНС Агенция по вписванията предложи следните допълнения в горепосочения проект на закон:

- създаването на нов чл. 63б в ЗМИП, с който се транспонира изискването на чл. 74 от ДИРЕКТИВА (ЕС) 2024/1640 във вътрешното законодателство да бъдат регламентирани категориите лица, които имат достъп до вписаните в регистрите обстоятелства за действителни собственици;

- с преходна и заключителна разпоредба е предложен срок до 30 месеца от обнародването на закона, в който Агенцията по вписванията да осигури техническа възможност за ограничаване на достъпа до вписаните обстоятелства по чл. 63, ал. 4 и чл. 63а, ал. 2 вр. ал. 1 ЗМИП в търговския регистър, регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и регистър БУЛСТАТ на лицата, които не попадат в категориите по чл. 63б от Закона за мерките срещу изпирането на пари. В рамките на този срок е необходимо да се транспонират във вътрешното законодателство изискванията на ДИРЕКТИВА (ЕС) 2024/1640 за предоставяне на достъп до информацията за действителни собственици, след което Националният системен интегратор по чл. 7с от Закона за електронното управление да проведе и да възложи обществена поръчка за избор на изпълнител за надграждането на информационните системи на регистрите и да сключи договор с избрания изпълнител, който практически ще осъществи дейността по ограничаване на достъпа до вписаните обстоятелства по чл. 63, ал. 4 и чл. 63а, ал. 2 вр. ал. 1 ЗМИП в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ, на лицата, които не попадат в категориите по чл. 63б от Закона за мерките срещу изпирането на пари.
- изменения в чл. 11, ал. 1 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, както и в чл. 8, ал. 1 и чл. 36, ал. 1 от Закона за регистър БУЛСТАТ, с които се регламентират изключения от публичността на обстоятелствата, вписани в съответните регистри и от свободния достъп до тях, в случаите в които кумулативно са налице две условия - със закон са регламентирани лицата или категориите лица, имащи право на достъп до съответната информация и е предвиден друг ред за достъп до нея. При така предложените редакции до приемането и влизането в сила на разпоредбите, с които се транспонират чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640, регламентиращи общите правила за достъп на отделните категории субекти до обстоятелствата за действителни собственици, вписани в регистрите, цялата информация в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ ще остане публична.

Представители на Агенция по вписванията участват в постоянно действащата междуведомствена работна група, създадена с РМС № 314 от 30.05.2019 г. (изменено с РМС № 523 от 02.09.2019 г. и РМС № 811 от 21.10.2022 г.) за създаване на постоянно действаща междуведомствена работна група за целите на националната оценка на риска от изпирането на пари и финансирането на тероризма.

На 20.12.2024 г. представители на Агенция по вписванията взеха участие в среща на аналитично-координационния екип за оценка на риска от финансиране на тероризъм в сектора на организациите с нестопанска цел към постоянно действащата междуведомствена работна група, създадена с РМС № 314 от 30.05.2019 г. (изменено с РМС № 523 от 02.09.2019 г. и РМС № 811 от 21.10.2022 г.), на която се приеха приложения към Доклада за оценката на риска от финансиране на тероризъм в сектора на организациите с нестопанска цел от 2023 г. Агенция по вписванията оказва съдействие по компетентност при изготвянето на приложенията посредством предоставяне на информация за вписаните в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел субекти, които са подали заявление по образец Г2 (за обявяване на годишен финансов отчет) в периода 01.01.2024 г. – 30.09.2024 г.

Прилагане на ограничителни мерки на ЕС

- В Агенция по вписванията стриктно е създадена организация във връзка с прилагането на РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 765/2006 на СЪВЕТА от 18 май 2006 г. относно ограничителни мерки с оглед на положението в Беларус и участието на Беларус в руската агресия срещу Украйна; РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 269/2014 на СЪВЕТА от 17 март 2014 година относно ограничителни мерки по отношение на действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна, РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА (ЕС) № 833/2014 от 31 юли 2014 година относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна и други правни актове на Европейския съюз, налагащи ограничителни мерки. В рамките на тази организация, е изготвен списък с всички физически и юридически лица на Руската Федерация и Беларус, фигуриращи в приложенията към горепосочените регламенти.
- Съставен е списък с всички физически и юридически лица на Руската Федерация и Беларус, които притежават недвижима собственост в България, както и дялове и акции в търговски дружества, учредени съгласно българското право, подложени на ограничителни мерки. Определени са служители, които ежедневно да актуализират списъка с всички физически и юридически лица на Руската Федерация и Беларус, включените в приложението към регламентите. На всички длъжностни лица по регистрация към Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРЮЛНЦ) е предоставен списъкът с физически и юридически лица на Руската Федерация и Беларус за проверка преди разглеждане и произнасяне по всяко заявление. Списъкът се актуализира своевременно при настъпване на изменения в Регламентите.
- Ежедневно се изследват актовете, респ. измененията във вече приети актове, които се публикуват на интернет страницата на Официалния вестник на ЕС (<https://eur-lex.europa.eu>), картата на санкциите на ЕС (<https://www.sanctionsmap.eu>), порталът на ЕК и в частност публикуваните отговори на често задавани въпроси по приложение на регламентите (https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression-against-ukraine_en#faq).
- Представител на АВ участва в подгрупата „Замразяване и докладване“ (Freeze and Reporting) на група Freeze and Seize Task Force на Генерална дирекция „Финансова стабилност, финансови услуги и съюз на капиталовите пазари“ (FISMA).
- В случай на постъпило заявление от лице или касаещо собствеността на лице от списъка, във всички регистри, водени от Агенцията по вписванията, е създадена организация за известяване на Министерство на правосъдието, Министерство на външните работи, Държавна агенция „Национална сигурност“ и председателя на Координационната група по прилагането на ограничителните мерки на ЕС (съгласно Решение № 789 на МС от 20 октомври 2022 г.) относно необходимостта от действия по изпълнение на наложените ограничителни мерки.
- Определени са представители на Агенция по вписванията, до които да бъдат изпращани предложения и проекти на правни актове, свързани с ограничителните мерки на ЕС, съответно с данни за контакт.
- Представител на Агенция по вписванията е включен в състава и участва в работата на Координационната група по прилагане на ограничителните мерки на ЕС, чийто поименен състав е утвърден със заповед на Министър-председателя на Република България № Р-141 от 11.08.2023г., изменена със заповед № Р-221 от 21.11.2023г., Заповед № Р-243 от 19.12.2023г., Заповед № Р-12 от 22.01.2024г., Заповед № Р-31 от 05.02.2024г., Заповед № Р-112 от 10.06.2024г., Заповед № Р-122 от 21.06.2024 година и със Заповед № Р-187 от 04.10.2024г.

- Представител на Агенция по вписванията е включен в състава и участва в работата на Междуведомствената работна група (МРГ), създадена със Заповед № Р-167 от 17.09.2024 г. на министър-председателя на Република България, изменена със Заповед № Р-200 от 24.10.2024 г. на министър-председателя на Република България, която да разглежда постъпили заявления за издаване на разрешения за освобождаване от действието на ограничителните мерки на ЕС на основание чл. 5н, параграф 10, буква „з“ от Регламент на Съвета (ЕС) № 833/2014 от 31 юли 2014 година.

Международни отношения и връзки

Длъжностни лица по регистрацията активно участват в назначена със заповед на изпълнителния директор постоянна комисия в Агенцията по вписванията по международни отношения и връзки, която обобщава, анализира и осъществява комуникацията на Агенцията с други държави. През отчетния период са извършени следните дейности:

- Представители на Агенция по вписванията взеха участие в среща за дискусия (face-to-face) между представителите на българските компетентни органи и членовете на Съвместната група Европа/Евразия към FATF, която се проведе на 11.01.2024 г. в гр. Берлин, Германия. Срещата беше планирана в рамките на процедурата по докладване на напредъка на България по Плана за действие на FATF, като основен обект на дискусията беше изпълнението и изпратен от България на 10.11.2023 г. формуляр на FATF, в който след решение на правителството за доброволно докладване преди уговорения с FATF първоначален срок – май 2024 г., България докладва напредък по Препоръки 6, 10 и 24. Темата, обсъждана на срещата, която е от функционалната компетентност на Агенция по вписванията беше „Препоръка 24“ на FATF „Прозрачност и действителни собственици на юридически лица“, като в последващи документи от FATF позитивно е оценен текущия напредък по препоръката.
- На 18.01.2024 г. длъжностни лица по регистрацията взеха участие в онлайн технически уъркшоп Ask Ada, организиран от CRF (Corporate Registers Forum) – сдружение на търговските регистри, на което е член и Агенция по вписванията. На семинара регистърният орган на Сингапур представи своя дигитален асистент Ада.
- На 19.01.2024 г. длъжностни лица по регистрацията взеха участие в онлайн среща, организирана от Европейската комисия, на която се обсъди предложението за Директива за изменение на Директиви 2009/102/ЕО и (ЕС) 2017/1132 по отношение на по-нататъшното разширяване и подобряване на използването на цифрови инструменти и процеси в дружественото право.
- На 21.02.2024 г. длъжностни лица по регистрацията взеха участие в онлайн представяне на резултатите от проучване относно таксите, дължими към регистърните органи, проведено от International Business Registers Report (IBRR) към Европейската организация на търговските регистри (EBRA).
- В периода 26.02.2024 – 02.03.2024 г. две длъжностни лица по регистрацията участваха в заседание на Peer Review Group (PRG) към Глобалния форум за прозрачност и обмен на информация за данъчни цели към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие в гр. Париж, Франция. На заседанието беше обсъден и приет докладът за България. Общият рейтинг на България по целия доклад е largely compliant (съответствие в голяма степен), включително и по елемент А.1. „Наличност на информацията“, относим към дейността на Агенция по вписванията, доколкото съгласно него „юрисдикциите следва да

гарантират, че информацията за собствеността и самоличността, включително информация за юридическите и действителните собственици, за всички съответни юридически лица и правни образувания е на разположение на техните компетентни органи“.

- На 05.03.2024 г. длъжностни лица по регистрацията взеха участие в онлайн среща, организирана от Европейската комисия, на която се обсъди ревизираното предложение за Директива за изменение на Директиви 2009/102/ЕО и (ЕС) 2017/1132 по отношение на по-нататъшното разширяване и подобряване на използването на цифрови инструменти и процеси в дружественото право.
- На 24.04.2024 г. се проведе техническа среща, организирана от Corporate registers Forum (CRF), в която представители на Агенция по вписванията взеха участие онлайн. Темата на техническата среща включи представяне на дигитална платформа на Казахстан, чрез която се извършва регистрацията на търговски субекти, както и последващи промени и обявяване на актове.
- Представител на Агенция по вписванията взе участие на проведена на 09.05.2024 г. в Истанбул, Република Турция, среща лице-в-лице между представители на българските компетентни институции и Съвместна група Европа/Евразия, която извършва преглед на напредъка на Република България за изпълнение на Плана за действие за Република България, одобрен на Пленарното заседание на FATF през месец октомври 2023 г. На срещата е представен отчета и напредъка на България във връзка с препоръки дадени на страната в изготвен доклад относно прилаганите от държавата мерки за изпиране на пари.
- По покана, получена чрез постоянното представителство на Република България във Виена, Австрия, представители на Агенция по вписванията взеха участие в срещи на субсидиарните работни формати на Конфедерацията на държавите-страни по Конвенцията на ООН срещу корупцията (UNCAC), проведени в периода 10-14 юни 2024 година, присъствено във Виена. 18-та сесия на Междуправителствената работна група в открит състав по възстановяване на активи (Open-ended Intergovernmental Working Group on Asset Recovery) беше фокусирана върху добрите практики и предизвикателствата по отношение на информацията за действителните собственици с цел откриване, възпиране и предотвратяване на корупционни дейности и за повишаване на възстановяването и връщането на активи в съответствие с Конвенцията. По време на срещата беше направена презентация относно правният режим и функционирането регистъра на действителните собственици по смисъла на ЗМИП, който е интегрална част от ТРПЮЛНЦ.
- На 16.07.2024 г. представители на Агенция по вписванията взеха участие във встъпителна среща по създаването на нова работна група на Corporate Registers Forum (CRF) – водещата световна организация на търговските регистри, в която Агенция по вписванията членува от месец октомври 2022 година. Срещата на новосъздадената CRF Beneficial Ownership - Global Working Group се проведе онлайн в четири часови диапазона с оглед максимално осигуряване на представителство на членове от целия свят.
- Представител на Агенция по вписванията взе участие на проведена на 03.09.2024 г. в Брюксел, Белгия, среща лице-в-лице между представители на българските компетентни институции и Съвместна група Европа/Евразия, която извършва преглед на напредъка на Република България за изпълнение на Плана за действие за Република България, одобрен на Пленарното заседание на FATF

през месец октомври 2023 г. На срещата е представен отчетът и напредъкът на България във връзка с препоръки, дадени на страната в изготвен доклад относно прилаганите от държавата мерки за изпиране на пари.

- Представители на Агенция по вписванията взеха онлайн участие в проведени в периода 9-10 октомври 2024 г. в град Брюксел, Белгия срещи на две работни групи към Европейската асоциация на търговските регистри (EBRA), а именно – работната група за дружествено право и отворени данни и работната група за действителни собственици.
- По време на срещата на работната група за дружествено право и отворени данни бяха обсъдени Единният дигитален портал, превенцията на измамите и обезпечаване на сигурността на данните, предстоящото въвеждане на европейско дигитално пълномощно, Европейският регламент за цифрова идентичност (Регламент (ЕС) 2024/1183 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 по отношение на създаването на европейска рамка за цифрова самоличност), известен също като eIDAS 2.0.
- По време на срещата на работната група за действителни собственици бяха обсъдени новият режим на достъп до информацията за действителни собственици през призмата на приетия през месец май 2024 г. AML пакет на Европейския съюз (и по-конкретно Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849, както и Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма), осигуряването на машинночитим формат на вписаната в регистрите информация за действителни собственици, установяването на задължените субекти, понятието за законен интерес, новите обстоятелства за действителни собственици, подлежащи на вписване в съответните регистри, предизвикателствата при уведомленията за несъответствие по отношение на вписаните в регистрите обстоятелства за действителни собственици, регистрация на структурите на действителна собственост и регистрите на чуждестранните лица. Представена беше и актуална информация относно Системата за взаимно свързване на регистрите на действителните собственици (BORIS).
- На 17.10.2024 г. представители на Агенция по вписванията взеха участие в онлайн уебинар, организиран от Форума на търговските регистри (CRF), чийто член е Агенция по вписванията. На уебинара бяха представени резултатите от проучване относно санкциите, които налагат органите, водещи търговските и дружествените регистри, в което проучване взе участие и Агенция по вписванията, като беше упоменато, че предстои и проучване по темата за практиката на регистърните органи при проверка на информацията, подлежаща на вписване.
- На 31.10.2024 г. Агенция по вписванията участва чрез попълването на анкета в проучване на тема „Практики на регистрите за проверка на информацията“, организирано от Форума на търговските регистри (CRF), което има за цел да предостави глобален преглед на политиките и методологиите, използвани за

осигуряване на точност на данните в бизнес регистрите. Проучването изследва няколко области, свързани с проверката на данните, включително насрещни проверки с други бази данни/регистри, идентифициране на заявителите, идентифициране на свързани лица (управителни органи, съдружници и др.), проверка на адреса на управление, проверка на посредниците при регистрацията, проверка на приложените към заявлението документи и проверка на вече вписаната в регистрите информация.

- Представители на Агенция по вписванията взеха участие в среща на членовете на Европейската асоциация на търговските регистри (EBRA) и в есенното общо събрание на организацията, които се проведеха в периода 28.11.2024 г. – 29.11.2024 г. в град Мадрид, Испания. По време на събитието се обсъдиха въпроси, свързани с бъдещото развитие на асоциацията. Агенция по вписванията е пълноправен член на EBRA от 2022 г., като активно участва в тематичните работни групи на асоциацията с основни акценти дигитализация на дружественото право и прозрачност на действителните собственици.
- Агенция по вписванията предостави принос по компетентност по проекта на ревизиран доклад от проверката на Република България по Конвенцията на ООН срещу корупцията, разпространен от Секретариата на Службата на ООН по наркотиците и престъпността.

Представители на Агенция по вписванията регулярно предоставят принос по компетентност пред работна група „Дружествено право“ към Съвета на ЕС по проекта Директива за изменение на Директиви 2009/102/ЕО и (ЕС) 2017/1132 по отношение на по-нататъшното разширяване и подобряване на използването на цифрови инструменти и процеси в дружественото право.

Свързаност на ТРПЮЛНЦ със системата за взаимно свързване на централните, търговските и дружествените регистри в съответствие с BRIS

На 27.06.2024г. успешно бе извършено надграждане на оперативната съвместимост за обмен на данни между ИС на ТРПЮЛНЦ и системата за взаимно свързване на централните, търговските и дружествените регистри в съответствие с BRIS, версия 3, включително актуализирана Интеграционна компонента и актуализиран софтуер Domibus, като се осигури предоставяне на трансгранични услуги в рамките на информационния обмен по BRIS, версия 3, а именно:

- Предоставяне на информация от ИС на ТРПЮЛНЦ за регистрация на клон на дружество, учредено съгласно правото на друга държава членка, включена в информационния обмен по BRIS.
- Получаване на информация в ИС на ТРПЮЛНЦ за регистрация на клон на българско дружество в регистър на държава членка, включена в информационния обмен по BRIS.
- Предоставяне на информация от ИС на ТРПЮЛНЦ за закриване на клон на дружество, учредено съгласно правото на друга държава членка, включена в информационния обмен по BRIS.
- Получаване на информация в ИС на ТРПЮЛНЦ за закриване на клон на българско дружество в регистър на държава членка, включена в информационния обмен по BRIS.
- Предоставяне на информация от ИС на ТРПЮЛНЦ относно промени в данните за регистриран клон на дружество, учредено съгласно правото на друга държава членка, включена в информационния обмен по BRIS.

- Получаване на информация в ИС на ТРПЮЛНЦ относно промени в данните за регистриран клон на българско дружество в регистър на държава членка, включена в информационния обмен по BRIS.
- Предоставяне на информация от ИС на ТРПЮЛНЦ за промени в документите и данните на българско дружество, учредило клон в регистър на държава членка, включена в информационния обмен по BRIS.
- Получаване на информация в ИС на ТРПЮЛНЦ относно промени в документите и данните на дружество в регистър на друга държава членка, включена в информационния обмен по BRIS, което е учредило клон на чуждестранен търговец в Република България.
- Развитие на услугата за предоставяне на разширен достъп до вписаните обстоятелства и обявените актове за дружество, посредством предоставяне на информация до ЕЦП по конкретна заявка на потребител.

От страна на Агенция по вписванията бяха организирани и проведени обучения във връзка с новите моменти по BRIS 3 на служители на АВ – администратори на ИС на ТРПЮЛНЦ и длъжностни лица по регистрацията по ЗТРПЮЛНЦ.

Проведени обучения на длъжностните лица по регистрация в дирекция „Длъжностни лица по регистрация и длъжностни лица по вписванията“

- На 04.06.2024 г. се проведе обучение на длъжностните лица по регистрация и длъжностните лица по вписванията с лектор доц. д-р Таня Бузева по следните теми:

Търговско предприятие. Сделки с търговско предприятие. Характер на вписванията в ТРПЮЛНЦ и ЦРОЗ. Възникване и прекратяване на заложеното право. Индивидуализация на правата, задълженията и фактическите отношения в договорите за прехвърляне и залагане на ТП. Частично прехвърляне/залагане на ТП – критерии за обособяване. Ново вписване на залог.

Вписване на залог в хипотезата на чл. 10, ал. 5 от ЗОЗ. Пристъпване към изпълнение. Способи за изпълнение по ЗОЗ. Вписване на управител на предприятие – изисквания, процедура и правомощия. Вписване на депозитар. Застраховки. Заличаване на вписан залог.

- На 12.06.2024 г. се проведе обучение на длъжностните лица по регистрация и длъжностните лица по вписванията с лектор доц. д-р Таня Бузева по следните теми:

Дружество с променлив капитал. Учредяване, капитал и имущество на ДПК. Членствено правоотношение. Прехвърляне и наследяване на дружествен дял. Органи на ДПК. Отграничения от персонални и капиталови дружества. Преобразуване.

Предстоящи изменения и допълнения на търговското законодателство и регистрация, съгласно проекта на Закон за изменение и допълнение на Търговския закон, вследствие транспонирането на Директива (ЕС) 2019/2121 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132 във връзка с презграничните преобразувания, сливания и разделяния.

- На 27.06.2024г. се проведе онлайн обучение на всички длъжностни лица по регистрация във връзка с извършеното внедряване на функционалностите по надграждане на ИС на ТРПЮЛНЦ с цел изпълнение на първата част на транспонираната цифрова директива. Обучението обхваща следните основни направления:
- Разширяване на обема на информация, която ще се предоставя и получава чрез БРИС за дружествата попадащи в обхвата на директивата относно

регистрацията на КЧТ, закриването му и вписване на обстоятелства за търговеца регистрирал клон в друга държава членка;

- Осигуряване на служебно вписване на обстоятелства и данни относно регистрацията на клон на чуждестранен търговец в ТРРЮЛНЦ въз основа на автоматично генерирано уведомление получено чрез БРИС
- Осигуряване на автоматично попълване на информация относно българското дружество регистрирало КЧТ в друга държава членка, както и обратното вписване по партидата на КЧТ в България на информация относно чуждестранното дружество-майка.
- На 09.12.2024 г. се проведе онлайн обучение на длъжностни лица по регистрация по ЗТРРЮЛНЦ и деловодители на приложния софтуер, разработен в обхвата на заявка по Дейност 1 и Поддейност 2.1 от договор № ПО-16-2752/25.07.2024 г. с предмет „Надграждане на ТРРЮЛНЦ във връзка с промяна на нормативна уредба и европейското законодателство“, внедряването на функционалностите, осигуряващи възможността за приемане на заявления за вписване на обстоятелства за дружество с променлив капитал (заявление по образец А 19) и приемане и разглеждане на уведомления по чл. 63а от Закона за мерките срещу изпирането на пари за установяване на несъответствие с вписаните в регистъра обстоятелства относно действителни собственици, което се внедри на 15.12.2024 г.
- На 17.12.2024 г. се проведе обучение във връзка с утвърдени „Вътрешни правила за разглеждане на искане на субект на данни за изтриване на свързаните с него лични данни, обработвани от агенция по вписванията като администратор на търговски регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и за уведомяване на заинтересуваните лица“. Вътрешните правила, уреждат дейността по администриране, разпределение и обработване на постъпилите искания за изтриване на личните данни, съдържащите се в актовете, обявени в ТРРЮЛНЦ по партидата на търговците/юридическите лица с нестопанска цел. На обучението се представи начинът, по който Агенцията ще изпълнява заличаването на лични данни, на основание регламента и решението на Съда на Европейския съюз от 4 октомври 2024 г. по преюдициално дело C-200/23.

Централен регистър на особените залози

Преминаване на Централния регистър на особените залози (ЦРОЗ) към Агенцията по вписванията

Считано от 01.07.2023 г. ЦРОЗ премина към Агенция по вписванията с приети нормативни изменения, както следва:

- Закон за изменение и допълнение на Закона за особените залози, обн. в ДВ, бр. 64 от 2023 г.
- Постановление № 40 от 15 март 2023 г. на Министерски съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет (обн. в ДВ, бр. 25 от 17.03.2023 г.), с което са изменени и допълнени Постановление № 155 на МС от 2015 г. за определяне на второстепенни разпоредители по бюджета на Министерство на правосъдието, както и Устройствения правилник на Агенция по вписванията;
- Постановление № 43 от 22 март 2023 г. на Министерския съвет (обн. в ДВ, бр. 27 от 24.03.2023 г.), с което е изменена и допълнена Тарифата за държавните такси, събирани

от Агенцията по вписванията, приета с Постановление № 243 на Министерския съвет от 2005 г.;

- Постановление № 50 от 05 април 2023 г. на Министерския съвет (обн. в ДВ, бр. 31 от 07.04.2023 г.), съгласно което Постановление № 40 от 15.03.2023 г. и Постановление № 43 от 22.03.2023 г. ще влязат в сила от 01.05.2023 г.;
- Постановление № 65 от 02 май 2023 г. на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове, обнародвано в Държавен вестник бр. 40 от 05.05.2023 г., съгласно което Постановление № 40 от 15.03.2023 г. и Постановление № 43 от 22.03.2023 г. ще влязат в сила от 01.07.2023 г., като считано от тази дата Централният регистър на особените залози преминава към Агенция по вписванията.

Информационната система (ИС) на ЦРОЗ е изградена на основание подписана на 01.10.2020 г. заявка по рамков договор № 93-00-97/03.07.2020 г., сключен между Агенция по вписванията в качеството ѝ на възложител, и „Информационно обслужване“ АД в качеството му на изпълнител.

В процеса на работа бяха взети предвид становищата и предложенията на водещи адвокатски кантори, банки, частни съдебни изпълнители и лизингови компании, които активно ползват услугите на ЦРОЗ към Министерство на правосъдието. Във връзка с миграцията на данни от ИС „РОЗА“ към МП и интеграцията с ИС Събиране на НАП са проведени множество срещи с представители на „Информационно обслужване“ АД, „Технологика“ АД и Националната агенция по приходите.

Със заповед рег. № ЛС-13-7/10.01.2023 г. на изпълнителния директор на Агенцията по вписванията е създадена организация за изпълнение на поставените задачи във връзка с § 51, ал. 1 и ал. 2 от Преходни и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за особените залози, а именно: по приемане от страна на АВ на дейността, активите, пасивите, архива, както и на другите права и задължения на ЦРОЗ към министъра на правосъдието, както и по преминаване на трудовите и служебните правоотношения на служителите в ЦРОЗ към министъра на правосъдието към АВ. Организирането на процеса е чрез създаване на три направления за преминаване на ЦРОЗ към Агенция по вписванията – „Човешки ресурси“, „Финанси и бюджет“ и „Имоти, договори, правни дейности и други“. По всяко направление е утвърден План-график на задачите и дейностите за преминаване на ЦРОЗ към Агенция по вписванията. Изпълнението на конкретните действия по направления е обективизирано в Докладна записка рег. № 04-01-5/28.03.2023г.

Проведени са организационни мероприятия и обучения на служителите, свързани с правния аспект на предстоящата дейност по водене, съхраняване и осигуряване на достъп до ЦРОЗ. От Агенция по вписванията е открита банкова сметка на ЦРОЗ, по която да бъдат заплащани държавни такси, както и е осигурена възможност за заплащане на услугите, предоставяни от новия регистър през ПОС терминалните устройства на АВ. Приети са вътрешни правила във връзка с функционирането и воденото от АВ на ЦРОЗ.

В Агенция по вписванията са издадени заповеди за назначаване на комисии за организиране процеса по преминаване на активите на ЦРОЗ по направления „Човешки ресурси“, „Финанси и бюджет“ и „Имоти, договори, правни дейности и други“. По повод фактическото преминаване на ЦРОЗ към Агенция по вписванията са проведени обучения на служители от дирекция „ДЛР“ за работа с информационната система на ЦРОЗ.

След успешно проведената административна и регистрова реформа в сферата на особените залози и благодарение на мотивираното участие на всички звена на Агенция по вписванията, считано от 01.07.2023 г., ИС на ЦРОЗ е въведена в реална експлоатация.

Считано от 27.11.2023 г. вписванията, заличаванията и обявяванията в ЦРОЗ се извършват от Длъжностните лица по вписванията (ДЛВ) по чл. 27д от Закона за особените залози, като към 01.01.2025г. Длъжностните лица по вписванията са 13 (тринадесет).

Във връзка с нормалното функциониране на регистъра и предоставяне на качествена услуга на потребителите, освен вписвания, заличавания и обявявания в ЦРОЗ, длъжностните лица по вписвания извършват още следните дейности:

- ежедневно отговарят на въпроси на граждани;
- дават предложения за актуализиране информацията за ЦРОЗ на сайта на Агенцията;
- оказват експертна и методологическа помощ при издаването на удостоверения;
- участват в комисии, подготвящи изменения в действащото законодателство;
- възстановяват недължимо платени и надвнесени такси;
- участват в срещи с представители на банковия сектор и бизнеса;
- извършват проучване на актуалната съдебна практика по отношение на Закона за особените залози и наредбата по неговото прилагане.

Статистическа информация за периода от 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. по вид и брой подадени и обработени заявления, постановени откази, подадени жалби и издадени удостоверения.

Подадени и обработени заявления за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

	ЦРОЗ 1	ЦРОЗ 2	ЦРОЗ 3	ЦРОЗ 4	ЦРОЗ 5	ЦРОЗ 6	ЦРОЗ 7	Общ брой заявления
яну.24	2483	0	247	8427	0	1	653	11811
фев.24	2649	0	248	9369	0	1	759	13026
мар.24	2365	0	337	10040	0	4	657	13403
апр.24	2670	2	228	10597	0	6	776	14279
май.24	1980	3	160	10350	0	8	578	13079
юни.24	2081	3	339	10254	0	15	734	13426
юли.24	2716	0	414	12115	0	4	769	16018
авг.24	2766	0	237	10435	0	6	790	14234
сеп.24	2264	0	270	8711	0	8	609	11862
окт.24	2918	0	530	13299	0	5	831	17583
ное.24	2568	5	263	10841	0	4	792	14473
дек.24	2612	0	195	11944	0	7	740	15498
Общо	30072	13	3468	126382	0	69	8688	168692

Постановени откази и подадени жалби за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

	Постановени откази	Подадени жалби	Постановени решения	Отменени откази	Потвърдени откази	Съотношение откази спрямо заявления	Съотношение жалби спрямо откази	Общ брой заявления
яну.24	293	10	4	3	1	2,48%	3,41%	11811
фев.24	226	3	2	2	0	1,73%	1,33%	13026

мар. 24	215	3	0	0	0	1,60%	1,40%	13403
апр.2 4	228	4	2	1	0	1,60%	1,75%	14279
май. 24	171	9	1	0	1	1,31%	5,26%	13079
юни. 24	208	5	1	1	0	1,55%	2,40%	13426
юли. 24	253	9	4	3	1	1,58%	3,56%	16018
авг.2 4	263	2	2	2	0	1,85%	0,76%	14234
сеп.2 4	189	1	0	0	0	1,59%	0,53%	11862
окт.2 4	235	4	2	1	0	1,34%	1,70%	17583
ное.2 4	236	4	1	0	1	1,63%	1,69%	14473
дек.2 4	262	2	1	1	0	1,69%	0,76%	15498
Общ о	2779	56	10	7	2	3,10%	2,02%	89704

Издадени удостоверения за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

	яну.24	фев.24	мар.24	апр.24	май.24	юни.24	юли.24	авг.24	сеп.24	окт.24	нос.24	дек.24	Общо
Удостоверение за актуално състояние по партидата въз основа на вписаните обстоятелства	548	581	478	494	388	413	569	474	366	482	415	427	5208
Удостоверение за вписани обстоятелства по определен раздел или по определен договор за залог, договор за продажба със запазване на собствеността до изплащане на цената, договор за лизинг или запов	24	20	12	17	9	14	17	15	9	12	4	19	153
Удостоверение за вписано обстоятелство	548	581	29	39	37	53	33	39	32	24	21	54	1436
Удостоверение за вписвания за определен период (извлечение)	975	1016	913	961	716	867	1057	910	859	1007	919	925	10200
Удостоверение за заверен електронен образ на заявление за вписване с приложенията към него	33	23	24	22	26	21	24	28	15	25	14	12	255
Удостоверение за липса на вписано обстоятелство или обявен акт	2	6	1	7	3	1	9	8	5	4	5	1	51
Удостоверение за обявяване и/или електронен образ на обявен акт	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Удостоверение за обявявания за определен период (извлечение)	16	12	14	18	11	23	14	17	12	16	10	13	163
Общо за месеца	2146	2239	1471	1558	1190	1392	1723	1491	1298	1570	1388	1451	17466

Мерки за улесняване на потребителите на услуги на ЦРОЗ

С оглед установяване на единна практика на ДЛВ, беше изготвен алгоритъм на работа по повод първоначално вписване в ИС на ЦРОЗ или промяна в обстоятелства, който алгоритъм се актуализира съобразно натрупаната от ДЛВ практика. При разглеждане на заявление в ИС на ЦРОЗ, ДЛВ следва да извършват обстойна ръчна проверка в други регистри – ГРАО, Търговски регистър и регистъра на ЮЛНЦ, БУЛСТАТ, Web РОЗА, Нотариална камара, справка относно невписани запори от НАП и други.

С оглед максимално да бъдат улеснени потребителите на услуги на ЦРОЗ, на официалната страница на Централния регистър на особените залози в секция „Често задавани въпроси“ се публикуват отговори по постъпили въпроси. Информацията на официалната страница регулярно се актуализира. Потребителите на услуги имат възможност да поставят въпроси, свързани с използването на портала на ЦРОЗ, както и относно регистърното производство, на определения от Агенция по вписванията електронен адрес: support@registryagency.bg. Ежедневно постъпват запитвания, предимно от юрисконсулти, пълномощници и директори на клонове на български банки и граждани, с конкретни въпроси, по които Агенция по вписванията се стреми незабавно да изпрати отговор след разглеждане на всеки отделен случай. Наблюдава се тенденция към повишаване броя на въпросите по конкретни вписвания и заявления, за сметка на общите въпроси, отнасящи се до помощ при подаване на заявления. Създадена е организация на работа, която позволява потребителите да получат компетентен отговор до 2 часа.

Към настоящия момент е създадена организация, съгласно която всички постъпили заявления в ИС на ЦРОЗ и постъпилите чрез автоматичен обмен с НАП запори се обработват в срок, потребителите на услуги извършват устни и писмени справки, издават се всички предвидени в нормативната уредба удостоверения. Агенция по вписванията осигурява публичен достъп по електронен път за извършване на справки в електронната база данни на ЦРОЗ в съответствие с разпоредбите на Закона за защита на личните данни. По отношение на вписаните обстоятелства и документите, въз основа на които са извършени вписванията в ИС РОЗА към Министерство на правосъдието, всяко заинтересовано лице може да извърши устни или писмени справки в териториалните служби по регистрация на Агенция по вписванията.

Удостоверенията се издават в рамките на деня на подаването им, а произнасянията на ДЛВ се осъществяват в срок до 1 ден от подаването на заявлението. Осигурява се висок стандарт на предоставените административни услуги на потребителите на новия Централен регистър на особените залози.

Имотен регистър

Създаване и поддържане на имотния регистър; статус покритие с имотен регистър; брой имоти; брой имотни партии:

От създаването си Агенцията по вписванията получава правомощия да води имотния регистър. През 2006 г. са положени основите за цялостното му реформиране. Две години по-късно е изградена и внедрена единна, централизирана и електронна система по проект „Кадастър и имотен регистър“. По този начин се съкращават сроковете за въвеждането и издаването на документи. Предимство на системата е, че дава възможност да се осъществява вътрешен и външен мониторинг на извършваните сделки на територията на цялата страна.

Към настоящия момент вписването на актове, свързани с вещни права върху недвижими имоти, се извършва по досегашния ред, по реда на Правилника за вписванията, т.е. по персоналната система. Въвеждането на имотен регистър за съответния съдебен район става въз основа на заповед на министъра на правосъдието по чл. 73, ал. 1 от Закона за кадастъра и

имотния регистър (ЗКИР), която се обнародва в „Държавен вестник“. Съгласно чл. 74, ал. 1, изр. 1 от ЗКИР „до обнародването на заповедта по чл. 73, ал. 1 вписванията се извършват по досегашния ред.“ През 2022 г. продължи изпълнението на производствата по чл. 70 и сл. ЗКИР за въвеждане на система за имотни вписвания в седем съдебни района – Балчик, Каварна, Добрич, Асеновград, Благоевград, Троян и Несебър. Към настоящия момент само за посочените седем РС има издадени заповеди по чл. 70 от ЗКИР от министъра на правосъдието относно откриване производството по създаване на имотен регистър, но за нито един район не са създадени изцяло (за целия район) т.нар. помощни имотни партии. Също така обнародвана в „Държавен вестник“ заповед на министъра на правосъдието по чл. 73, ал. 1 от ЗКИР няма за нито един съдебен район в страната.

Понастоящем е в сила предвиждането за въвеждане на имотен регистър по съдебни райони чрез процедурата по чл. 70-75 от ЗКИР, т.е. чрез създаване на помощни имотни партии за всеки имот на хартиен носител, уточняване на данните с кадастъра и преобразуването на партидите от предварителни в окончателни от съдиите по вписванията. Съдържанието на имотната партия е уредено в ЗКИР и в Наредба по чл. 5, ал. 3 от ЗКИР (Наредба № 2 от 21.04.2005 г. на Министъра на правосъдието). Този преход към имотна система на вписване е продължителен процес. Това налага възприемането на нови правно-технически решения, с които да се поддържа и развива едно адекватно ниво на интеграция между двете геореферирани бази данни – кадастър и имотен регистър. (Към момента при всяко вписване се структурира цифрова партия, която има неофициален характер, но съдържа всички данни от вписвания акт.) Принципната разпоредба на чл. 6, ал. 1 от ЗКИР, която определя идентификатора на недвижимия имот като основно свързващо звено между кадастъра и имотния регистър и същност на интеграцията между тях.

За периода януари – декември 2024 г. със средствата на Интегрираната информационна система за кадастър и имотен регистър (ИИСКИР) са създадени 515 021 помощни партии. Общият брой на създадените до момента в ИИСКИР помощни партии е 18 060 843.

1.1. Връзка между имотния регистър и други регистри:

Продължава подаването на заявления от общини за електронен обмен на данни по служебен път в изпълнение на чл. 51 от ЗМДТ като по този начин отпада задължението на лицата при продажба на имот да декларират лично в общината тези обстоятелства. За ползване на услугата външната организация трябва да осигури възможност за получаване на данни т.е. да разработи уеб услуга за заявяване и получаване на данни. Към използването на услугата за автоматизиран обмен през отчетния период се присъединиха и НСИ и НАП.

Развитие и техническо усъвършенстване на имотния регистър:

Проекти

Съгласно рамков договор № 93-00-97/03.07.2020 г. между Агенция по вписванията и „Информационно обслужване“ АД и сключена заявка по ред позиция 34 от ПГ за 2022 с предмет „Надграждане на Имотен регистър в съответствие със ЗЕУ“, избран изпълнител.

Проектът предвижда привеждане на информационната система на Имотен регистър (ИС на ИР) в съответствие със съвременните технологии и добри практики и изискванията на Закон за електронното управление (ЗЕУ), чрез осъвременяване на старите технологични платформи и компоненти на приложението чрез прилагане на съвременни технологии, поддържани от производителя. Оптимизиране на съществуващи служебни справки и реализиране на нови във връзка с текущите нужди на Агенция по вписванията, надграждане на съществуващи и реализиране на нови функционалности свързани с улесняване работата на потребителите на системата, подобряване качеството на данните в ИС на ИР, както и надграждане на приложно-програмния интерфейс. Това е първото по рода си надграждане на

информационната система на Имотен регистър от 2009 г. до момента, целящо цялостно осъвременяване и модернизация на софтуера на системата. В обхвата на настоящия проект е предвидено и създаване на единна форма на удостоверенията за вещни тежести, създаване на нов модул за улесняване на работата на съдиите по вписвания и надграждане на ИИСКИР във връзка с изменения в Закона за кадастъра и имотния регистър (ЗКИР). Към момента на отчетния период приключиха етапите по „Анализ на данните и изискванията и подготовка на детайлна техническа спецификация“, Разработване на софтуерното решение, Тестване, Внедряване, и Обучение" за част от Дейност 1 „Осъвременяване на приложния софтуер ИС на ИР в съответствие с изискванията на ЗЕУ“ и изцяло за Дейност 3 „Разработка на модул за въвеждане на данни от дигитализирани азбучни указатели в ИС на ИР“, „Дейност 4 – „Модул за съдии по вписванията“, „Дейност 5 – Надграждане на програмен интерфейс за външни интеграции“ и Дейност 6 „Изграждане на интеграция с Единен регистър на чужденците и извършване на справки за чуждестранни лица в подсистема Имотен регистър“ в продукционна среда. Предстоят внедряванията на останалите функционалности от Дейност 1 и внедряване на Дейност 2 „Разработка на модул за прехвърляне на дигитализирани актове в структурата на ИС на ИР“. Сроковете на изпълнение са в съответствие с актуализирания план график.

Съгласно рамков договор № 93-00-97/03.07.2020 г. между Агенция по вписванията и Информационно обслужване АД е сключена заявка № 30 от ПГ 2024 г., с предмет „Надграждане на ИС на ИИСКИР във връзка с изменение на нормативна уредба и европейско законодателство (ЗКИР, Закон за еврото и други)“. Проектът предвижда надграждане на ИС на ИИСКИР с цел адаптиране на информационната система на Имотния регистър за въвеждане на еврото като валута, така че надграждането да позволява функционирането на регистъра в съответствие с приетата законодателна рамка, непосредствено след влизането ѝ в сила. Заявката е в процес на изпълнение.

Нормативно обезпечаване дейността на имотния регистър:

Със Закон за изменение и допълнение на Закона за кадастъра и имотния регистър (обн., ДВ, бр. 8 от 2023 г.) (ЗИД на ЗКИР) са извършени нормативни промени, с които се регламентира дигитализацията на всички актове на хартиен носител, съхранявани в службите по вписванията към Агенцията по вписванията, създаването на електронни партидни дела на всички вписани актове в имотния регистър, както и обезпечаването на дейността на Агенцията по вписванията по водене на имотния регистър в електронна форма. В § 9 от заключителните разпоредби на ЗИД на ЗКИР е предвидено министърът на правосъдието да приведе наредбата по чл. 5, ал. 3 в съответствие със закона в 6-месечен срок от влизането му в сила. От Агенция по вписванията е изготвен проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 21 април 2005 г. за воденето и съхраняването на имотния регистър, който има за цел да въведе измененията на ЗКИР в разпоредбите на подзаконовия нормативен акт и да обезпечи синхронизирано прилагане на законовите и подзаконовите правни норми в процеса на създаване на имотен регистър. Проектът на Наредба бе предмет на разглеждане от създадената със заповед № ЛС-13-149/29.10.2023 г. на министъра на правосъдието работна група, в която взеха участие и представители и Агенция по вписванията. През отчетния период, в Държавен вестник, брой 56 от 02.07.2024 г. е обнародвана приетата Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2005 г. за воденето и съхраняването на имотния регистър

Регистрова реформа

Съгласно действащата нормативна уредба, Агенция по вписванията съхранява книгите, съдържащи вписаните актове безсрочно. В службите по вписванията се съхраняват огромни

архиви от актове и документи само на хартиен носител от 1900 година. Поетапно стартира процесът по въвеждане на данни в информационната система за отделните служби по вписванията за периода от 1990 г. – 2009 г. За изпълнение на една от основните цели на АВ, а именно стартиране на производство по създаване на имотен регистър, в рамките на компетентността на АВ е заложено предприемането на действия по цифровизация на хартиените архиви и нанасяне на структурирана информация в ИИСКИР.

Във връзка с процеса по създаване на имотен регистър и приетия Закон за изменение и допълнение на Закона за кадастъра и имотния регистър, приет от Народното събрание на 19.01.2023 г., обнародван в Държавен вестник бр. 8 от 25.01.2023 г., е необходимо да бъде извършена дигитализация на всички архиви на службите по вписванията. Като част от стъпките към реализиране на регистровата реформа, Агенция по вписванията е изготвила проект за дигитализиране на имотния регистър, който е одобрен като част от Проект 38 „Дигитализиране на информационни масиви в администрацията, съдържащи регистрови данни и е-удостоверяване от регистри“ - Поддейност 1.1. „Дигитализиране на наличния хартиен архив в Служби по вписвания към Агенцията по вписванията (Имотен регистър)“ по Плана за възстановяване и устойчивост. Създаването на имотен регистър по ЗКИР, който се води не само на хартия, но и в електронна форма, изисква пълна дигитализация на всички актове, съхранявани от службите по вписванията. Дигитализирането на вписаните актове е задължителна предпоставка за създаване на електронни партидни дела за всички недвижими имоти в съответните съдебни райони като част от процеса по създаване на имотен регистър.

С ДВ Брой 8/2023 г., параграф 8 от ЗИД на ЗКИР е предвидено, че в срок до 30.06.2026 г. Агенция по вписванията дигитализира наличният хартиен архив в Службите по вписвания. С ПМС № 62 от 25.03.2024 г. за изменение на ПМС № 157 на МС от 2022 г. са определени органите и структурите, отговорни за изпълнението на Плана за възстановяване и устойчивост.

За инвестиция С10.19 - Дигитализация на информационни масиви в администрацията, съдържащи регистрови данни (част от която е одобрения проект на Агенция по вписванията), като орган, отговорен за изпълнението на инвестицията е определено Министерство на регионалното развитие и благоустройството с партньори Агенция по вписванията и Агенция по геодезия, картография и кадастър. С ПМС № 62 от 25.03.2024 г. размерът на инвестицията е намален наполовина от 123 700 000 лв. на 61 850 000 лв. Очаква се подписване на оперативно споразумение и определяне на разпределението на размера на инвестицията между партньорите, въз основа на което да започне изпълнението на проекта Към настоящия момент

Агенция по вписванията е извършила всички необходими действия по установяване параметрите на обществената поръчка с предмет „Дигитализиране на наличния хартиен архив в Служби по вписвания към Агенцията по вписванията (Имотен регистър)“, която ще бъде проведена от Агенция по вписванията в рамките и в изпълнение на ПВУ. Извършен е анализ на необходимата техника за сканиране на актовете и екипите за изпълнение на процеса по сканиране, цифровизиране, индексирание и въвеждане на структурирани данни от дигитализираните актове в информационната система на кадастъра и имотния регистър (ИИСКИР). Изготвени са проекти на технически спецификации – 28 на брой за всяка една от обособените позиции на обществената поръчка. В процес на изготвяне е цялата документация за обществената поръчка с предмет „Дигитализиране на наличния хартиен архив в Служби по вписвания към Агенцията по вписванията (Имотен регистър)“.

Създаване и поддръжка на обща електронна база данни, съдържаща електронните партиди на недвижимите имоти и електронни партидни дела на вписаните актове с приложенияте към тях документи

Дейностите изпълнявани от Агенция по вписванията във връзка с надграждането и поддържането на регистъра, се осъществяват посредством въвеждане на структурирани данни от вписваните актове в електронни партии - по повод образувано нотариално производство.

Ежедневно се допълва създаденият електронен архив (единна база данни) от всички постъпващи в службите по вписванията актове, въз основа на които са извършени вписвания, отбелязвания или заличавания, чрез тяхното сканиране в системата. За целта системата е проектирана така че не позволява да се приключи вписването без да е прикачено сканирано изображение на акт. Това от своя страна предоставя допълнителна сигурност на архивните информационни масиви, тъй като документите се съхраняват освен на хартиен, и на електронен носител, същевременно се спестява време и се улесняват служителите при откриване на конкретна информация и/или документ. По този начин се постига двойна сигурност по отношение на постъпващата информацията в имотния регистър.

Всички служби по вписванията са подсикурени с комуникационна свързаност, с помощта на която се осъществява пренасяне на данни и се обезпечава функционирането на ИИСКИР.

Ежедневно се допълва създаденият електронен архив (единна база данни) от всички постъпващи в службите по вписванията актове, въз основа на които са извършени вписвания, отбелязвания или заличавания, чрез тяхното сканиране в системата. Това, ведно с цифровизиране на наличния хартиен архив от 1900 г. до 2009 г. ще предостави допълнителна сигурност на информационни масиви, тъй като документите ще се съхраняват освен на хартиен и на електронен носител, същевременно се постигне бързина при откриване на конкретна информация и/или документ. При изпълнение на заложените цели ще предостави възможност за изготвяне на справки, преписи и удостоверения по електронен път и сигурно съхранение на данните за имотите, включително е предпоставка за създаване на електронни партии на имотите.

Международна дейност на Агенция по вписванията в областта на Имотния регистър

ELRA е международна неправителствена организация на имотни регистри, създадена през 2004 година, в която към днешна дата членуват 29 организации от 25 европейски държави, в която Агенция по вписванията е пълноправен член. Дългогодишната активна дейност в областта на имотната регистрация, получава висока оценка, чрез признаване на асоциацията от страна на Европейската комисия и Европейския парламент, като представителна организация на имотните регистри на територията на Европейския съюз. Срещите, организирани от ELRA са висок форум, в рамките на който се обсъждат въпроси, свързани с развитие на общностното законодателство в областта на вещното право и имотната регистрация, обменят се практически и технически достижения, опит и добри практики от сродни институции на държави-членки на Европейския съюз.

През отчетния период представители на Агенция по вписванията взеха участие в следните срещи:

- първа за годината международна работна среща на Европейската асоциация на имотните регистри – European Land Registry Association /ELRA/, която се проведе На 11 март 2024 година под формата на едномесечен уъркшоп. На проведената международна работна среща бяха обсъдени редица теми, касаещи прилагане на европейски инструменти и правна уредба на наследяването, възможни ефекти от правата на природата спрямо имотната регистрация, Европейски чуждестранен акт за покупка на недвижим имот, изследване върху уникалния номер на недвижимите имоти и изследване на ограниченията при закупуване на недвижими имоти от граждани на страни извън ЕС. Агенция по

вписванията взе участие в една кръгла маса, касаеща: изисквания за съдържание на нотариалните актове съгласно ГПК и вписването им в ИП по реда на Правилника за вписванията.

- втора за годината международна работна среща на Европейската асоциация на имотните регистри – European Land Registry Association /ELRA/, която се проведе на 20 и 21 юли 2024 година под формата на двудневен уъркшоп. На проведената международна работна среща бяха обсъдени редица теми, касаещи проучванията по въпросите за обмен на документи, несъстоятелност, наследяване и стабилност. Агенция по вписванията взе участие в две кръгли маси, касаещи:
- Изисквания относно ипотечните актове – форма на акта; изисквания за вписването му; данни, които се извличат в записите от ИП; служебно изследване на финансови условия по банковия кредит; защита на потребителите;
- Проучване на актове на ИП. Статус и функциониране на ИП – национална уредба по прехвърляне на собствеността; форма на актовете с транслативен ефект; средства за защита
- 32-ро Общо събрание на Европейската асоциация на имотните регистри – European Land Registry Association /ELRA/, и откриваща конференция по проект IMOLA IV, проведено на 05 и 06 ноември 2024 година в Брюксел, Белгия, която се проведе на 20 и 21 юли 2024 година под формата на двудневен уъркшоп. На проведената международна работна среща бяха обсъдени редица теми, касаещи:
- основните аспекти от новия акт за оперативно съвместима Европа, с акцент върху значението на дигитализацията и подобряването на сътрудничеството между различни държави-членки на ЕС;
- санкции в DG FISMA - изпълнението на санкциите на ЕС и как се осигурява тяхната единна реализация чрез използването на унифицирани данни;
- важността на създаването на информационна система за трансгранично съдебно сътрудничество, която да осигури по-ефективно взаимодействие между съдебните органи на ЕС.;
- Консолидиране и подобряване на семантичния модел на поземлените регистри;
- Обогащаване на информацията за проекта на уеб страницата на ЕЛРА;
- Улесняване на адаптирането към Европейския документ за поземлените регистри;
- Повишаване на съответствието с Европейската рамка за оперативна съвместимост;
- Разработване и публикуване на специфичен речник за поземлените регистри;
- Подобряване на сравнителните изследвания/анализи с правен характер;
- Насърчаване на единен европейски пазар на недвижими имоти и ипотeki;
- Правните и семантичните аспекти върху факта, че съществуват огромни правни различия при имотните регистри из цяла Европа.;
- Техническите аспекти и услугите, които ще бъдат развити в рамките на проекта.;
- Проведените научни изследвания относно хармонизацията на европейските правни концепции;
- Развитие на единния европейски пазар: семантично управление на данни и знания“.
- Бяха изнесени лекции за тема: Тенденции в развитието на поземлената администрация в Източна и Централна Европа и Проект за Регламент относно уязвимите пълнолетни лица в трансгранични ситуации.

Статистика за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

Общото количество на дейностите, изпълнени от служителите в службите по вписванията е 1 416 811 бр. услуги (**Имотен регистър**)

Разпределението по видове дейности в службите по вписванията е следното:

- вписвания – 666 959 бр.
- удостоверения – 303 172 бр.
- устни справки – 16 283.
- устни справки с разпечатка – 31 594 бр.
- преписи – 391 098 бр.
- справки за държавни институции – 7705 бр.
- Услуги заявени през Единен портал за заявяване на електронни административни услуги (ЕПЗЕУ) за предоставяне на електронни услуги- 2 034 400 бр.

Допълнително са предоставени следните услуги:

- Регистрация за SMS оповестяване - Имотен регистър:
 - за платен достъп на гише 145 бр.
 - за платен достъп през интернет 669 бр.
 - за безплатно оповестяване (възможен само на гише) – 1090 бр.

Регистър БУЛСТАТ

Създаване и поддържане на регистър Булстат

От 11 август 2005 г. към Агенция по вписванията преминава регистър БУЛСТАТ. В него се вписват всички юридически лица и клоновете на чуждестранни лица, които не се търговци. На вписване подлежат и лицата със свободни професии, както и тези, които се занимават със занаятчийска дейност. Информацията в него се съхранява в единна информационна система, която поддържа национална база данни. За всяко лице, подлежащо на вписване в регистъра, се води дело в електронна форма. В делото се прилагат заявленията, документите, удостоверяващи вписаните обстоятелства, и други документи. Заявленията за вписване на обстоятелства в регистър БУЛСТАТ и приложенията към тях, се подават по електронен път или на хартиен носител в службите по регистрация на Агенцията по вписванията.

Развитие и техническо усъвършенстване на регистър БУЛСТАТ:

През 2024 г. продължиха дейностите по развитие и усъвършенстване на регистър БУЛСТАТ. От страна на Агенция по вписванията са изготвени изходни данни, които са изпратени на системния интегратор за предоставяне на технически параметри и цена за възлагане на заявка № 42 от ПГ 2023г. с предмет „Надграждане на регистър БУЛСТАТ във връзка с промяна на нормативна уредба и европейското законодателство“.

През отчетният период на 08.08.2024 г. е сключена заявка 34 от ПГ 2024 г. с предмет „Надграждане на ИС на Регистър Булстат във връзка с изменение на нормативна уредба и европейско законодателство (Закон за еврото и други)“, която има за предмет надграждане на ИС на Регистър Булстат във връзка с изменение на нормативна уредба и европейско законодателство (Закон за еврото и други), така че надграждането да позволява функционирането на регистъра в съответствие с приетата законодателна рамка непосредствено след влизането ѝ в сила.

През 2024 г. продължи прилагането и актуализирането на изготвената Методология за регистрация по Закона за регистър Булстат, в която служители на отдел „Информационни системи на регистрите“ към дирекция „Информационно обслужване и технологии“ включиха насоки и препоръки към служителите в службите по регистрация, касаещи извършването на вписвания, отбелязвания и заличавания в Регистър Булстат. Методологията е изготвена на база обобщени казуси, възникнали при вписване на заявления в регистър Булстат.

Статистика за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

През отчетния период общият брой на входираните заявления в информационната система на регистър Булстат е **34 485** от които:

Година	Услуги от Регистър Булстат	Брой
2024	Брой входирани заявления на гише	20827
	Брой входирани заявления през интернет	13658
	Общ брой	34485

Регистър на имуществените отношения на съпрузите (РИОС)

Създаване и поддържане на Регистъра на имуществените отношения на съпрузите

Регистърът на имуществените отношения на съпрузите е единна централизирана електронна база данни, съдържаща информация за брачните договори и за приложимия законов режим на имуществените отношения на съпрузите. В регистъра се вписват и промените на режима на имуществените отношения между съпрузите, както и изменението и прекратяването на брачния договор, отбелязани в акта за сключен граждански брак. РИОС е четвъртият национален електронен регистър, който администрира Агенцията по вписванията.

Информацията, която постъпва в Агенцията се вписва служебно. Съдържат се данни за съпрузите, номера на акта за граждански брак и режима на имуществена общност. Въз основа на въведената информация от уведомлението, всички Служби по регистрация към Агенцията по вписванията извършват справки и издават удостоверения.. Съгласно разпоредбите на закона е създадена и възможност за подаване на уведомления от длъжностните лица по гражданско състояние по електронен път.

Поддържане на информационната система на РИОС се осъществява чрез извършването на постоянен мониторинг и контрол върху работата на регистъра, за което са възложени дейности на системния интегратор както за поддръжка на базата данни, така и за поддръжка на приложния софтуер на системата. Допълнително служители от Агенция по вписванията непрекъснато осъществяват проверка за работоспособността на регистъра и необходимост от отстраняване на софтуерни дефекти.

Съгласно рамков договор № 93-00-97/03.07.2020 г. между Агенция по вписванията и „Информационно обслужване“ АД е подписана и стартира изпълнението заявка № 31 от ПГ 2024 г. с предмет „Усъвършенстване на информационната система на РИОС“. Проектът предвижда надграждане на информационната система на РИОС в съответствие със съвременните технологии и добри практики чрез осъвременяване на старите технологични платформи и компоненти на приложението, надграждане и оптимизиране на процесите по издаване на удостоверения и справки, както и реализиране на интеграции с Единен портал за

заявяване на електронни услуги и интеграция с Национална база данни (НБД) „Население“ на ГРАО.

По този начин информационната система ще предостави възможност както на длъжностните лица по гражданско състояние, така и на служителите в териториалните звена на Агенция по вписванията да извършват различни видове справки за служебни цели с цел осигуряване на достъпност на събираната информация, повишаване на отчетността, възможност за лесна проверка на обстоятелства и взаимодействие със заинтересованите страни.

През отчетния период между Агенция по вписванията и Информационно обслужване АД е подписана заявка № 32 от ПГ 2024 г. с предмет „Надграждане на ИС на РИОС връзка с изменение на нормативна уредба и европейско законодателство (Закон за еврото и други)“. Проектът предвижда надграждане на Регистър на имуществените отношения на съпрузите с цел адаптиране на информационната система на РИОС за въвеждане на еврото като валута, така че надграждането да позволява функционирането на регистъра в съответствие с приетата законодателна рамка непосредствено след влизането ѝ в сила.

Статистика за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

За отчетния период са предоставени общо – 94 083 бр. услуги, както следва:

Вид услуга	начин на подаване		
	гише	интернет	Общо
издадени удостоверения	10858	4396	15254
издадени справки	3	4915	4918
подадени уведомления	27557	46356	73913

Информационни системи

Съгласно § 45, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за електронно управление (ЗЕУ) (Обн. - ДВ, бр. 94 от 2019 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 29.11.2019 г.) системната интеграция по чл. 7с от ЗЕУ се извършва от „Информационно обслужване“ АД, като дружеството по закон притежава правото да предоставя услуги по изграждане, поддържане, развитие и наблюдение на работоспособността на информационните и комуникационните системи, използвани от административните органи, както и дейности, които осигуряват изпълнението на тези услуги.

С горепосоченото законово изменение „Информационно обслужване“ АД е нормативно определен за публичен възложител за всички обществени поръчки, които попадат в обхвата на системна интеграция по смисъла на чл. 7с от ЗЕУ. Според цитираната разпоредба дейностите по системна интеграция включват предоставянето на услуги по изграждане, поддържане, развитие и наблюдение на работоспособността на информационните и комуникационните системи, използвани от административните органи, както и дейности, които осигуряват изпълнението на тези услуги.

Съгласно т. 13 от РМС № 727/05.12.2019 г., изм. с РМС № 358 от 28 май 2020 г., Агенция по вписванията е определена като административен орган, който при изпълнение на своите функции, свързани с дейности по системна интеграция, възлага изпълнението на тези дейности на „Информационно обслужване“ АД. По този начин Агенция по вписванията се задължава да предава за възлагане на „Информационно обслужване“ АД всички планирани обществени поръчки в областта на системна интеграция, които до този момент са възлагани от Агенция по вписванията чрез провеждане на различни процедури по ЗОП.

Рамковият договор 93-00-97/03.07.2020 г. с „Информационно обслужване“ АД е сключен за срок до 31.12.2026 г. С допълнително споразумение № 4 с № 93-00-97/2020/02.04.2024 г. срока на договора се променя до 31.12.2026 г., като общата му стойност е в размер на 32 862 600,00 лв. с ДДС, разделена на прогнозна стойност за всяка една календарна година, включваща всички предвидени за възлагане дейности по системна интеграция. През 2024 г. от план – графика за 2024 г. за дейностите по системна интеграция АВ са възложени 20 бр. заявки, с цел осигуряването и надграждането на информационната сигурност в Агенция по вписванията.

Бази данни.

Сигурността на информацията, съдържаща се в електронните информационни системи на поддържаните от Агенция по вписванията регистри, се осигурява посредством използваните съвременни софтуерни продукти и създадената организация, чрез която се осъществява достъпът до системите.

Реализирани са заявки за подновяване на лицензи на софтуерни пакети, обслужващи базите данни както следва - Осигуряване на лиценз/и за продължаване на правото на ползване и поддръжка на софтуерен продукт Red Hat; Осигуряване на лицензи за актуализация/продължаване действието на правото на ползване и поддръжка на софтуерни продукти Oracle за 24 месеца и Осигуряване на лицензи за актуализация/продължаване действието на правото на ползване и поддръжка на IBM Informix Enterprise Edition User Option Authorized User Single Install Annual SW Subscription & Support Renewal

Приложни системи

За удостоверяването на автентичността на сайтовете на Агенция по вписванията, използвани за достъп от външните потребители до услугите, предоставяни от регистрите, е сключен договор за закупуване на цифрови сертификати (SSL-сертификати) за удостоверяване автентичност на уеб сайтовете. Сертификатите са инсталирани съответно на Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел, имотния регистър – подсистема ИИСКИР, Регистъра на имуществените отношения на съпрузите, Централен регистър на особените залози и регистър БУЛСТАТ, както и на домейн registryagency.bg. През 2024 г. е извършено подновяването на цифровите сертификати използвани от Агенция по вписванията.

През 2024 г. продължи изпълнението на договор за предоставяне на удостоверителни услуги по издаване, поддържане и управление на удостоверения за квалифициран електронен подпис и други удостоверителни, информационни, криптографски и консултантски услуги, в съответствие с изискванията на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги и действащата нормативна уредба.

Комуникационна и мрежова обезпеченост

Агенция по вписванията използва централизиран софтуер за наблюдение и управление на мрежовата и информационната инфраструктура – Zabbix и Observium. От експертите на „Информационно обслужва“ АД по заявка с предмет „Услуги по мигриране, управление и експлоатация на съществуващи и нови ресурси в ИКИ на АВ“ се извършва постоянен мониторинг, мениджмънт и администрация на работоспособността и конфигурацията на всички мрежови устройства в изчислителния (ИЦ) и резервния изчислителен център (РИЦ) на Агенцията.

Информационно-комуникационната инфраструктура на Агенция по вписванията е реализирана като съвременна, сигурна и високопроизводителна инфраструктура, отговаряща на високите стандарти и добри практики при изграждането и управлението на информационните технологии. Спазено е йерархичното разделение на периметър, опорна мрежа, потребителска и клонова мрежа. В периметъра и опорната мрежа са изградени физическите връзки на Агенция по вписванията към външни доставчици на Интернет услуги, както и комуникационни канали между опорните мрежови устройства, гарантирайки висока производителност, надеждност и непрекъсваемост на връзката между Интернет и вътрешната сървърна и потребителска мрежа.

Използват се различни защитни стени за потребителите и публичните услуги, предоставяни от ведомството, като през 2024 е закупена нова двойка защитни стени предназначена за допълнителен слой за инспекция и проверка на мрежовия трафик от производител Palo Alto. За потребителския трафик се използва прокси сървър, който е интегриран с активната директория. Трафикът за публичните услуги минава през другадвойки защитни стени. За изграждане на свързаността с клоновата мрежа на Агенцията се ползват типови подходи. За резервиране на свързаността се използва 3G връзка – 3G Backup. За поддържането на високите нива на мрежова и информационна сигурност през 2024 г. Агенция по вписванията реализира заявка с предмет „Доставка на ИКТ решение с цел надграждане на инфраструктура ориентирана към приложенията между ИЦ и РИЦ“.

Архитектура на системите и функционални връзки. Сорс кодове.

Администрираните от Агенция по вписванията регистри са с различна архитектура. Цели се самостоятелност и разделяне на ниво сайт, база данни, e-mail, DNS и т.н. върху различни устройства. Има изградени различни интеграции и функционални връзки с други автоматизирани информационни системи, съгласно законодателството.

При изпълнение на проекти, налагащи от изпълнителя промени или изготвящи нови изходни кодове, Агенция по вписванията има разработена „Процедура за приемане на софтуерен код“, по която се извършва верификация и приемане на изходния код.

Налични софтуери

Системният софтуер в Агенция по вписванията основно се състои от следните компоненти: DNS инфраструктура – външни и вътрешни; DHCP инфраструктура; Active Directory инфраструктура; Print server; Email система, имплементирана в АВ; Виртуална инфраструктура – VMware; SAN инфраструктура; Veeam и Data Domain.

За управление на ИТ-ресурсите и електронните съобщения в Агенция по вписванията се използват продукти на компанията Microsoft - Активна директория (MS ADDS) и Електронни съобщения (MS Exchange). След извършени редизайн и миграция на системите на Активната директория и Електронните съобщения, в ИТ-инфраструктурата на Агенция по вписванията са въведени в експлоатация нови версии на тези софтуерни продукти и се извършват планираните дейности по интегриране на тези нововъведения в цялостната ИТ-инфраструктура на Агенция по вписванията. През 2024 г. периодично и регулярно се извършват актуализация на софтуерните операционни системи, спазвайки добрите практики в тази област.

За предпазване на работните станции и сървърите в Агенция по вписванията от киберзаплахи и нежелани приложения като „троянски коне“, „вируси“ и други е сключена заявка за право на ползване на софтуерни продукти за осигуряване на антивирусна защита се използват продуктите на Trellix.

През 2024 г. са реализирани заявки с Информационно обслужване“ АД за подновяване правото на ползване лицензи както следва:

- Осигуряване на лицензи за продължаване на правото на ползване и поддръжка на софтуерни и хардуерни продукти – Trellix (FireEye), Radware, Netwrix
- Осигуряване на лицензи за актуализация/продължаване действието на правото на ползване и поддръжка на IBM Informix Enterprise Edition User Option Authorized User Single Install Annual SW Subscription & Support Renewal
- Осигуряване на софтуерна поддръжка и подновяване на право на ползване на лицензи Cisco IronPort
- Осигуряване на хардуерна и софтуерна поддръжка от производител на техника – сървъри, масив за данни и лентова библиотека за архивиране на данни - Dell
- Осигуряване на хардуерна и софтуерна поддръжка от производител на техниката – Luna Network HSM S750 (Thales)
- Техническа поддръжка на SSL сертификати за удостоверяване автентичността на сайтовете на АВ

Хардуерно обезпечаване

От съображения за резервираност, Агенция по вписванията използва два изчислителни центъра (основен – ИЦ и резервен – РИЦ), които са разположени в град София, разположени в обекти с необходимото ниво на защита и сигурност на достъпа.

През 2024 г. са реализирани заявки към „Информационно обслужване“ АД за техническо обезпечаване на нуждите на Агенция по вписванията, както следва:

- Извънгаранционна поддръжка на прецизни климатизатори за централно сървърно помещение
- Осигуряване на техническо решение за физическа превенция на риска и повишаване на сигурността за Централно управление и регионалните офиси на Агенция по вписвания, чрез надграждане на система за видеонаблюдение, контролна достъп, СОТ и СКС
- Доставка на ИКТ решение с цел надграждане на инфраструктура ориентирана към приложенията между ИЦ и РИЦ
- Изграждане на допълнителен слой за инспекция и проверка на мрежови трафик

Лицензи

През 2024 г. са подновени лицензионни пакета на Informix. Сключена е заявка по надграждане и поддръжка на софтуерен продукт за събиране и анализ на журнални записи, свързани с информационната сигурност - IBM QRADAR SIEM. През изминалата година е подновена и техническата поддръжка на лицензите за софтуер за виртуализация – Trellix (FireEye), Radware, Netwrix и други.

Пресцентър

През 2024 г. продължава комуникационният процес по информиране на обществеността за работата и услугите на Агенцията по вписванията. За изминалата година са подготвени и публикувани съобщения на официалната интернет страница на Агенцията по вписванията (registryagency.bg), на Единния портал за заявяване на електронни административни услуги (portal.registryagency.bg), на страницата на Агенцията, която е част от корпоративния сайт на Министерството на правосъдието, както и в социалните мрежи (Facebook).

Изготвяни са отговори и справки на журналистически въпроси, осъществяван е контакт с медиите при запитвания по телефон и електронна поща, при спазване на принципите на

прозрачност, точност, изчерпателност и равнопоставеност на средствата за масова информация.

20. НАЦИОНАЛНО БЮРО ЗА ПРАВНА ПОМОЩ

Националното бюро за правна помощ е създадено със Закона за правната помощ, като е независим държавен орган — юридическо лице на бюджетна издръжка към министъра на правосъдието, със седалище София. Правната помощ се организира от НБПП съвместно с адвокатските съвети в страната и се предоставя на физически лица от уязвими социални групи и материално затруднени. Средствата за правна помощ се осигуряват от държавния бюджет.

В Стратегията за развитие на Националното бюро за правна помощ „Гарантирането на равен достъп на гражданите до правосъдие” е изведено като стратегическа цел на НБПП, като за 2024 г. с оглед изпълнението са включени следните оперативни цели: подобряване и облекчаване на достъпа до правна помощ на гражданите; популяризиране на правната помощ сред гражданите; подобряване на качеството на правната помощ и усъвършенстване на системата за контрол и оценка на предоставената правна помощ. Друга стратегическа цел на НБПП е „Електронизация на процесите в системата за правна помощ”.

От данните, изнесени в отчетния годишен доклад на НБПП за 2024 г. е видно, че усилията на екипа на НБПП поддържат на високо ниво контрола и ефективността по предоставяне на правна помощ и поставените цели, като същевременно се полагат непрекъснати усилия за повишаването им.

С приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. и ПМС 108/09.08.2023г. и ПМС 13/02.02.2024г. на МС за изпълнението на държавния бюджет за 2024 г. планираните разходи по програма „Равен достъп до правосъдие са 998 300 лв., от които за правна помощ са планирани разходи в размер на 1 057 000лв.

През 2024г. са извършени няколко корекции по бюджета на НБПП.

Извършените ведомствените разходи през 2024г., включващи разходите за персонал, за издръжка и капиталови разходи са в размер на 260 430 лв., от които за персонал 940 753 лв.; за издръжка 250 095 лв., за данъци и такси — 6 605 лв. и капиталови разходи 62 977 лв.

Администрираните разходи включват изплатените адвокатски възнаграждения за предоставена правна помощ по реда на Глава седма „Заплащане на правната помощ” от Закона за правната помощ /ЗПП/ и изплатени възнаграждения на адвокатските съвети за осъществената дейност по администриране на правната помощ по чл. 19 от ЗПП. За 2024 г. направените администрирани разходи в размер на 12 025 002 лв. представляват 96,9 % изпълнение спрямо плана.

През 2024 г. с писма изх.№ 24-119-23/08.02.2024г.; № 24-119-23/14.08.2024 г. и № 24-119-26/ 01.10.2024 г. сме информирали Министерството на правосъдието за недостиг на средства за заплащане на правната помощ. В отчетният период се извърши анализ на постъпилите отчети от адвокати за предоставена правна помощ, чрез съпоставяне на информацията за периода между 2023 г. и 2024г. и се установи нарастване с 3 % процента на предоставената правна помощ.

В резултат на увеличения брой отчети, се увеличи и размерът на възнаграждението на адвокатските съвети, което съгласно извършената промяна на чл. 19 от ЗПП е в размер на 200/0 от сумата изплатена на адвокатите от съответната адвокатска колегия за предходното тримесечие. За 2024 г., спрямо 2023г. се наблюдава увеличение на разходите за адвокатските съвети с 19,91 %, което е резултат от общото увеличение на предоставената правна помощ.

Към 31.12.2024 г. в НБПП има изготвени решения, за изплащане на възнаграждение за предоставена правна помощ от служебни защитници на обща стойност 412 950 лв. за 1159 бр.

отчети. Сумата е отразена в счетоводните регистри и задълженията към служебните защитници са изплатени през м. януари 2025 г.

С оглед нормотворческата дейност на НБПП през 2024 година с допълнение в ДВ. бр. 18 от март 2024 г. в Закона за правната помощ се допълни като вид правна помощ, такава за представителство при задържане по чл. 3 от Закона за военната полиция.

На основание чл. 8, т. 7 от Закона за правната помощ с Решение № 264 от 17 октомври 2023 год. на Националното бюро за правна помощ е приет работен проект за изменения и допълнения в Наредбата за заплащането на правната помощ, а в изпълнение на Решение № 265 от 17 октомври 2023г., проектът за изменения и допълнения на Наредбата за заплащането на правната помощ е внесен в Министерство на правосъдието за разглеждане от работна група, създадена със Заповед № ЛС-13-115/28.08.2023г. на министъра на правосъдието. Работната група приключи работа през 2024 година и проектът на Постановление за изменение и допълнение на Наредбата за заплащането на правната помощ бе предложен за обществено обсъждане на 04 октомври 2024 година.

През 2024 година членове на Националното бюро за правна помощ и служители от администрацията на бюрото бяха включени и участват в редица междуведомствени работни групи и екипи.

През 2024 г. е предоставена правна помощ по чл. 21 от Закона за правната помощ по видове както следва:

Правна помощ за консултации и/или подготовка на документи за завеждане на дела, за започване или провеждане на производство за издаване на индивидуален административен акт или неговото оспорване по административен ред, включително консултации и/или подготовка на документи по глава пета „а”, раздел II от ЗПП, по чл. 21, т. 1 от ЗПП:

565 броя решения на председателя на НБПП за предоставена правна помощ, въз основа на заявления на граждани, от които:

20 броя решения за предоставена правна помощ на лица по Регламент /ЕО/ № 4/2009г. на Съвета за признаване и изпълнение на съдебни решения за издръжка, постановени в държави-членки на ЕС.

4 броя решения за предоставена правна помощ на лица по Директива 2003/8/ ЕО на Съвета от 27 януари 2003 година относно подобряване на достъпа до правосъдие при презгранични спорове чрез установяването на минимални общи правила за правна помощ при такива спорове.

139 броя решения на председателя на НБПП за предоставена правна помощ на лица, пострадали от домашно насилие, от които 86 броя след предоставена консултация в Регионален център за консултиране.

129 броя решения на председателя на Бюрото за предоставяне на правна помощ за подготовка на документи за образуване на дело и процесуално представителство на лица, след предоставена им консултация в Регионален център за консултиране.

273 броя решения за предоставена правна помощ на лица по други правни проблеми.

Правна помощ за процесуално представителство по чл. 21, т. 2 от ЗПП — 32 153 броя решения.

Правна помощ за представителство на лица в извънсъдебни процедури, предоставена по чл. 21, т. 3 от ЗПП - 2431 броя решения на председателя на Бюрото за представителство в административни производства по ЗУБ и 1 брой решение за представителство в административно производство пред Комисията за защита от дискриминация.

Правна помощ за представителство на лица, задържани по ЗМВР, предоставена по чл. 21, т. 4 от ЗПП — 846 броя решения.

През 2024 г. е предоставена Правна помощ по реда на Глава пета „а“ от Закона за правната помощ, както следва:

Консултации по Глава пета „а“, Раздел от ЗПП — Национален телефон за правна помощ са получили 5 297 лица;

Консултации по Глава пета „а“, Раздел П от ЗПП — Регионални центрове за консултиране са получили 667 лица.

От страна на НБПП е осъществен е контрол върху общо 33 588 броя отчети.

През изминалата година с оглед функциите по общо и методическо ръководство, НБПП е осъществило следните дейности:

На 23.02.2024г. е отпечатан Наръчник за адвокати, представители на търсещи или получили международна закрила чужденци, с фокус непридружени малолетни и непълнолетни лица.

С Решение № 34 от 6 март 2024г. на Националното бюро за правна помощ е приета бюджетна прогноза ведно с обяснителната записка по програма „Равен достъп до правосъдие“ за периода 2025г.

2027г., съобразно гласуваните корекции.

С Решение № 87 от 14 март 2024г. на Националното бюро за правна помощ е приета актуализация на Декларация, която се попълва от лицата, пострадали от домашно насилие и която е Приложение № 2 от Указанията за реда и условията, при които адвокатите могат да предоставят правни консултации на лица пострадали от домашно насилие извън РЦК.

Със Заповед №18/24.04.2024г. на Председателя на НБПП е утвърдена Политика за защита на личните данни в Националното бюро за правна помощ.

Със Заповед №26/27.06.2024г. на Председателя на НБПП е утвърдена Инstrukция за реда за обработване и мерките за защита на личните данни в Националното бюро за правна помощ

С Решение № 176 от 10 юли 2024г. на Националното бюро за правна помощ е прието да се организира провеждането на съвместна среща на представители на Националното бюро за правна помощ с председателите на всички Адвокатски колегии за обсъждане на проблемите касаещи изготвянето на методически Указания за приложението на разпоредбите на чл. 26, ал. 4 от Закона за правната помощ, при случаи, в които е налице невъзможност Адвокатски съвет да определи адвокат от съответната колегия, вписан в Националния регистър за правна помощ.

С Решение № 254 от 30 септември 2024г. е одобрен проект на писмо до Министерство на правосъдието, във връзка с молба за увеличение на отпускания месечен бюджет към Национално бюро за правна помощ, необходим поради редовен недостиг на средства за заплащане на отчетената правна помощ.

С Решение № 279 от 28 октомври 2024г. на Националното бюро за правна помощ е одобрен проект на Указания, издадени на основание чл. 20а от Закона за правната помощ от председателя на Националното бюро за правна помощ и министъра на вътрешните работи, във вида, в който са получени в Бюрото от Министерството на вътрешните работи към момента на провеждане на заседанието, като при настъпили последващи промени, същите ще бъдат докладвани на следващо заседание на НБПП за последващо одобрение.

С Решение № 28 октомври 2024г. на Националното бюро за правна помощ е вложено на адвокат Валери Ставрев — член на НБПП, да обобщи предложенията от постъпилите становища на адвокатските колегии, по отношение на въпросите, свързани с приложението на чл. 26, ал. 4 от Закона за правна помощ, като изготви проект на методически указания и механизъм, по който да се прилагат.

През изминалата година ръководството на НБПП взе решение да продължи активната медийната политика, която доказва, че обществото вече разпознава институцията Национално бюро за правна помощ и неговата дейност.

Трябва да отбележим, че през изминалата 2024 година интересът на медиите към дейността на НБПП беше голям, особено при случаите на домашно насилие. Тази тенденция за интервюта в различни медии продължи през цялата година като това даде възможност за запознаване на обществото с дейността на Бюрото.

Изготвени са 2 000 броя информационни брошури с актуално съдържание за видовете правна помощ, реда и условията за получаването ѝ от граждани, като същите са разпространени сред органите от системата за правна помощ.

Правната помощ в областта на домашното насилие ще продължи работа като се включат нови страни по Меморандума, подписан от Министерство на вътрешните работи, Министерство на правосъдието, НБПП и адвокатските колегии. Ще се доразвива и правната помощ в областта на правата на децата, като се предприемат конкретни действия на база Меморандума за разбирателство и сътрудничество между Министерство на правосъдието, НБПП и детския фонд на Организацията на обединените нации (УНИЦЕФ).

В изпълнение на стратегическа цел „Електронизация на процесите в системата за правна помощ“ през 2024 г. продължи поэтапното преминаване на пълен електронен обмен на информация. През отчетната година чрез ЕЕСПП на НБПП са постъпили 8 124 броя електронни отчети от адвокати и 2 423 броя преписки постъпили и обработени чрез ЕЕСПП от ДАБ.

Продължава и присъединяване на органи от системата за правна помощ към ЕЕСПП на НБПП. За 2024 г. са присъединени ОД МВР Хасково и ОД МВР Видин.

Екипът на НБПП ще продължи да полага усилия в посока отчитане правната помощ по електронен път от адвокатите и адвокатските колегии чрез ЕЕСПП и присъединяване на всички органи от системата за правна помощ към ЕЕСПП на НБПП

21. БЮРО ПО ЗАЩИТА НА ЗАСТРАШЕНИ ЛИЦА

По Стратегическа задача „Укрепване на върховенството на правото, справедливо, прозрачно и достъпно правосъдие. Повишаване ефективността и ефикасността на МП“

Ежегодна цел за 2024 г. „Поддържане и повишаване на капацитета за изпълнение на специалната защита“.

Промени в нормативната база:

Със заповед № РД - 09-6/02.02.2024 г. и заповед № РД - 09-7/02.02.2024 г. на ръководителя на БЗЛЛ бяха създадени работни групи от служители на БЗЛЛ, които изготвиха предложения за структурни промени и за промени в Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство. Бяха извършени структурни промени и реорганизация на изпълнение на дейността. В тази връзка бяха утвърдени следните актове:

- Нови Правила за дейността на Бюрото по защита на застрашени лица и изпълнение на мерките за защита;
- Ново щатно разписание;
- Нови длъжностни характеристики за длъжностите по ЗМВР и за някои длъжности по ЗДСл в БЗЛЛ;

В изпълнение на заповед № 13-51/11.04.2024 г., изм. със заповед № ЛС-13-114/26.09.2024 г. на министъра на правосъдието междуведомствена работна група обсъжда и изготвя проект на ЗИД на Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство и на чл. 123 от НПК. Работата на работната група продължава и през 2025 г.

Усъвършенстване на методите и способите за изпълнение на специалната защита:

- Обмяна на опит и добри практики при проведени двустранни и многостранни работни срещи с аналогични чуждестранни служби, участия на служители на БЗЗЛ в международни обучения, семинари и конференции с професионална насоченост;
- Проучвания на възможности за повишаване защитата на средствата и методите за комуникация при осъществяване на специалната защита и прилагане на създадените процедури за безопасни начини за финансиране.

Актуализиране на вътрешноведомствени актове:

Подписани са редица вътрешноведомствени актове, касаещи дейността на БЗЗЛ:

Правила за използване на техническите средства от системата за сигурност и охрана в Бюро по защита на застрашени лица и достъп до информационните фондове;

Вътрешни правила за организацията на работа по прилагане на Закона за достъп до обществена информация в Бюрото по защита на застрашени лица;

Нови Правила за управление на цикъла на обществени поръчки в БЗЗЛ;

Издадени са необходимите заповеди във връзка с новите Правила за управление на цикъла на обществени поръчки в БЗЗЛ;

Нови Правила за организация на дейностите, свързани с експлоатацията, материалнотехническото осигуряване и отчетността на служебните автомобили на Бюро по защита на застрашени лица;

Заповед на министъра на правосъдието за изплащане на левовата равностойност на тонизиращи напитки на служителите, полагащи труд между 22,00 ч. и 06,00 ч. ;

На основание заповедта на министъра на правосъдието е изготвена е заповед на ръководителя на БЗЗЛ за реда за отчитане и за изплащане на левовата равностойност на тонизиращи напитки на служителите, полагащи труд между 22,00 ч. и 06,00 ч.;

Заповед за изменение на годишната заповед за провеждане на професионалното обучение;

Заповед за изменение на заповедта за разпределение на работното време;

Заповед за изменение на заповедта за определяне на длъжностните лица, които да изготвят графици и протоколи за отчитане на извънреден и нощен труд;

Заповед за изменение на Политиката за информационна сигурност в БЗЗЛ.

Оптимизиране управлението на човешките ресурси:

Назначени са 3 държавни служители по ЗМВР и 4 държавни служители по ЗДСл.

След успешно проведени конкурси за преминаване в по-висока по вид длъжност и завършено обучение за повишаване на квалификацията са преназначени 8 държавни служители по ЗМВР.

През отчетния период са прекратени правоотношенията на 5 държавни служители по ЗМВР.

Проведени са планираните организирани учебни занятия, служители на БЗЗЛ взеха участие в семинари и курсове за повишаване на професионалната квалификация, курсове за сертифициране и др. форми на обучение, както и в различни спортни мероприятия с професионална насоченост, в които заеха призови места.

Поддържане на ресурсната обезпеченост:

Утвърдени са нови Вътрешни правила за управление на цикъла на обществени поръчки в Бюро по защита на застрашени лица, регламентиращи подробно процеса на планиране, възлагане и отчитане резултата от изпълнението на обществените поръчки. С нарочни заповеди са разпределени функции и задължения на служителите на Бюрото, ангажирани с възлагателния процес. Осъществява се текущ и периодичен контрол по изпълнението и отчитането на дейностите свързани с обществените поръчки.

22. ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ОХРАНА“

Дейността на ГД „Охрана“ за 2024 г. е обвързана с утвърдената Концепция за развитие на ГД „Охрана“ за периода 2023 г. - 2027 г. и определената в нея стратегическа цел: „Осигуряване висока степен на сигурност и опазване на обществения ред в съдебните сгради; опазване здравето и живота на магистрати; конвоиране на задържани лица до органите на съдебната власт, оказване на своевременно съдействие на съдебната власт при призоваване, принудително довеждане на лица и привеждане в изпълнение на влезли в сила присъди“, където са заложили следните ежегодни цели за изпълнение:

Ежегодна цел №1: „Доизграждане структурата на ГД „Охрана““.

Показателите за изпълнението на целта :

- Изготвяне на предложение за нова структура и Щат на ГД "Охрана".

Беше извършен анализ на дейността и са изготвени предложения за утвърждаване на функционираща структура на Главна дирекция „Охрана“. Изготвени и утвърдени са структура и Щат със Заповед ЧР-06-22/10.05.2024 г. и заповед ЧР-06-23/10.05.2024 г.

- Провеждане на курсове за повишаване на квалификацията.

Организиран и проведен са курсове и обучения за повишаване на професионалната квалификация със заповеди № 3-324/20.02.2024 г., 3-987/10.07.2024 г. и 3-538/09.04.2024 г.

Целта е напълно изпълнена.

Ежегодна цел №2: „Повишаване на степента на сигурност при охрана на съдебната власт и охраната на застрашени съдии, прокурори и следователи“.

Показателите за изпълнението на целта :

- Повишена степента на сигурност и охрана.

Допълнително поети под охрана са две неохранявани сгради (ОСЛО към ОП – Плевен и ОСЛО към ОП – Кюстендил), като за целта са разкрити два нови поста – по един за всяко териториално звено. Осъществени са охранителни обследвания на всички охранявани сгради, както и на голяма част от неохраняваните. С цел подобряване на сигурността в тези обекти са издадени 772 препоръки. От тях към момента са изпълнени 111, тоест около 15%. Следва да се отбележи, че срокът за привеждане в изпълнение на препоръките е до края на календарната 2025 г.

- Повишена квалификацията на служителите пряко ангажирани с охрана на съдии, прокурори и следователи.

Проведените обучения за повишаване квалификацията на служителите пряко ангажирани с охрана на съдии, прокурори и следователи са, както следва:

- със заповед № 3-483/01.04.2024 г. на главния директор на ГД „Охрана“ със служители от ОЗ Охрана – Плевен“;

- със заповед № 3-1192/20.08.2024 г. на главния директор на ГД „Охрана“ със служители от РД „Охрана – Пловдив“ и ОЗ „Охрана – Пазарджик“;
- със заповед № 1018/18.06.2024 г. на началника на НСО със служители от РД „Охрана – София“.

Общият брой на служителите, определени със заповеди на ръководителите на териториални звена да осъществяват дейността по охрана на съдии, прокурори и следователи е 107.

Целта е напълно изпълнена.

Ежегодна цел №3: „Оптимизиране работата по призоваване, принудително довеждане, задържане на лица, конвоиране, изпълнение на европейска заповед за арест, екстрадиции и трансфери“.

Показателите за изпълнението на целта :

- Актуализиране на Правила по направление на призоваване, принудително довеждане, задържане на лица.

Изготвени и утвърдени са "Правила за условията и реда за осъществяване на дейностите по призоваване, принудително довеждане и задържане на лица от Главна дирекция „Охрана“, със заповед на министъра на правосъдието ЛС-04-62/01.03.2024 г..

- Взаимодействие с ангажираните институции при изпълнението на съвместните дейности.

Реализирани бяха срещи с МВР и други силови структури за обсъждане и взаимодействия по изготвените планове с рег. №959/05.02.2024 г. и рег. №6346/ 04.09.2024 г.

Осъществени са контрол и методическа помощ по отношение на допълване и актуализация на база данни в специализирана информационна система за управление на ГДО /СИСУ - модули ППДЗЛ и Конвоиране/.

Целта е напълно изпълнена.

Ежегодна цел №4: „Модернизиране на автопарка на ГД „Охрана“.

Показателят за изпълнението на целта :

- Поетапното обновяване на автопарка, при отчитане интензитета на пробег на автомобилите и съпътстваща го амортизация.

Дейностите по охрана на съдебната власт предполагат среден годишен пробег на автомобилите от 3 млн. км. до 4 млн. км. През 2024 г. общия пробег е 3 604 000 км. През 2025 г. планирания пробег е 3 732 000 км.

През 2024 година беше изготвено техническо задание за доставка на СА и провеждане на процедура по ЗОП. В резултат на което беше сключен договор с рег. № 3699/27.05.2024 г. за доставка на 7 бр. СА. Два от планираните автомобили не бяха закупени поради недостиг на капиталов разход.

Целта е частично изпълнена.

Ежегодна цел №5: „Информационно, технологично и техническо модернизиране“.

Показателите за изпълнението на целта бяха:

- Окръпняване на сградните охранителни системи на обектите на съдебната власт чрез доизграждане/надграждане на системите за сигурност към Националната интегрирана система за електронна сигурност на съдебните сгради (НИСЕСС), в изпълнение на План за действие, утвърден с решение на ВСС по т.31 от Протокол №44 от 09.10.2014 г., рег.инд.№ 92-10-15113/21.10.2014 г., по описа на Министерство на правосъдието.

Изпълнен е проект за окрупняване (доизграждане/надграждане) на системите за сигурност в Съдебна палата – Велико Търново към Националната интегрирана система за електронна сигурност на съдебните сгради (НИСЕССС).

Чрез техническата обезпеченост в съответствие с изискванията на нормативната база е постигнато оптимизиране на дейността на ГД „Охрана“ по отношение на охраната на сградите на съдебната власт.

- Въвеждане на оборудване в СА, което е част от Системата за оперативен контрол на автомобилите /СОКА/ в ГД „Охрана“.

Введено е в експлоатация оборудване за новопридобити служебни автомобили (СА), което е част от Системата за оперативен контрол на автомобилите /СОКА/ в ГД „Охрана“. С ново поколение мобилни комплекти са преоборудвани СА от автопарка на ГДО.

- Цифровизация на УКВ оперативната радиовръзка в участъка Г. Оряховица -В. Търново- Ловеч-Враца по конвойно трасе София-Варна.

Осъществена бе цифровизация на УКВ оперативната радиовръзка в участъка Г. Оряховица-В. Търново- Ловеч-Враца по конвойно трасе София-Варна. Монтирани и въведени в експлоатация са ретранслаторни системи за нуждите на ОЗ „Охрана- Монтана“ и ОЗ „Охрана- Враца“ в режим на работа „IP-Multi-site“, както стационарни, мобилни и носими радиостанции по цифров стандарт DMR. Извършено е програмиране на канали за оперативна радиовръзка и обучение на личния състав.

Постигнато е подобряване качеството на комуникация между конвойните екипи и дежурните части на териториалните звена, както и значително покритие и далечина на радиовръзката между звената.

Целта е напълно изпълнена.

В заключение може да се отчете, че ГД „Охрана“ и през 2024 година отново затвърди добрите практики в търсенето и прилагането на нови управленски решения за ефективност във функционирането си, взаимодействие с български и чуждестранни организации, постигане на публичност и по-висока информираност на обществото за дейността си. Четири от ежегодните целите са напълно изпълнени, една е частично по независещи от ГД „Охрана“ причини, а именно недостиг на Капиталови средства.

23. ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“

Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ (ГДИН) е организация основана на върховенството на закона и защита на човешките права и достойнство. Водени от основните ни задачи да се гарантира сигурността на обществото и да се намали риска от извършване на повторни престъпления, работим професионално и почтено в изпълнение на нашите цели. Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ е юридическо лице към министъра на правосъдието и отговаря за ръководството и контрола върху дейността на местата за лишаване от свобода и пробационните служби в Република България.

Стратегическите цели на ГДИН са:

Осигуряване на модерна наказателна политика, ефективно противодействие на престъпността и хуманизиране на наказателно-изпълнителната система;

Укрепване на върховенството на правото, справедливо, прозрачно и достъпно правосъдие, повишаване ефективността и ефикасността на Министерството на правосъдието.

За постигане на политиките от ГДИН през 2024 г. се работи по следните приоритетни задачи, заложили като ежегодни цели:

Изграждане на институция, базирана на знанието, чрез предоставяне на ефективно обучение и възможности за кариерно развитие на служителите:

- Инициране на законодателни промени за разширяване на приложното поле на пробацията, включително на други етапи на изпълнително-наказателното производство.
- Реализиране на проучвания и анализи за оценка на приложимостта и ефективността на прилаганите интервенции и инструменти.

Подобряване на рехабилитацията и реинтеграцията на правонарушителите

- Създаване на междуинституционален панел от представители на заинтересовани институции, включително местна власт, работодателски организации, синдикати, академични институции и неправителствени организации за осигуряване на по-добра последваща грижа за освободените лица и устойчивост на постигнатите резултати.
- Разработване на концептуална рамка за рехабилитация на лишени от свобода в периода на тяхната подготовка за освобождаване и социална реинтеграция

Подобряване на инфраструктурата на местата за лишаване от свобода и задържане с цел спазване на човешките права и прилагането на европейските стандарти

- Изграждане на пилотен затвор за 400 бр. лишени от свобода свързан с център за обучение на персонала за 100 човека и изграждане на преходно отделение (Half way house);
- Реновиране на затвора гр. Пловдив, включително затворническото общежитие от открит тип „Хеброс“ и обособяването му в преходно отделение (half way house) за подобряване качеството на живот и рехабилитацията на лишените от свобода;
- Реновиране на ЗООТ „Самораново“ към затвора гр. Бобов дол, обособяване на преходно отделение (half way house), включително арест за подобряване качеството на живот и рехабилитацията на лишените от свобода;
- Преустройство и ремонт на новопридобита сграда към затвора гр. Враца, предназначена за преместване на затворническо общежитие от открит тип;
- Реконструкция на сграда и обособяване на арест и пробационна служба в гр. Петрич;
- Реконструкция и ремонт на затворническо общежитие „Строител“ към затвора гр. Бургас и обособяването му в преходно отделение (half way house).

Стратегическите цели на ГДИН са свързани с продължаване на действията по модернизиране и реформиране на пенитенциарната система в съответствие с европейските стандарти, хуманизиране изпълнението на различните видове наказания с оглед постигане целите на налагането им, подобряване на управлението и рехабилитацията на правонарушителите, компетенциите и мотивацията на персонала, сътрудничеството, и възможностите за въвеждане на иновации във функционирането на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ и териториалните ѝ служби.

Отчет за изпълнение на заложените задачи за 2024 г., както следва:

Изготвен е проект на ЗИД на ЗИНЗС.

Извършени са проучвания и анализи за прилагане на инструментите за оценка на риска в МЛС и Пробационните служби и прилаганите програми за обществено въздействие. Въз основа на тях са верифицирани и внедрени нови инструменти за оценка на риска на правонарушителите и програми за обществено въздействие.

Организиран и проведен срещи за постигнатите резултати и популяризиране на крачките към реформиране и модернизиране на корекционната система в България. Бяха представени новите компоненти на концептуалната рамка за рехабилитация на лишените от свобода и възможностите за включване на външни услуги и социални дейности в новия социален център и преходни отделения. На срещите присъстваха представители на местната власт, МВР, Агенция за социално подпомагане, Държавна агенция за закрила на детето,

Комисия за защита от дискриминация, Център за изследване на демокрацията, Българска стопанска камара и други неправителствени организации и партньори на ГДИН.

По отношение на дейностите, отнасящи се до рехабилитацията на лишените от свобода съвместно с норвежките партньори и експерти на Penal Reform International се разработи нова концептуална рамка за рехабилитация на лишените от свобода, като в нея намират място принципите на динамичната сигурност, принципа на нормализация и имплементирането на професионалната роля на ментор на лишените от свобода. Важно място в концептуалната рамка за рехабилитация на лишените от свобода заема и новият елемент от прогресивната система за изтърпяване на наказанията – а именно преходни отделения (half-way house) и новият социален център в затворническия комплекс в с. Самораново, чрез който лишените от свобода ще имат достъп до различни социални услуги и възможност за по-ефективна и успешна рехабилитация и реинтеграция. В новата концептуална рамка за рехабилитация на лишените от свобода важно място имат и новоразработените програми за рехабилитация на уязвими групи лишени от свобода – млади правонарушители и роми и лишени от свобода със зависимости.

За подобряване на инфраструктурата на местата за лишаване от свобода и задържане с цел спазване на човешките права и прилагането на европейските стандарти е изграден (дейностите продължават и през 2025 г.) нов затвор, свързан с учебен център и преходно отделение (half-way house). Затворът е с капацитет за настаняване на 400 лишени от свобода. Сред сградите, които съставляват затворническия комплекс са: корпус на затвора, учебен център за обучение на служители на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ с хотелска част с капацитет до 100 обучаеми, преходно отделение (half-way house), социален център, училище и библиотека за нуждите на лишените от свобода, както и многофункционална сграда, в която ще се помещават фитнес зала, медицински център, кухненски блок и зали за занимания в свободното време, извършена е реконструкция на затворническо общежитие от открит тип „Хеброс“ с обособяване на преходно отделение (half-way house), реновиране на затворническо общежитие от открит тип „Самораново“ към затвора гр. Бобов Дол с обособяване на преходно отделение (half-way house) и изграждане на арест, реновирано е затворническо общежитие от открит тип „Самораново“ към затвора Бобов дол с обособено преходно отделение (half-way house), реализирано е преустройство на сграда и обособяване на затворническо общежитие от открит тип към затвора гр. Враца, ремонтирана е сграда, собственост на Министерство на правосъдието, намираща се в гр. Петрич. В същата сграда се обособиха помещения за задържани лица и за служители от районна пробационна служба, извършена е реконструкция на затворническо общежитие от открит тип „Строител“ и изграждане на преходно отделение (half-way house). Преустройство и смяна на предназначението на съществуващ производствен цех към затвора гр. Пазарджик в обучителен център за подпомагане социалната включеност на лишените от свобода след тяхното освобождаване.

м. февруари 2025 г.

Съгласували:

26.2.2025 г.

X

Спаска Кинчева
заместник-министър
Signed by: Spaska Ivanova Kincheva

26.2.2025 г.

X

Михаела Мечкунова
заместник-министър
Signed by: Mihaela Mihaylova Mechkunova-Stamboliyska

27.2.2025 г.

X

Венера Милова
главен секретар
Signed by: Venera Rumenova Milova

25.2.2025 г.

X

Мира Иванова
директор на дирекция СРП
Signed by: Polina Ivanova Stoynova

Изготвил:

25.2.2025 г.

X

Цветанка Дишлийска
държавен експерт в отдел МПП, Д СРП
Signed by: Tsvetanka Vladimirova Dishliyska